NA CD: KOMPLETNÍ KANCELÁŘ LIBREOFFICE 4.0.4

15/2013

počítač PRO KAŽDÉHO

UVNITŘ DRUHÝ ČASOPIS ZDARMA

Advanced Uninstaller PRO 11

KOMPLETNÍ ODINSTALACE PROGRAMŮ

- Bezpečné mazání souborů
- Vyhledávání duplicitních souborů
- Čištění registrů

PLNÁ VERZE ZDARMA

8. 7. 2013 • 69,99 Kč • 3,60 €. Pro předplatitele: 39,80 Kč • 3,20 €. Ceny v eurech platí pouze v SR.

Vyzbrojte si mobil na dovolenou str. 22

35 NEJLEPŠÍCH APLIKACÍ

▶ MAPY ▶ NAVIGACE ▶ PRŮVODCE ▶ SLOVNÍKY ▶ POČASÍ

TEST FOTOAPARÁTŮ

10 kompaktů s 10× zoomem str. 11

PRAKTICKÝ TEST

Představujeme novinky a zajímavosti

Špičkový tablet
Lenovo ThinkPad Tablet 2
str. 16

Vybavený notebook
Samsung ATIV Book 450R
str. 20

Data v ohrožení!
Chraňte data před ztrátou a poškozením str. 42

Operační systém do kapsy
Záchrana dat po havárii PC str. 40

Rádce kupujícího
Nejlepší přenosné disky str. 27

14 STRAN NÁVODŮ

- Zašifrujte soubory na USB disku str. 28
- Univerzální tlumočník v mobilu str. 31
- Obrázky v textových dokumentech str. 34
- Oblíbené odkazy v Internet Exploreru str. 37
- Upravte si vzhled Windows 8 str. 39

10 Kompaktní fotoaparáty se středním zoomem

19 Tablet s osmipalcovým displejem a s Windows 8

Vážení čtenáři,

chytrý mobilní telefon může být velmi užitečným pomocníkem na cestách. Dnešní mobily totiž disponují přístupem k internetu, díky satelitním navigačním systémům dokážou určit vaši aktuální polohu, mají dostatečný výpočetní výkon a také úložnou kapacitu na potřebná data. Zpravidla mají také dostatečně velký displej na to, aby potřebné informace zobrazily v odpovídající grafické podobě. Na druhé straně internet nabízí přístup k velké spoustě zdrojů zajímavých a užitečných informací, jen je najít a vyznat se v nich. Proto vzniká nepřeberné množství aplikací, které tyto zdroje zpracovávají a využívají zmíněných technických prostředků chytrého telefonu k tomu, aby vám poskytly požadované aktuální informace: třeba o tom, jaké bude v daném místě zítra počasí, jak daleko je nádraží a kdy vám jede vlak, kolik stojí benzin u nejbližší čerpací stanice nebo co je v cizí řeči napsáno na tabuli, před kterou právě stojíte. My vám poradíme, které aplikace byste do svého telefonu měli nainstalovat, až se budete chystat na cestu. Věnujete-li chvíli času jeho přípravě, může vám telefon později ušetřit spoustu času a starostí.

Přeji vám příjemný zbytek léta.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Advanced Uninstaller PRO 11

Plná verze šikovného nástroje Advanced Uninstaller umí odinstalovat programy a odstranit stopy, které po jejich odinstalování někdy zůstávají. Kromě odinstalace a čištění registrů umožňuje také snadno přidávat a odebírat programy spouštěné při startu systému, vyčistit internetové prohlížeče od nepotřebných doplňků, vyhledávat duplikátní soubory nebo třeba skartovat data několikanásobným přepsáním a bezpečně je tak smazat. Zajímavou funkci nabízí nástroj Installation monitor, který v případě jakékoliv instalace přesně monitoruje, co program kde vytvořil nebo upravil.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ▸ bonus

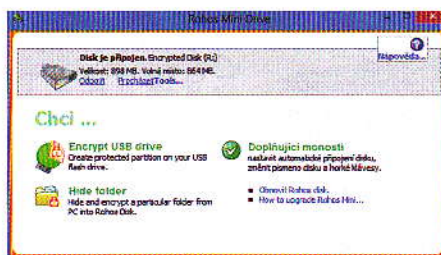

Safetica Free 4.1.1

Hesla, dokumenty a fotografie patří k datům, která by měla zůstat v utajení. Ani na vašich discích však nejsou v bezpečí. Flash disk se ztratí, notebook vám někdo ukradne, váš počítač může napadnout hacker. Safetica nabízí sadu nástrojů pro zabezpečení počítače a pro ochranu vašich dat doma i na cestách. Součástí programu je spolehlivý správce hesel, který přístupové údaje a jiné tajné informace uloží do zabezpečené databáze.

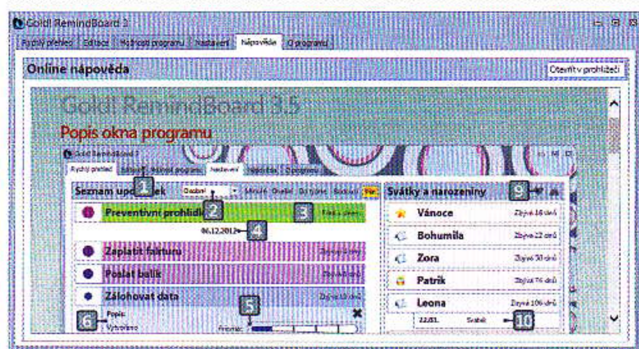
RUBRIKA NA CD: obsah CD ▸ šifrování dat

Rohos Mini Drive 2.0

Rohos Mini Drive je schopen efektivně zabezpečit data na přenosném USB flash disku. Program totiž na disku vytvoří zašifrované oddíly, ke kterým je pak možné přistupovat až po zadání zvoleného hesla. Uživatelské rozhraní programu je jednoduché a přehledné. Pro šifrování je používán 256bitový algoritmus AES. K dispozici je i virtuální klávesnice, která znesnadňuje zjištění přístupového hesla keylogerem nebo jiným spywarem.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ▸ šifrování dat

Gold! RemindBoard 3.5

Gold! RemindBoard je program sloužící k vytváření a úpravě upomínek. K jednotlivým upomínkám si můžete přidat detailnější popisek, prioritu a stav, ve kterém se zadaný úkol právě nachází. Upomínky jsou v přehledu řazeny podle nastaveného data, takže na první pohled vidíte, co jste propásli a co vás ještě čeká splnit. Čím vyšší prioritu si u upomínky nastavíte, tím výraznější barvu v hlavním zobrazení bude mít.

RUBRIKA NA CD: obsah CD ▸ kancelářské programy

seznam programů

BONUS
Advanced Uninstaller PRO 11

ŠIFROVÁNÍ DAT
AxCrypt 1.7
BCTextEncoder 1.00.7
Cloudfogger 1.4
CTI Text Encryption 4.0
Encoding Decoding Free 3.2.9
Free File Camouflage 1.10
Kryptelite 6.2.3
Master Voyager 3.14
Rohos Mini Drive 2.0
SafeHouse Explorer 3.01
Safetica Free 4.1.1
TrueCrypt 7.1a

KANCELÁŘSKÉ PROGRAMY
AshSofDev Currency Converter 1.0
Calibre 0.9.36
Desktop-Reminder 2.56
EditPad Lite 7.2.3
EMDB 1.79
EssentialPIM 5.55 Free
Evernote 4.6.6
Foxit Reader 6.0.3
Gold! RemindBoard 3.5
KeePass 2.21
KnihDB 0.6.2
LibreOffice 4.0.4
MG^Calendar Portable 3.653
Notepad++ 6.3.3
PDF24 Creator 5.6.0
PDF-XChange Viewer 2.5
PNotes 9.3
Rainlendar 2.11.1 Lite
Tea Timer 2.3
timeEdition 1.1.6

SERVIS
AutoRuns 11.61
CrystalDiskInfo 5.6.2
HD Tune Pro 5.50
Maxthon Cloud Browser 4.1
Process Lasso 6.6
Recuva 1.47
Speccy 1.22
Super Internet TV 8.1

počítač 15/2013
Advanced Uninstaller PRO 11
KOMPLETNÍ ODINSTALACE PROGRAMŮ
▸ Bezpečné mazání souborů
▸ Vyhledávání duplicitních souborů
▸ Čištění registrů
PLNÁ VERZE ZDARMA

Power to your next step

ZA NÁKUP FOTOAPARÁTŮ VÁS ODMĚNÍME

MŮŽETE ZÍSKAT AŽ 1300 Kč ZPĚT

Kupujte od 1. 5. do 31. 8. 2013 vybrané zrcadlovky Canon a získejte část svých peněz zpět.

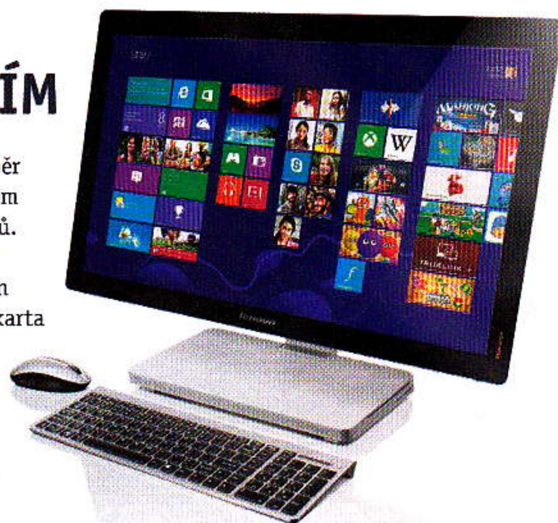
▶ Více informací na **www.canon.cz/cashback**

Canon

www.canon.cz/cashback

Lenovo IdeaCentre A730

AIO PC S DOTYKOVÝM OVLÁDÁNÍM

Lenovo IdeaCentre A730 je all-in-one počítač (AiO PC), jehož počítačové komponenty jsou integrovány v zadní části 27palcového monitoru. Na výběr jsou dva 27palcové dotykové displeje: Na jednom se zobrazuje obraz ve vysokém rozlišení 2 560 × 1 440 bodů a druhý nabízí obraz v rozlišení 1 920 × 1 080 bodů. Díky dotykovému ovládání mohou uživatelé počítač, pracující pod operačním systémem Windows 8, snadno ovládat pohybem prstu na displeji. Vysoký výkon zajišťuje čtvrtá generace procesorů Intel Core i7 a kvalitní zobrazení grafická karta nVidia GeForce GT 745M. Ve výbavě je i Blu-ray mechanika a integrované stereoreproduktory.

▸ CENA S DPH: cca 46 000 Kč ▸ *www.lenovo.cz* ▸ **Počítač Lenovo IdeaCentre A730 nabízí velký monitor a možnost dotykového ovládání. Tento model bude podle výrobce navíc dodáván se zábavními a vzdělávacími aplikacemi, určenými pro děti.**

Huawei Ascend Mate

SMARTPHONE S VELKÝM DISPLEJEM

Model Huawei Ascend Mate má velký, 6,1palcový displej, 1,5GHz čtyřjádrový procesor a 2 GB operační paměti. Nechybí ani dva fotoaparáty: Zadní má rozlišení 8 Mpx a přední 1 Mpx. Na displeji se zobrazuje obraz v rozlišení 1 280 × 720 bodů. Tento přístroj pracuje pod operačním systémem Android 4.1. Baterie má kapacitu 4 050 mAh a při běžném používání udrží podle výrobce telefon na jedno nabití v provozu až dva dny. Navíc disponuje systémem rychlého nabíjení, který při nabíjení baterie dokáže uspořit více než 30 % času. Rozměry telefonu jsou 163,5 × 85,7 × 9,9 mm a hmotnost činí 198 g.

▸ CENA S DPH: 11 990 Kč ▸ *www.huaweidevice.com* ▸ **Smartphone Huawei Ascend Mate zaujme velkým, 6,1palcovým displejem a bohatou výbavou.**

Varta Portable Powerpack Set

ENERGIE VŽDY PO RUCE

Varta Portable Powerpack Set je mobilní zdroj energie, který nabijete přiloženou nabíječkou s koncovkou micro USB (díky tomu ji lze nabíjet i pomocí nabíječky určené pro mobilní telefon) nebo připojením k portu USB v počítači. Nabití interní baterie v závislosti na použitém zdroji trvá 3 až 5 hodin. Uloženou energii můžete využít, chcete-li doplnit energii telefonu, GPS navigace či MP3 přehrávače. Powerpack přímo disponuje portem USB a v balení nechybí ani sada konektorů mini USB a micro USB a konektory pro telefony značek Motorola, Nokia, Blackberry, Samsung, LG, Sony Ericsson a Apple. Díky nízké hmotnosti (66,63 g) a malým rozměrům (89 × 50 × 14 mm) se tento model vejde do každého cestovního zavazadla.

▸ CENA S DPH: 1 299 Kč ▸ *www.varta-consumer.cz* ▸ **Interní baterie s kapacitou 1 800 mAh nabije až dvakrát mobilní telefon nebo 10krát přehrávač hudby. Samozřejmostí jsou stavové diody, indikující stav zbývající energie.**

softwarové novinky

FALEŠNÝ ANTIVIRUS PRO ANDROID

Falešné antivirové programy nově útočí i na mobilní zařízení. Společnost Symantec, výrobce bezpečnostních programů Norton, zaznamenala podvodný antivirový program, který ohrožuje uživatele mobilních zařízení se systémem Android. Aplikace uzamkne zařízení a požaduje výkupné za jeho odemčení. Škodlivý kód se do telefonu s Androidem dostane v rámci instalace zdánlivě neškodné aplikace a místo ní se nainstaluje „trial verze" aplikace nazvané Android Defender. Aplikace po spuštění předstírá kontrolu zařízení, oznámí vymyšlené hrozby a zobrazí také výzvu k zakoupení plné verze „antiviru". Dále se uživatel dostane do kolotoče otevíraných oken a přitom nemá možnost falešnou aplikaci odinstalovat ani spouštět aplikace regulérní. Zbavit se takové nákazy je velmi obtížné, a proto se doporučuje prevence: chránit mobilní zařízení prostřednictvím skutečných bezpečnostních aplikací od renomovaných výrobců. *cz.norton.com*

Toshiba Satellite C

CENOVĚ VÝHODNÉ NOTEBOOKY

Toshiba Satellite C je cenově dostupná řada notebooků s operačním systémem Windows 8. Tyto notebooky budou k dispozici v mnoha různých konfiguracích – na výběr bude např. displej s úhlopříčkou dlouhou 15,6" (39,6 cm) a displej s úhlopříčkou dlouhou 17,3" (43,9 cm). Nebude chybět ani model s 15,6" dotykovým displejem. Výpočetní výkon bude zajišťovat procesor Intel Celeron, Intel Pentium nebo Intel Core a k dispozici budou také procesory AMD řady A nebo E. O zpracování obrazových dat se postará grafický čip Intel HD Graphics 4000 nebo grafická karta s čipem nVidia. Pevný disk může mít kapacitu až 1 TB a ve výbavě nebudou chybět bezdrátové adaptéry Wi-Fi a Bluetooth ani rychlé rozhraní USB 3.0.

▸ **CENA S DPH:** od 9 999 Kč ▸ *www.toshiba.cz* ▸ **Tato řada notebooků je určena pro ty uživatele, kteří chtějí spolehlivý a levný počítač pro každodenní práci.**

Microsoft Sculpt Mobile Mouse a Sculpt Comfort Mouse

MYŠI PRO WINDOWS 8

Microsoft Sculpt Mobile Mouse a Sculpt Comfort Mouse (viz obrázek) jsou bezdrátové (Bluetooth) myši vytvořené speciálně pro Windows 8. Obě jsou vybaveny tlačítkem Windows pro snazší vyvolání hlavní obrazovky a čtyřsměrným rolovacím kolečkem. Sculpt Mobile Mouse je vhodná na cesty. Má rozměry 56,9 × 96,25 mm a na jednu baterii ji lze používat až devět měsíců. Sculpt Comfort Mouse má rozměry 68,5 × 110,8 mm a napájejí ji dvě baterie typu AA.

▸ **CENA S DPH:** cca 520 Kč (Microsoft Sculpt Mobile Mouse) ▸ *www.microsoft.cz* ▸ **Optický senzor s rozlišením až 4 000 dpi zajišťuje přesný a plynulý pohyb na každém povrchu.**

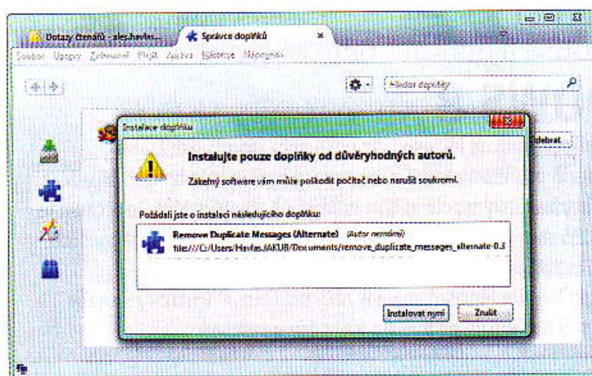
Duplicitní zprávy v Thunderbirdu

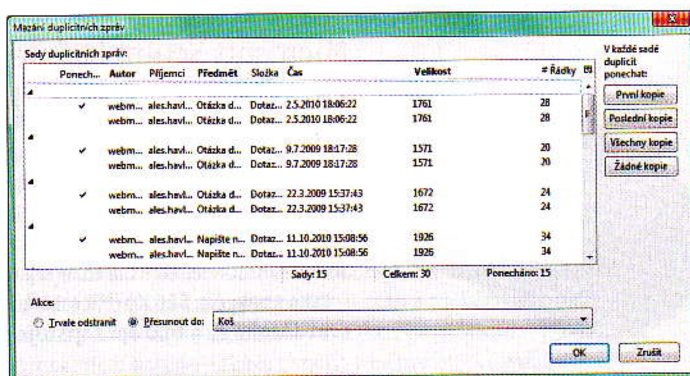
Otázka: Občas se mi stává, že mi do e-mailové schránky přijdou stejné e-maily několikrát. Je možné v Thunderbirdu vytvořit takový filtr, aby se duplicitní zprávy přesunuly třeba do koše?

Thunderbird sám takovou možnost nenabízí, nicméně lze ji doplnit pomocí česky komunikujícího doplňku **Remove Duplicate Messages (Alternate)**.

1 Doplněk stáhněte ze stránek *addons.mozilla.org/cs/thunderbird/addon/remove-duplicate-messages-alte*. Poté stiskněte klávesu **F10**, a v horní části okna Thunderbirdu se zobrazí nabídka. Z menu **Nástroje** vyberte položku **Správce doplňků**, přepněte do části **Rozšíření** a získaný soubor s příponou .xpi přetáhněte do okna správce doplňků. Když skončí instalace doplňku, Thunderbird restartujte.

2 Použití doplňku je pak velmi jednoduché. Za předpokladu, že používáte Thunderbird ke správě více poštovních schránek, zvolte tu, z níž chcete duplicitní zprávy odstranit. Poté stiskněte klávesu **F10** a z menu **Nástroje** vyberte možnost **Odstranění duplicitních zpráv**. Klikáním na jednotlivé záznamy můžete duplicitní zprávy prohlížet a o tom, co se má s nimi provést, rozhodněte v dolní části okna.

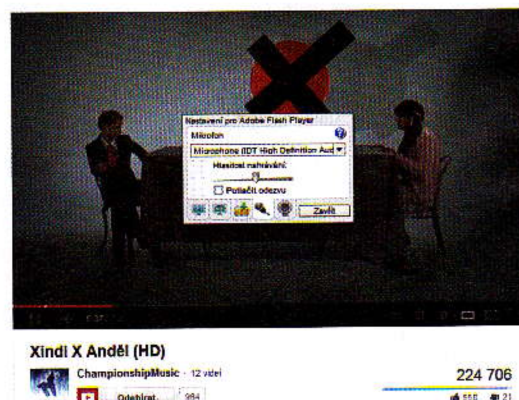
Rychlý přesun na konec dokumentu

Otázka: Jak postupovat, aby se ve Wordu otevíral dlouhý dokument vždy až na konci, a ne na začátku? Vždy po otevření mi totiž kurzor bliká v nadpisu, a abych mohl pokračovat v práci, musím zdlouhavě přecházet na konec dokumentu.

Na konec dokumentu se snadno dostanete stisknutím klávesové zkratky **Ctrl+End**. Podobně na začátek dokumentu se dostanete stisknutím klávesové zkratky **Ctrl+Home**.

Trhané on-line video

Otázka: Mám sice devět roků starý počítač, ale nechal jsem si ho upgradovat, takže operační paměť má 1 GB a dva pevné disky. Loni na podzim jsem si též nechal instalovat operační systém Windows 7. Právě po instalaci nového systému se při živém sledování TV a videí na YouTube přehrávají obraz i zvuk trhaně (po částech, prostě „koktavě"). Předpokládám, že bych si měl něco nainstalovat.

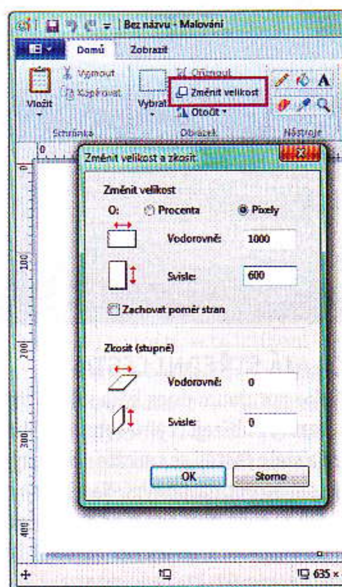
Problém bude pravděpodobně ve výkonu počítače. Dávno pryč jsou doby, kdy se brouzdání po internetu řadilo k náročným činnostem. Dnešní dynamické weby a moderní prohlížeče patří na opačný konec žebříčku. A zejména přehrávání on-line videa a sledování on-line televizí představuje pro počítač velkou zátěž. Nenapsal jste sice, jakou základní deskou, resp. jakým procesorem je počítač vybaven, ale u devět let starého stroje si lze jen těžko představit něco, co by dnešním požadavkům vyhovovalo. Zejména pak v kombinaci s Windows 7 (pro takový počítač by bylo optimální zůstat u Windows XP). Můžete zkusit nainstalovat nejnovější verzi přehrávače **Adobe Flash Player** (viz *get.adobe.com/cz/flashplayer*), ale pochybuji o tom, že to problém vyřeší.

Spojování obrázků

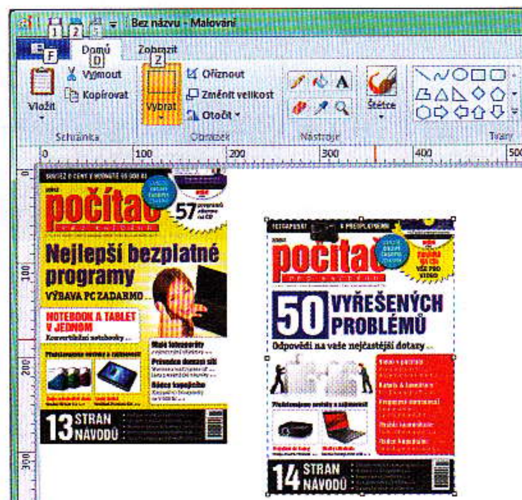
Otázka: Existuje nějaký program (nejlépe zdarma dostupný) na spojování obrázků? Mám mapu rozdělenou na několik nepřekrývajících se oblastí a chtěl bych ji spojit do jednoho celku.

Tuto funkci nabízí celá řada (zdarma dostupných) programů, a jeden z nich je dokonce součástí operačního systému. Mluvím o nástroji **Malování:**

1 Otevřete tento program a zvětšete podkladové plátno. Buď tažením za bílý čtverec v rozích či uprostřed hrany plátna, nebo lépe – pokud znáte přesné rozměry výsledného obrázku – pomocí okna vyvolaného příkazem **Domů / Změnit velikost.** V okně je třeba přepnout na zadávání rozměrů v **pixelech** a pravděpodobně též zrušit zatržení možnosti **Zachovat poměr stran.** (Velikost plátna můžete upravit kdykoliv. Tedy i později, kdybyste náhodou zjistil, že původně zadané rozměry nevyhovují.)

2 Nyní otevřete první z obrázků v nějakém prohlížeči a použijte příkaz **Úpravy/ /Kopírovat (Edit/Copy, Ctrl+C).** Vraťte se do programu Malování a použijte příkaz **Domů/ /Vložit (Ctrl+V).** Vložený obrázek můžete tahem myší libovolně posouvat. Až naleznete správnou pozici, klikněte na nějaký (libovolný) nástroj na hlavním panelu. Tímto postupem vložte do obrázku všechny jeho součásti.

10 kompaktů s dostatečným přiblížením

STŘEDNÍ ZOOMY

Pokud vám nestačí rozsah objektivů u běžných kompaktů, můžete si vybrat některý model ze středních zoomů, tedy z fotoaparátů s přiblížením okolo hodnoty 10×.

Desetinásobné optické přiblížení dříve nabízely jen superzoomy. Ty se ale postupně posunuly dál a v současnosti často nabízejí i celkem zbytečně velké přiblížení s hodnotou přes 20×. Střední zoomy tak převzaly úlohu univerzálních modelů s přiblížením, které v praxi použijete nejčastěji. Navíc oproti superzoomům nabízejí kompaktnější rozměry a často i nižší hmotnost.

STŘEDNÍ ZOOMY převzaly úlohu univerzálních modelů s přiblížením, které v praxi použijete nejčastěji.

ZLATÁ STŘEDNÍ CESTA

Jako minimum dnes kompaktní fotoaparáty nabízejí čtyřnásobné přiblížení a stále častěji se setkáte s optickým zoomem pětinásobným. Na většinu záběrů taková ohniska mohou dostačovat, ale pokud máte vyšší nároky a hledáte kompakt, který dokáže například přiblížit veverku na stromě nebo sportovce na hřišti, je potřeba zalovit v jiných vodách. Celkem logicky by volba mohla padnout na kompaktní superzoomové fotoaparáty, jejichž zoom začíná na 18násobném přiblížení, a je možné narazit i na modely se zoomem 24násobným. Ale takové kompakty se vyznačují většími rozměry, vyšší hmotností a především vyšší cenou. Určitým kompromisem jsou tak střední zoomy, které se pohybují mezi těmito kategoriemi a jsou zlatou střední cestou, nejen co se týče přiblížení, ale také rozměrů, hmotnosti i ceny.

VELIKOST ZOOMU

V článku představovaných 10 modelů má optické přiblížení s hodnotou mezi 10× a 12,5×. Pro běžné i méně obvyklé situace jsou tedy více než dostačující a téměř všechny jsou zároveň ještě dostatečně kompaktní, aby je bylo možné nosit například v kapse. Jejich ceny se pohybují v celkem širokém pásmu, a tak nejlevnější model pořídíte už za 2 000 Kč a ten nejdražší za 7 500 Kč. Jde tedy o rozmanité cenové rozmezí i pro ty, kteří hledí na každou korunu.

SVĚTELNOST OBJEKTIVU

Velký rozsah zoomu má jednu velkou nectnost, a sice malou světelnost objektivu. Ani testované modely nejsou výjimkou, a tak žádný nemá světelnost lepší než F3 a ani nejdelší ohnisko na tom není o moc lépe. Pokud tedy rádi fotografujete za zhoršených světelných podmínek bez blesku a na co nejnižší citlivost, počítejte s tím, že tyto modely na to nejsou úplně nejvhodnější.

NEJKRATŠÍ OHNISKO

U všech kategorií fotoaparátů je důležité nejen přiblížení, ale také

	Cena	Snímač	Rozlišení	Objektiv	Světelnost	Stabilizace	Citlivost ISO
BenQ GH200	2 000 Kč	CCD 1/2,3"	14,1 Mpx	12,5× / 24–300 mm	F3,0–5,9	optická	64–1600
Canon IXUS 255 HS	6 300 Kč	CMOS 1/2,3"	12,1 Mpx	10× / 24–240 mm	F3,0–6,9	optická	80–6400
Canon IXUS 510 HS	5 800 Kč	CMOS 1/2,3"	10,1 Mpx	12× / 28–336 mm	F3,4–5,6	optická	100–3200
Casio Exilim EX-ZR1000	7 500 Kč	CMOS 1/2,3"	16,1 Mpx	12,5× / 24–300 mm	F3,5–5,3	mechanická	80–3200 (25 600)
Nikon Coolpix S6500	4 800 Kč	CMOS 1/2,3"	16 Mpx	12× / 25–300 mm	F3,1–6,5	optická	125–1600 (3 200)
Olympus VR-370	3 800 Kč	CCD 1/2,3"	16 Mpx	12,5× / 24–300 mm	F3,0–5,9	mechanická	100–1600
Panasonic Lumix DMC-SZ3	4 000 Kč	CMOS 1/2,33"	16,1 Mpx	10× / 25–250 mm	F3,1–5,9	optická	100–1600 (6400)
Panasonic Lumix DMC-SZ9	5 000 Kč	CMOS 1/2,33"	16,1 Mpx	10× / 25–250 mm	F3,1–5,9	optická	100–3200 (6400)
Ricoh CX6	5 900 Kč	CMOS 1/2,3"	10 Mpx	10,7× / 28–300 mm	F3,5–5,6	mechanická	100–3200
Sony Cyber-shot DSC-HX20V	6 400 Kč	CMOS 1/2,3"	18,2 Mpx	10× / 25–250 mm	F3,3–5,9	optická	100–12 800

OPROTI SUPERZOOMŮM nabízejí střední zoomy kompaktnější rozměry a často i nižší hmotnost.

minimální ohnisková vzdálenost, která ovlivňuje použitelnost přístroje ve většině fotografických situací, ať už jde o záběry menší či větší skupiny doma nebo v jiných stísněných prostorách, anebo o záběry velkých, rozlehlých staveb. Nejen v podobných situacích oceníte širokoúhlé ohnisko. Občas, především v exteriérech, je možné udělat pár kroků zpět, ale pak už může do záběru zasahovat například autobus s turisty, plot nebo strom. Jen dva zástupci nabízejí nejkratší ohnisko 28 mm, ostatní mají hodnotu nejkratšího ohniska 24 nebo 25 mm, což je výhodná hodnota, která by měla dostačovat každému.

STABILIZACE OBRAZU

Když je řeč o velkém přiblížení, musíme zmínit i stabilizaci. Už u kompaktů disponujících pětinásobným přiblížením by optická stabilizace měla být samozřejmostí, o přiblížení deseti- a vícenásobném, kterým disponují představované modely, nemluvě. Naštěstí i výrobci jsou si toho vědomi, a tak u všech středních zomů najdeme pořádnou stabilizaci optickou nebo mechanickou. Lepších výsledků pak dosáhnete za pomoci ministativu, který se dá snadno schovat do bundy nebo kabelky a který využijete nejen při velkém přiblížení, ale třeba i při fotografování za použití samospouště.

ŠIROKÁ NABÍDKA

Nabídka modelů je hodně rozsáhlá a jednotlivé modely se liší nejen výše zmiňovanou cenou a rozsahem zoomu. Mezi fotoaparáty se najdou jak modely s jednoduchým ovládáním, jež budou vyhovovat především uživatelům, kteří se spoléhají výhradně na automatiku, tak i pokročilé modely s manuálním režimem. Některé modely jsou svižnější nebo mají kvalitní displej. Rozdíly jsou i v nekratší ostřicí vzdálenosti. Je tedy dobré si ujasnit, které parametry jsou pro vás nejpodstatnější, a podle toho zvolit model, který vám bude nejlépe vyhovovat.

CENY STŘEDNÍCH zoomů se aktuálně pohybují v celkem širokém pásmu, a tak nejlevnější model pořídíte už za 2 000 Kč a ten nejdražší za 7 500 Kč.

VÝBĚR PODLE PREFERENCÍ

Každý z modelů má své přednosti i zápory, a tak konečný výběr bude vždy záležet na osobních preferencích každého ze zájemců. Pokud dáváte přednost ceně, je jasným vítězem model BenQ GH200, který i přes svou cenu nabízí zajímavé parametry. Jen pro natáčení videa se příliš nehodí. Pokud jste naopak náročnější, máte rádi expozici pod kontrolou, oceníte vyklápěcí displej a nevadí vám vyšší cena, rozměry a hmotnost, je zajímavou volbou model Casio Exilim EX-ZR1000. ■ DAVID DEE NESIBA

POKUD RÁDI fotografujete za zhoršených světelných podmínek bez blesku a na co nejnižší citlivost, počítejte s tím, že střední zoomy nejsou v takovém případě nejvhodnější.

Závěrka	Makro	Displej	Video	Karty	Rozměry	Hmotnost
4–1/2000 s	1 cm	2,7" / 230 000 bodů	HD	SD/SDHC/SDXC	103 × 59 × 21 mm	181 g
15–1/2000 s	1 cm	3" / 461 000 bodů	FHD	SD/SDHC/SDXC	97 × 56 × 23 mm	144 g
15–1/4000 s	1 cm	dotyk. 3,2" / 461 000 bodů	FHD	microSD/microSDHC/microSDXC	86 × 54 × 20 mm	163 g
15–1/2000 s	1 cm	3" / 460 800 bodů	FHD	SD/SDHC/SDXC	108 × 62 × 37 mm	255 g
4–1/4000 s	8 cm	3" / 460 000 bodů	FHD	SD/SDHC/SDXC	95 × 58 × 26 mm	153 g
4–1/2000 s	1 cm	3" / 460 000 bodů	HD	SD/SDHC/SDXC	104 × 60 × 28 mm	172 g
60–1/1600 s	5 cm	2,7" / 230 000 bodů	HD	SD/SDHC/SDXC	95 × 56 × 22 mm	126 g
30–1/1600 s	5 cm	3" / 460 000 bodů	FHD	SD/SDHC/SDXC	96 × 57 × 22 mm	134 g
8–1/2000 s	1 cm	3" / 1 230 000 bodů	HD	SD/SDHC	104 × 59 × 29 mm	201 g
4–1/1600 s	5 cm	2,7" / 460 800 bodů	FHD	SD/SDHC/SDXC, MS	92 × 52 × 22 mm	121 g

★★★★☆

cena, zoom při natáčení videa, širokoúhlý objektiv

pomalé snímání, horší zobrazení displeje

2 000 Kč

počítač CENOVÝ TIP

BenQ GH200

NEJLEVNĚJŠÍ VOLBA

Můžete si vybrat černé nebo červené provedení. Tento model zaujme především cenou, protože ve srovnání s druhým nejlevnějším modelem stojí téměř polovinu. Ceně odpovídá i výbava. Displej má horší pozorovací úhly, horší zobrazení a podání barev a fotoaparát nevyniká ani v rychlosti snímání. Video nabízí jen HD rozlišení. Zoom při natáčení videa je příliš rychlý a přeostřování naopak velmi pomalé. Fotoaparát je určen zákazníkům, kteří se spoléhají hlavně na automatiku: Řada položek, například změna citlivosti nebo korekce expozice, je totiž ukryta hluboko v menu. A cokoli se v menu potvrdí, vyhodí vás z menu zpět. Alespoň že jedné položce je možné přiřadit změnu na hlavním ovladači v zadní části. Ale pro toho, kdo často mění nastavení, jsou určeny jiné modely. Výraznější šum se začíná projevovat od citlivosti ISO 400.

▸ PROČ KOUPIT: **Model určený především těm, kdo chtějí dobré přiblížení za málo peněz.**

naměřené hodnoty

- zapnutí: 5 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 3,6 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 19,4 s
- 3 snímky s bleskem: 15,1 s
- přezoomování (12,5×): 2,2 s

★★★★☆

nízký šum, Wi-Fi

lehká poduškovitost na nejdelším ohnisku

Canon Ixus 255 HS

I ZA ŠPATNÉHO SVĚTLA

Tento model je nabízen vedle tradičních barev (černé a stříbrné) také v růžovém provedení, což ocení nejvíce ženy. Displej nabízí dobré zobrazení včetně pozorovacích úhlů ze všech stran.

Objektiv s širokoúhlým ohniskem vykazuje při největším přiblížení lehkou poduškovitost. Ze všech modelů si nejlépe poradí se šumem a celkem použitelná je i hodnota ISO 800. Díky vestavěnému Wi-Fi modulu je možné využít bezdrátové připojení.

▸ PROČ KOUPIT: **Elegantní model, který potěší především nízkou hladinou šumu, a to i při vyšší citlivosti.**

6 300 Kč

naměřené hodnoty

- zapnutí: 1,6 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 1,9 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 8,7 s
- 3 snímky s bleskem: 9,4 s
- přezoomování (10×): 2,1 s

★★★★☆

rozměry, Wi-Fi, dostačující rozlišení

karty micro SD, nejkratší ohnisko

5 800 Kč

Canon Ixus 510 HS

DOTKNI SE MĚ

Jde o netradiční model hranatého tvaru, který si můžete pořídit v černém nebo bílém provedení. Jeho šířka je vůbec nejmenší ze všech testovaných modelů. Je toho docíleno především absencí tlačítek na zadní straně. Celou ji pokrývá širokoúhlý dotykový displej. Ovládací prvky jsou jen v horní části, kde najdete jen tlačítka pro zapnutí, pro spoušť, pro změnu optické vzdálenosti a pro přehrávání. Kvůli dotykovému displeji je nutné dávat pozor na držení – stačí málo, a dotknete se displeje a nechtěně tak pořídíte snímek nebo změníte nastavení. Zoom při natáčení videa je plynulý, fotografovat lze i při hodnotě ISO 800 a nechybí Wi-Fi modul. Malým rozměrům se muselo přizpůsobit i úložiště – je možné použít jen karty micro SD. Nejkratší ohnisko není příliš širokoúhlé.

▸ PROČ KOUPIT: **Stylový kompakt pro ty, kdo vyhledávají netradiční vzhled a jimž nevadí dotykové ovládání.**

naměřené hodnoty

- zapnutí: 2,6 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 2,4 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 9 s
- 3 snímky s bleskem: 10,2 s
- přezoomování (12×): 2,2 s

TIP REDAKCE počítač

7 500 Kč

Casio Exilim EX-ZR1000

RYCHLE A ZBĚSILE

Jde o nejdražší, největší a nejtěžší model, který je nabízen v bílém, černém a červeném provedení. Odměnou za menší komfort je vyklápěcí displej. Možnosti fotoaparátu ocení především náročnější zákazníci. Lze fotografovat do surového formátu RAW a k dispozici jsou manuální režimy expozice (clona má jen dvě volby: maximum a minimum pro dané ohnisko). Rychlosti nastavování pomáhá i prstenec na objektivu; prstencem lze (podle zvoleného snímacího režimu) například rychle ovládat zoom, korekci expozice, citlivost, vyvážení bílé a manuální ostření. Kruhovému voliči vzadu je možné přiřadit ovládání korekce expozice, vyvážení bílé a ovládání samospouště a manuálního ostření. Na své funkce a možnosti působí tento fotoaparát dost levně, plastové tělo a především horní stříbrná část vypadají dost lacině. Vyniká rychlostí snímání, naopak pomalé je ostření při natáčení videa. I když digitální zoom zakážete, při natáčení videa zůstane pořád aktivní. Citlivost ISO 400 je ještě použitelná.

▸ **PROČ KOUPIT: Pro náročnější zákazníky, kteří dokáží využít možnosti nastavení expozice, množství ovládacích prvků a rychlost.**

★★★★½

rychlost snímání, vyklápěcí displej, RAW, manuální režimy, ovládací prvky

pomalé přeostřování při natáčení videa, laciný vzhled

naměřené hodnoty

- zapnutí: 1,4 s
- 1 snímek v max.kvalitě: 0,6 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 3,4 s
- 3 snímky s bleskem: 5,2 s
- přezoomování (12×): 1,7 s

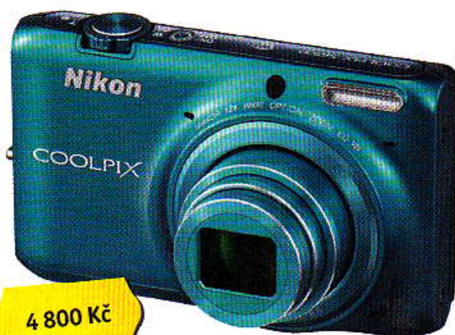
★★★★☆

barevná provedení, Wi-Fi

snímání v plné automatice, pomalejší ostření, makro

naměřené hodnoty

- zapnutí: 1,8 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 2,3 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 5 s
- 3 snímky s bleskem: 7,2 s
- přezoomování (12×): 2,4 s

Nikon Coolpix S6500

BEZDRÁTOVÉ PŘIPOJENÍ

Fotoaparát ocení ti, kdo mají rádi výběr z více barevných provedení. Tento model si totiž můžete vybrat v bílé, červené, černé, modré, oranžové nebo stříbrné variantě. Pokud chcete tímto modelem fotografovat svižně, je nutné přepnout z plné automatiky do automatiky programové a v menu vypnout položku „Rychlé efekty". Ta snímání také značně prodlužuje. Zapnutí fotoaparátu také není úplně svižné, fotoaparát nastartuje sice ve slušném čase, ale dalších pět sekund trvá, než začne reagovat na další pokyny. Při natáčení videa je možné použít optické přiblížení, ale fotoaparát nestíhá přeostřovat. Displej nabízí horší podání barev. V nastavení chybí poměr stran 3 : 2, tedy standardní formát papírových fotografií. Celkem použitelná je i hodnota ISO 800 a fotoaparát nabízí i Wi-Fi. Nejkratší zaostřovací vzdálenost je jen 8 cm.

▸ PROČ KOUPIT: **Tento model je vhodný pro zákazníky, kteří si rádi vybírají z velké nabídky barevných provedení.**

★★★☆☆

cena, barevné varianty

pomalé snímání, vysoký šum, HD video

Olympus Stylus VR-370

ČTYŘI BAREVNÉ VARIANTY

Jde o druhý nejlevnější model a lze jej pořídit v černém, červeném, modrém nebo stříbrném provedení. S cenou souvisí i výbava a možnosti. Je tak nutné počítat s horšími pozorovacími úhly displeje a s horším podáním barev u displeje. Videosekvence nabízejí jen vysoké rozlišení videa. Při natáčení videa není možné použít optické přiblížení. Šum je výrazný i při snímání na citlivost ISO 200. Rychlostí snímání se tento model řadí mezi nejhorší.

▸ PROČ KOUPIT: **Model určený pro ty, kdo hledí především na cenu a rozsah zoomu a jimž nevadí spíše horší další možnosti a parametry.**

naměřené hodnoty

- zapnutí: 2,3 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 3,9 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 17,1 s
- 3 snímky s bleskem: 12,4 s
- přezoomování (12,5×): 2,2 s

★★★★☆

plynulý zoom při natáčení videa, hmotnost, cena

HD video, makro, nižší rozlišení displeje

naměřené hodnoty

- zapnutí: 1,7 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 1,7 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 7,2 s
- 3 snímky s bleskem: 5,2 s
- přezoomování (10×): 3,1 s

Panasonic Lumix DMC-SZ3

PLYNULÝ ZOOM U VIDEA

Jde o celkem levný a zároveň malý a především lehký kompakt, který si můžete pořídit v černé, fialové, hnědé nebo stříbrné barvě. Ceně odpovídá ovládání – fotoaparát uživatele nezahltí přemírou ovládacích prvků. Video je možné zaznamenávat jen ve vysokém rozlišení, ale lze použít optické přiblížení, při kterém fotoaparát stíhá přeostřovat. Makro je jen od 5 centimetrů a výraznější šum se začíná objevovat od hodnoty ISO 400. Na svou cenovou kategorii je fotoaparát celkem svižný.

▸ PROČ KOUPIT: **Pro zájemce o levnější odolný kompakt s širokoúhlým ohniskem, kteří oželí pořádnou stabilizaci.**

Panasonic Lumix DMC-SZ9
KOVOVÉ TĚLO

Fotoaparát vyniká kovovým tělem a můžete si vybrat černou nebo stříbrnou barvu. Tento model dále potěší vysokou rychlostí snímání, integrovaným Wi-Fi modulem, dobrými pozorovacími úhly displeje a plynulým zoomem při natáčení videa. Při natáčení videa je možné měnit ohnisko pomocí optických prvků. Za zhoršených světelných podmínek lze fotografovat ještě při hodnotě ISO 400. Makrorežim by mohl být lepší – nejkratší zaostření nabízí tento fotoaparát až od 5 centimetrů.

▸ PROČ KOUPIT: **Svižný kompakt s dobrými vlastnostmi za odpovídající cenu.**

naměřené hodnoty
- zapnutí: 1,8 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 0,9 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 4,2 s
- 3 snímky s bleskem: 7,1 s
- přezoomování (10×): 3,0 s

hodnocení

★★★★☆

rychlost snímání, Wi-Fi

makro

Ricoh CX6
VELKÉ ROZLIŠENÍ DISPLEJE

naměřené hodnoty
- zapnutí: 2,5 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 2,1 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 8,5 s
- 3 snímky s bleskem: 9,4 s
- přezoomování (10,7×): 2,4 s

Fotoaparát je nabízen v černé, růžové a stříbrné verzi. Našince příliš nepotěší absence českého menu, ale po chvíli cviku si na to zvyknete, pokud zvládáte aspoň základy rozšířenějších evropských jazyků. Na danou cenovou relaci nemile překvapí jen HD video. Při natáčení videa je možné použít optické přiblížení, zoom je plynulý a fotoaparát stíhá přeostřovat. Displej nabízí vynikající rozlišení, dobré pozorovací úhly a obrovské rozlišení. Fotoaparát má i režimy priority clony a času. U clony je ale pro dané ohnisko na výběr jen minimální a maximální hodnota. Na nejdelším ohnisku se projevuje lehká poduškovitost. Fotoaparát dokáže zobrazit naklopení, takže při případném dodatečném rovnání horizontů v počítači šetří čas. Pozor si však dejte při držení, blesk je totiž umístěn v takové pozici, že si jej snadno zakryjete prostředníčkem. Snímky jsou použitelné i při hodnotě citlivosti ISO 400. Nemile překvapuje to, že nelze použít karty SDXC. Hodila by se i podpora pro snímání do formátu RAW a nejkratší ohnisko by mohlo být více širokoúhlé.

▸ PROČ KOUPIT: **Pro toho, kdo se chce odlišovat a kdo využije manuální režimy.**

hodnocení

★★★½☆

displej, manuální režimy, dostačující rozlišení snímače

chybí české menu, HD video, nejkratší ohnisko

Sony Cyber-shot DSC-WX200
MUŠÍ VÁHA

Jde o nejlehčí model v testu a řadí se i mezi nejmenší. Vybrat si můžete jen černou nebo stříbrnou variantu. Tento fotoaparát nabízí zbytečně velké rozlišení snímače (18 Mpx) a jen omezené možnosti nastavení, což v daném cenovém pásmu překvapuje. Za špatných světelných podmínek má automatika občas problém zvolit správné nastavení. Displej nemá moc dobré pozorovací úhly. Malým rozměrům odpovídá použití jen 2,7palcové úhlopříčky. V ovládání chybí rychlé menu pro nastavení základních možností, takže řada položek je ukryta v hlavním menu. Chybí možnost volby poměru stran 3 : 2. Je možné fotografovat i s citlivostí do ISO 400. V menu nastavitelná hodnota ISO 12 800 je určena jen pro milovníky omalovánek. Integrován je i Wi-Fi modul. Modelu by lépe odpovídala cena o dva tisíce korun nižší.

▸ PROČ KOUPIT: **Pro zájemce o malý a lehký kompakt, kterým zas tolik nezáleží na dalších parametrech.**

naměřené hodnoty
- zapnutí: 3,0 s
- 1 snímek v max. kvalitě: 1,5 s
- 5 snímků v max. kvalitě: 7,1 s
- 3 snímky s bleskem: 10,5 s
- přezoomování (10×): 2,0 s

hodnocení

★★½☆☆

cena, barevné varianty

pomalé snímání, vysoký šum, HD video

Lenovo ThinkPad Tablet 2 (N3S24MC)

ŠPIČKOVÝ TABLET

Značku Lenovo si většina uživatelů spojuje s produkcí notebooků, stolních počítačů a monitorů. Tento výrobce uvedl na trh také výborný tablet ThinkPad Tablet 2, který je vybaven 10,1palcovým displejem a pracuje pod operačním systémem Windows 8.

hodnocení

★★★★☆

možnost používat programy pro OS Windows, kvalitní displej, velikost paměti, snadné ovládání, multitasking, port USB, 3G, protiskluzová úprava

vyšší cena

Již při prvním kontaktu s tímto tabletem jsme si všimli příkladného zpracování a velice se nám líbil materiál na zadní straně a na bocích přístroje; materiál je příjemný na omak a hlavně je neklouzavý. Příjemně překvapeni jsme byli i štíhlým profilem (tablet má rozměry 263 × 165 × 10 mm) a také nízkou hmotností 563 g. Díky tomu se dá tento tablet celkem pohodlně držet i jednou rukou.

PŘÍJEMNÉ OVLÁDÁNÍ

Tablet je vybaven 10,1palcovým dotykovým displejem, který je založen na technologii IPS. Obraz se na něm zobrazuje v rozlišení 1 366 × 768 bodů a uživatel se může těšit na syté barvy a na velké úhly pohledu. Ovládání přístroje lze realizovat dotykem prstu, ale více jsme si oblíbili ovládání pomocí dotykového pera, které najdete zastrčené v levém horním okraji tabletu.

Dotykové pero je ideálním nástrojem pro práci v tradičním prostředí operačního systému Windows 8 a pro ovládání zobrazených oken. Na dotykovém peru je i tlačítko, umožňující otevírat nabídky jako při použití pravého tlačítka myši. Při psaní se na displeji zobrazuje virtuální dotyková klávesnice, která má díky širokoúhlému displeji dostatečně velká tlačítka i pro psaní prsty. Potěší to, že se na ní přímo zobrazují i znaky s českou diakritikou.

PROGRAMY PRO WINDOWS

Jelikož tablet používá operační systém Windows 8, umožňuje spouštět běžné „windowsovské" programy určené pro PC a pro notebooky. Proto ve výbavě potěší port USB 2.0 plné velikosti, díky kterému můžete k tabletu bez použití redukce připojit USB flash disk nebo externí pevný disk. To usnadní přenos dat, instalaci programů či spouštění multimediálních souborů.

Při jejich přehrávání nás potěšila i dobrá kvalita zvuku – tu zajišťují dva 1W reproduktory. Ve výbavě jsou i dva fotoaparáty: Přední má rozlišení 2 Mpx a zadní s rozlišením 8 Mpx již dokáže zachytit pěkné snímky. Nechybí port micro USB, který se používá i pro připojení napájecího adaptéru, videovýstup mini HDMI, 3,5mm výstup na sluchátka ani čtečka paměťových karet micro SD. Vedle ní se nachází zdířka pro vložení SIM karty plné velikosti, díky níž se můžete připojovat k internetu prostřednictvím sítě mobilních telefonních operátorů. V pravém boku jsou tlačítka, která umožňují nastavit hlasitost a povolit (nebo uzamknout) otáčení obrazu v závislosti na pozici displeje.

O bezproblémový provoz programů se stará dvoujádrový procesor Intel Atom Z2760, který spolupracuje s grafickým čipem Intel GMA a se 2 GB operační paměti. 64 GB paměti je dostatečně velký prostor pro data a pro programy.

PO VLOŽENÍ SIM karty nabídne tento tablet připojení k internetu i mimo dosah sítě Wi-Fi.

▸ PROČ KOUPIT: U tabletu Lenovo ThinkPad Tablet 2 s operačním systémem Windows 8 se nám líbil výborný displej, špičkové zpracování, bohatá výbava a snadné ovládání pomocí dotykového pera.

■ MARTIN SEMRÁD

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 22 131 Kč
- **POSKYTL:** Lenovo
- **INFO:** www.lenovo.cz
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 10,1 palce (25,7 cm), IPS, lesklý, 16 : 9 / 1 366 × 768 bodů
- **PROCESOR/FREKVENCE:** Intel Atom Z2760 / 1,8 GHz
- **VELIKOST OPERAČNÍ PAMĚTI:** 2 GB
- **VELIKOST UŽIVATELSKÉ PAMĚTI:** 64 GB
- **GRAFICKÝ ADAPTÉR:** Intel GMA
- **DALŠÍ VÝBAVA:** 3G, Wi-Fi, Bluetooth, USB 2.0, micro USB, čtečka karet micro SD, mini HDMI, dotykové pero, 2 kamery (8 Mpx a 2 Mpx)
- **OPERAČNÍ SYSTÉM:** Windows 8 (32bitová verze)
- **ROZMĚRY:** 263 × 165 × 10 mm
- **HMOTNOST:** 563 g

VÝSLEDKY TESTŮ

- **CELKOVÝ VÝKON:** 1 438 bodů (PC Mark 7)
- **VÝKON PROCESORU:** 0,19 bodu (Cinebench 11.5)
- **GRAFICKÝ VÝKON:** 2 103 bodu (3D Mark – Ice Storm)
- **VÝDRŽ NA BATERII:** 5:31 hod. (PowerMark – Productivity)

Philips 298X4QJAB

EXTRA ŠIROKÝ OBRAZ

Pro zájemce o monitor s velkou zobrazovací plochou je určen 29palcový model Philips 298X4QJAB. Na jeho extra širokém displeji se pohodlně pracuje s běžnými počítačovými aplikacemi, kterých můžete na ploše spustit více najednou.

hodnocení

★★★★☆

kvalitní barevné podání, velká zobrazovací plocha, nízká spotřeba energie, dobrý kontrast

podstavec není výškově nastavitelný, poloha ovládacích tlačítek

Displej monitoru Philips 298X4QJAB má úhlopříčku dlouhou 29 palců (73,7 cm), má matný povrch a poměr stran 21 : 9. Rozměry zobrazovacího displeje tohoto širokoúhlého monitoru jsou 672 × 284 mm. Pro srovnání: Rozměry displeje 17palcového monitoru s poměrem stran 4 : 3 jsou 338 × 271 mm, takže testovaný monitor nabízí zobrazovací plochu srovnatelnou se dvěma takovými 17palcovými monitory.

V praxi to znamená, že při používání tohoto monitoru můžete mít vedle sebe přehledně rozmístěno několik oken. To je výborné, když např. pracujete s tabulkou, ze které čerpáte data pro psaní textu, nebo když z webových stránek doplňujete informace do tabulky.

NÍZKÁ SPOTŘEBA ENERGIE

Podsvícení obrazu, který je k dispozici v rozlišení 2 560 × 1 080 bodů, zajišťují LED diody. Ty jsou energeticky i prostorově velmi nenáročné – displej je velmi tenký (do hloubky měří 17,7 mm) a při měření spotřeby jsme v běžném provozu zjistili příkon 31 W a jako maximum jsme naměřili 43 W.

Konektory pro připojení kabelů jsou vyvedeny v zadní části monitoru směrem dolů – kromě zdířky pro napájení je zde i 3,5mm vstup pro přívod zvuku, vstupy DisplayPort a DVI a dva videovstupy HDMI. Monitor má průměrný jas a úhly pohledu, ale velmi dobrý kontrast.

Podstavec sice neumožňuje výškové nastavení displeje, ale je velmi stabilní. Tlačítka pro zapnutí monitoru a pro ovládání menu se nacházejí pod pravým dolním okrajem displeje – díky tomu nijak nenarušují hladký design čela monitoru, ale menu se ovládá hůře. Menu nekomunikuje česky a pro jeho ovládání jsou určena čtyři tlačítka. Jedno tlačítko (SmartImage) je vyhrazeno pro volbu předpřipravených obrazových režimů: text, office (kancelářské aplikace), photo, movie (filmy), game (hry) a economy. Dalším tlačítkem můžete zvolit obraz v obraze (PiP) nebo obraz vedle obrazu (PbP). Zdroj obrazu, pozici a rozměr tohoto okna můžete zvolit v menu.

▸ PROČ KOUPIT: **S cenou přes 13 000 Kč nepatří Philips 298X4QJAB k nejlevnějším monitorům, ale nabízí tak velkou zobrazovací plochu jako dva monitory s rozlišením 1 280 × 1 024 bodů. Potěší také možnost zobrazení obrazu v obraze (PiP) nebo obrazu vedle obrazu (PbP); líbil se nám také „bezrámečkový" design a nízká spotřeba energie.** ■ MARTIN SEMRÁD

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 13 322 Kč
- **POSKYTL:** AT Computers, a. s.
- **INFO:** www.atcomp.cz
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 29 palců (73,7 cm), AH-IPS, matný, LED / 2 560 × 1 080 bodů
- **POMĚR STRAN:** 21 : 9
- **JAS:** 300 cd/m²
- **KONTRAST:** 1 000 : 1
- **DOBA ODEZVY:** 7 ms (GtG)
- **UDÁVANÉ ÚHLY POHLEDU VODOROVNĚ/SVISLE:** 178°/ 178°
- **VSTUPY:** DVI, 2× HDMI, DisplayPort
- **SPOTŘEBA V BĚŽNÉM PROVOZU:** 31 W
- **MAX. NAMĚŘENÁ SPOTŘEBA:** 43 W
- **ROZMĚRY:** 700 × 426 × 197 mm
- **HMOTNOST:** 6,36 kg

DVA OBRAZY VEDLE SEBE

Na displeji tohoto širokoúhlého monitoru můžete sledovat dvě okna vedle sebe.

Acer Iconia W3-810-27602G06nsw

MALÝ TABLET S WINDOWS 8

Tablet Acer Iconia W3 s 8,1palcovým displejem pracuje pod operačním systémem Windows 8. Díky tomu lze v tomto malém zařízení provozovat běžné „windowsovské" programy určené pro PC a notebooky.

Když společnost Microsoft představila operační systém Windows 8 s dotykovým rozhraním Metro, byli jsme zvědavi, kdy se na trhu objeví tablety pracující pod tímto systémem a umožní ve snadno přenosném zařízení provozovat programy doposud vyhrazené pouze pro stolní počítače a notebooky. Naše čekání je u konce – takovým tabletem je novinka z dílny Aceru, označená jako Iconia W3.

PĚKNÝ DISPLEJ

Pro zobrazení obrazu a pro ovládání přístroje slouží dotykový displej s úhlopříčkou dlouhou 8,1 palce (20,6 cm). Displej má lesklý povrch a širokoúhlý formát 16 : 10 a vykresluje se na něm obraz v dostatečně vysokém rozlišení 1 280 × 800 bodů. Výpočetní výkon dodává tabletu 1,8GHz procesor Intel Atom Z2760, který má k dispozici 2 GB operační paměti.

Pro uložení dat a aplikací je u testovaného modelu připraveno 64 GB paměti. Ale operační systém Windows 8 (přístroj pracuje pod jeho 32bitovou verzí) a aplikace na něm předinstalované zabírají dost prostoru, takže pro uživatele zbývá dostupná paměť o velikosti 29,5 GB. Ve výbavě jsou přední a zadní kamera (obě s rozlišením 2 Mpx), videovýstup micro HDMI, port micro USB a čtečka paměťových karet micro SD, pomocí které lze snadno vyřešit případný nedostatek úložného prostoru pro data.

V boku tabletu jsou zabudovány i dva reproduktory a 3,5mm zvukový výstup pro připojení sluchátek. Hlasitost se nastavuje pomocí dvou tlačítek v horním okraji tabletu – nelogické však je, že levé tlačítko je určeno pro zesílení zvuku a pravé pro jeho zeslabení.

DOTYKOVÉ OVLÁDÁNÍ

U tohoto tabletu jsou zejména pro mobilní uživatele velmi příjemné malé rozměry a také hmotnost necelého půl kilogramu. Při práci se ale kvůli malému displeji musíte smířit s menším pohodlím – na virtuální dotykové klávesnici se zobrazují malá dotyková tlačítka, takže při psaní je třeba se soustředit na přesnost dotyku. Ke snadnějšímu ovládání tabletu by prospělo dotykové pero; to ale není součástí výbavy.

Pozitivně hodnotíme, že virtuální klávesnice nabízí přímo i znaky s českou diakritikou. Pro častější psaní však rozhodně doporučujeme přikoupit klávesnici (stojí cca 1 590 Kč), kterou s tabletem bezdrátově propojíte pomocí rozhraní Bluetooth. Tato klávesnice vám navíc poslouží i jako stojánek a také jako pouzdro na tablet.

Výhodou tohoto tabletu je multitasking – tedy možnost používat více programů současně. Chod tabletu je dostatečně rychlý, ale při práci se tablet dost zahřívá. Velkou předností je, že s tabletem získáte i kancelářský balík Office 2013 pro domácnosti, který obsahuje programy Word, Excel, PowerPoint a OneNote.

▸ **PROČ KOUPIT: Tablet Acer Iconia W3 je vhodnou volbou pro ty uživatele, kteří hledají malý tablet se schopností provozovat programy určené pro OS Windows. K dispozici je i levnější verze s 32 GB paměti – ta stojí 8 490 Kč.** ■ MARTIN SEMRÁD

hodnocení

★★★★☆

možnost používat programy pro OS Windows, Office 2013 pro domácnosti, velikost paměti, snadné ovládání, multitasking

malá dotyková tlačítka, OS zabírá v paměti hodně místa

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 9 990 Kč
- **POSKYTL:** Acer Czech Republic, s. r. o.
- **INFO:** www.acer.cz
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 8,1palce (20,6 cm), lesklý, 16 : 10 / 1 280 × 800 bodů
- **PROCESOR:** Intel Atom Z2760 / 1,8 GHz
- **VELIKOST OPERAČNÍ PAMĚTI:** 2 GB
- **VELIKOST UŽIVATELSKÉ PAMĚTI:** 64 GB
- **GRAFICKÝ ADAPTÉR:** Intel GMA
- **DALŠÍ VÝBAVA:** Wi-Fi, Bluetooth, čtečka karet micro SD, micro HDMI, 2 kamery (obě 2Mpx)
- **BATERIE – TYP / KAPACITA:** lithiopolymerová / 3 400 mAh
- **OPERAČNÍ SYSTÉM:** Windows 8 (32bitový)
- **ROZMĚRY:** 219 × 135 × 11,6 mm
- **HMOTNOST:** 490 g

PŘÍSLUŠENSTVÍ

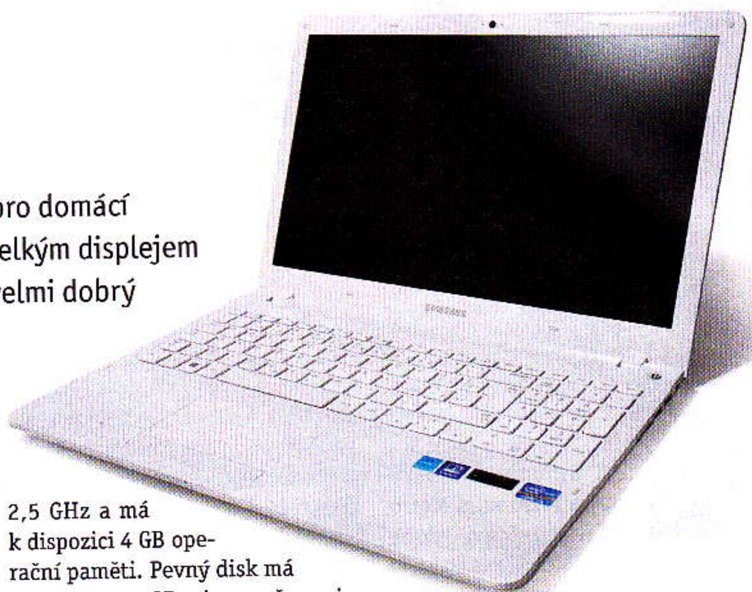

K tabletu lze dokoupit klávesnici, která zároveň poslouží i jako stojánek.

Samsung ATIV Book 450R

NOTEBOOK S PĚKNOU VÝBAVOU

Notebook Samsung ATIV Book 450R je určen pro domácí uživatele, kteří požadují přenosný počítač s velkým displejem a s pohodlnou klávesnicí. K dispozici je také velmi dobrý výkon a solidní výdrž při napájení z baterie.

★★★½☆

výkon grafické karty, výdrž na baterii, pohodlná klávesnice

displej není dotykový

Tento notebook stojí 16 990 Kč, váží necelé 2 kg a je vybaven nedotykovým displejem s úhlopříčkou dlouhou 15,6 palce (39,6 cm). Na jeho matné ploše se zobrazuje obraz v rozlišení 1 366 × 768 bodů a o přípravu obrazových dat se stará grafický čip nVidia GeForce 710M, který podporuje grafické rozhraní DirectX 11. Toto rozhraní slouží k vytváření poutavé herní grafiky a zvukových efektů a stará se i o plynulejší přehrávání videa. Díky tomu, že použitá grafická karta disponuje velmi dobrým výkonem, lze na tomto přenosném počítači hrát hry.

Dobrý výpočetní výkon zajišťuje dvoujádrový procesor Intel Core i3-3120M, který pracuje na frekvenci 2,5 GHz a má k dispozici 4 GB operační paměti. Pevný disk má kapacitu 500 GB a je na něm nainstalován operační systém Windows 8.

U TESTOVANÉHO NOTEBOOKU je víko displeje vyvedeno v leskle červené barvě, klávesnice, touchpad a opěrky dlaní jsou bílé.

NUMERICKÁ KLÁVESNICE

U modelů s 15,6palcovým displejem je běžnou výbavou klávesnice s numerickým blokem. Nejinak je tomu i u tohoto notebooku. Klávesy mají standardní rozměry (s výjimkou směrových kláves nejsou zmenšeny) a umožňují tak pohodlné psaní.

Líbily se nám i přesné reakce touchpadu, který slouží pro ovládání kurzoru. Jen je škoda, že tento notebook není vybaven dotykovým displejem, díky kterému by bylo ovládání počítače ještě snadnější.

Ve výbavě notebooku je vše podstatné: V jeho levém boku se nachází port USB 3.0, výstup D-Sub, určený pro připojení externího monitoru, a videovýstup HDMI. Je zde situována i zdířka RJ-45 pro připojení ethernetového kabelu a zdířka pro kabel napájecí. V pravém boku je umístěna pouze čtečka paměťových karet SD a dva porty USB 2.0. Nad displejem je zabudována webová kamera a mikrofon.

DOBRÁ VÝDRŽ NA BATERII

Při práci s notebookem jsme kromě pohodlné klávesnice a velmi dobrého výkonu ocenili i tichý chod. Vzhledem k velikosti displeje je velmi dobrá výdrž notebooku při napájení z baterie – ta v testu dokázala napájet notebook po dobu 4:54 hod.

▸ PROČ KOUPIT: Notebook Samsung ATIV Book 450R pracuje pod OS Windows 8, ale nedisponuje dotykovým displejem. Zaujala nás u něj však pohodlná klávesnice s numerickým blokem a dobrá výdrž při napájení z baterie. ■ MARTIN SEMRÁD

info

PARAMETRY

- **CENA S DPH:** 16 990 Kč
- **POSKYTL:** Samsung
- **INFO:** www.samsung.cz
- **PROCESOR/FREKVENCE:** Intel Core i3-3120M / 2,5 GHz
- **VELIKOST PAMĚTI:** 4 GB
- **DISPLEJ/ROZLIŠENÍ:** 15,6 palce (39,6 cm), matný / 1 366 × 768 bodů
- **GRAFICKÝ ČIP:** nVidia GeForce 710M
- **ÚLOŽIŠTĚ DAT / KAPACITA:** pevný disk Seagate / 500 GB
- **PORTY/VYBAVENÍ:** 1× USB 3.0, 2× USB 2.0, D-Sub, HDMI, webová kamera, Wi-Fi, Bluetooth
- **OPERAČNÍ SYSTÉM:** Windows 8
- **ROZMĚRY:** 376 × 247 × 26 mm
- **HMOTNOST:** 1 973 g

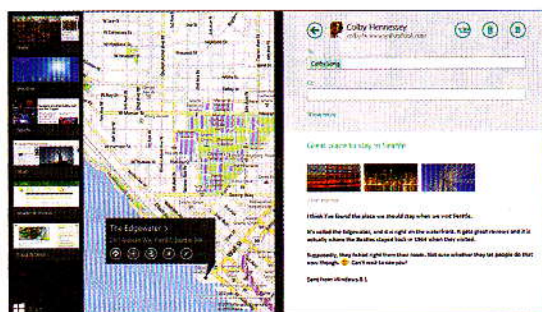
VÝSLEDKY TESTŮ

- **CELKOVÝ VÝKON:** 2 557 bodů (PC Mark 7)
- **VÝKON PROCESORU:** 2,32 bodu (Cinebench 11.5)
- **GRAFICKÝ VÝKON:** 47 940 bodů (3D Mark – Ice Storm)
- **VÝDRŽ NA BATERII:** 4:54 hod.

Windows 8.1

ÚSTUPKY KRITIKŮM

Microsoft již na podzim 2013 uvede operační systém Windows 8.1, zohledňující kritiku Windows 8, uvedených o rok dříve. Co se tedy změní?

Obrazovka Start nabídne, např. díky nové funkci pro manipulaci s větším množstvím dlaždic najednou, více možností přizpůsobení. Zlepší se též třídění dlaždic do skupin, které bude možné různě pojmenovávat. Zamezeno má být nechtěným pohybům dlaždic, rozhazujícím jejich uspořádání. Přibydou nové formáty dlaždic. Nejmenší dlaždice ve Windows 8.1 bude mít čtvrtinovou velikost nejmenší dlaždice ve Windows 8, což je pro spuštění aplikace naprosto dostačující. Na menší displej se vejde více dlaždic, aniž by se musela obrazovka Start posouvat.

Na pozadí obrazovky Start bude moci uživatel umístit i tapetu s animovanými efekty. Veškerá nastavení obrazovky Start budou svázána s internetovým uživatelským účtem, takže je bude možné synchronizovat mezi různými zařízeními (včetně tabletů).

APLIKACE V MODERN UI

V prostředí Modern UI se zlepší práce s více aplikacemi současně. Najednou bude možné zobrazit až čtyři aplikace či spustit několikrát jednu aplikaci. Velikost plochy, kterou jednotlivé aplikace na displeji zabírají, si bude moci uživatel volně nastavit jako u klasických oken. Zjednodušeno bude procházení nainstalovaných aplikací, a to díky jejich třídění podle četnosti použití či chronologicky podle data nainstalování. Nově nainstalované aplikace budou zvýrazněny (jako dříve v nabídce Start) a již se nebudou bez vyžádání připínat na obrazovku Start.

VYHLEDÁVÁNÍ A SKYDRIVE

Ve Windows 8.1 bude jedno centrální vyhledávání. V závislosti na dotazu se mezi výsledky vyhledávání mohou objevovat relevantní soubory uložené v počítači nebo v úložišti SkyDrive, nainstalované aplikace a volby nastavení, webové stránky nebo další obsah z internetu (např. obrázky). Soubory bude možné ukládat do internetového úložiště SkyDrive, a to stejně snadno jako na pevný disk. Synchronizace bude již součástí systému a veškeré soubory v úložišti SkyDrive budou zároveň uloženy na pevném disku, takže s nimi bude možné pracovat i bez momentálního přístupu k internetu.

VĚTŠÍ ZŘETEL NA MYŠ

Prostředí Modern UI má zlepšit podporu pro klávesnici a pro myš. Nově bude možné nastavit tzv. aktivní rohy, tedy to, co se má stát, když uživatel najede kurzorem myši do rohu displeje. Na hlavní panel klasického prostředí míří zpět i tlačítko Start. Klasická nabídka se ale nevrací – tlačítko Start bude zobrazovat vylepšenou obrazovku Start. Podle zatím nepotvrzených informací si ale uživatel bude moci vybrat, jestli se chce po přihlášení ocitnout v klasickém prostředí, nebo v prostředí Modern UI. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

SHORA: ROZHRANÍ MODERN UI nově zvládne zobrazit více aplikací najednou. SYNCHRONIZACE S ÚLOŽIŠTĚM bude součástí systému, soubory však budou dostupné i off-line. TLAČÍTKO START se vrátí, ale po kliknutí na něj se zobrazí obrazovka Start.

info

PARAMETRY

- **JAZYK:** čeština
- **CENA:** zdarma
- **DATUM VYDÁNÍ:** podzim 2013
- **INFO:** www.microsoft.cz

WINDOWS 8.1 ZDARMA

Uživatelé Windows 8 budou moci přejít na Windows 8.1 zdarma. Fakticky půjde o aktualizaci, která se jim zpřístupní letos na podzim. Obdobným způsobem se mají funkce nových Windows 8.1 dostat i do zatím čistě tabletových Windows RT. Windows 8.1 v prodeji nahradí stávající Windows 8. Na cenách, edicích či podmínkách pro upgrade by se nic k horšímu měnit nemělo.

AKTUALIZACE APLIKACÍ

Windows 8.1 budou automaticky aktualizovat aplikace pro Modern UI. Předinstalované aplikace známé z Windows 8 se dočkají vylepšení. Například aplikace Fotografie získá editační funkce, takže již nebude pouhým prohlížečem obrázků. Aplikace Hudba má být kompletně přepracována. Přibudou také nové, zatím blíže nespecifikované aplikace.

APLIKACE NA CESTY

Chytrý telefon může být velmi užitečným pomocníkem na vašich prázdninových výpravách, jestliže do něj nainstalujete několik vhodných aplikací. Poradíme vám, které by to měly být.

Hned na úvod je třeba zdůraznit, že aplikace je třeba stáhnout z internetu a nainstalovat do telefonu; to vyžaduje určitý čas a hlavně to představuje nezanedbatelný objem stažených dat. Proto to udělejte v klidu před odjezdem a nejlépe ve chvíli, když je telefon k internetu připojen prostřednictvím rychlé sítě Wi-Fi (případně je připojen kabelem k počítači), abyste se stahováním nezdržovali a nezatěžovali limit svého datového připojení. Stahování objemných dat z mobilních sítí v zahraničí by se vám značně prodražilo.

MAPY A NAVIGACE

Základními pomůckami každého cestovatele je dobrá mapa a v dnešní době také satelitní navigace. Je-li váš telefon připojen k mobilnímu internetu, nejspíš vám budou vyhovovat aplikace **Mapy Google** a **Navigace** od Googlu. V rámci České republiky můžete vyzkoušet také aplikaci **SmartMaps Navigator**, která v on-line režimu využívá mapy firmy Mapy.cz a zdarma nabízí také základní silniční mapu pro použití off-line. Podrobnější mapy lze dokoupit. Pro off-line navigaci v cizině zkuste (rovněž bezplatnou) českou aplikaci **Be-on-road**, která umí využít několik různých map včetně bezplatných map OpenStreetMap. Užitečná je také aplikace **Moje trasy**. Ta umí zaznamenat váš pohyb a následně projetou trasu zobrazit na mapách Googlu nebo ji sdílet s přáteli on-line.

PRŮVODCE A PLÁNY MĚST

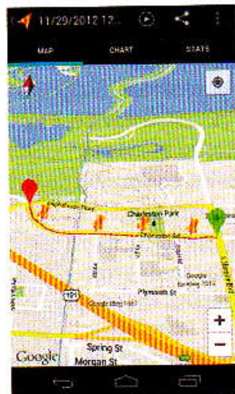
Není nutno plnit zavazadla tištěnými bedekry. Umíte-li anglicky, seženete bezplatné turistické průvodce pro každé větší město na světě. Stačí do vyhledávacího pole na stránkách Google Play zadat anglický název města a doplnit slovo Guide. Z aplikací, které vám obchod nabídne, doporučujeme vybrat průvodce od společnosti **TripAdvisor**. Průvodce nabízí turistické zajímavosti, hotely i restaurace podle vaší aktuální polohy, umožňuje plánovat výlety a naviguje vás ke zvolenému cíli. Za zmínku stojí také aplikace **City Maps 2Go** a **World Explorer**; ty vám kromě plánů měst nabídnou i informace obsažené v on-line encyklopedii Wikipedia.

UBYTOVÁNÍ

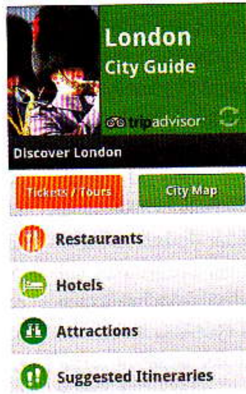
Další aplikace vám pomohou operativně vyhledat hotel a objednat ubytování. Doporučujeme využít některou z aplikací **TripAdvisor Hotels Flights**, **Booking.com** a **Hotels.com**. Ti, kdo

BEZPLATNÁ NAVIGACE Be-on-road

MOJE TRASY zapisují, kudy jste chodili.

TURISTICKÉ PRŮVODCE jsou většinou v angličtině.

TRIPADVISOR vám najde a rezervuje vhodný hotel.

PUBTRAN vyhledá spojení hromadnou dopravou v ČR.

info

DATOVÉ SLUŽBY A WI-FI V CIZINĚ

Většina uvedených aplikací potřebuje ke své funkci přístup k internetu. Datové přenosy v zahraničí (při roamingu) jsou však drahé, a tak v cizině je lepší využití dat v nastavení telefonu zakázat. Pro přístup k internetu pak využijte veřejných sítí Wi-Fi, jež bývají k dispozici třeba v restauracích a v hotelích. Tyto „Wi-Fi hotspoty" vám pomůže najít aplikace **Wi-Fi Finder**. Kvalitu signálu dostupných sítí změří aplikace **Wi-Fi Analyzer**. Při používání veřejných sítí buďte opatrní, protože takové sítě mohou být „odposlouchávány".

Při delším pobytu v jedné zemi se vyplatí pořídit si předplatní SIM kartu s datovými službami od některého místního operátora. Pokud váš telefon podporuje dvě SIM karty, můžete v něm ponechat svou kartu na volání a na datové přenosy použít kartu zahraniční. Jestliže telefon pojme jen jednu SIM kartu, nebude při použití zahraniční karty vaše číslo dostupné, ale podle potřeby můžete karty prohazovat. Další možností je komunikovat prostřednictvím internetu (využít Skype, ICQ, Facebook, e-mail apod.).

cestují po České a Slovenské republice a hledají vhodný kemp, mohou vyzkoušet například aplikaci **Camp.cz**.

JÍZDNÍ ŘÁDY

Cestujete-li veřejnou dopravou, potřebujete aktuální jízdní řád. Pro cestování po České republice můžeme doporučit aplikaci **Pubtran**, která umí vyhledat spojení vlakem a autobusem po celé zemi i městskou dopravou ve většině českých měst (s využitím dat IDOS). Pro plánování cest v zahraničí vyzkoušejte aplikaci **Öffi – Public Transport Buddy**, která zahrnuje meziměstské spoje ve většině západoevropských států a MHD v mnoha jejich městech; pro cesty po Francii využijete například aplikaci **Vianavigo**. Při vyhledávání aplikací s jízdními řády pro konkrétní zemi nebo město zadejte název regionu a slovo Timetable, Transport nebo Fahrinfo.

TANKOVÁNÍ

Při cestách autem se hodí informace o nejbližších čerpacích stanicích a o cenách pohonných hmot. Tyto údaje vám na území České republiky poskytne aplikace **Pumpdroid**, v Rakousku např. aplikace **Tanken AT**, v Německu **mehr-tanken.de**, ve Francii **Essence Free** a v USA **GasBuddy**. Několik evropských zemí pokrývá aplikace **WhatGas ceny benzínu**.

PŘEDPOVĚĎ POČASÍ

Bez ohledu na způsob dopravy potřebuje každý cestovatel spolehlivou předpověď počasí. Jedním z nejlepších zdrojů těchto informací nejen pro Norsko, ale pro celý svět je norský server **yr.no**, jehož stejnojmennou aplikaci si můžete do telefonu zdarma nainstalovat. Tato aplikace zobrazuje předpověď oblačnosti, teploty, srážek a větru až na 10 dní. Další aplikace se stejným zaměřením jsou **Accu Weather** a **Go Weather Forecast**; informace o počasí u nás vám zobrazí aplikace **In-Počasí**, **Aladin** (modelová předpověď na 48 hodin) a **Meteor** (aktuální snímky z meteoradaru).

SLOVNÍKY A PŘEKLADAČE

V zahraničí se zpravidla neobejdete bez slovníku. Společnost Google nabízí aplikaci **Google Překladač** i pro mobilní zařízení. Tato aplikace překládá texty mezi cca 70 jazyky včetně takových jazyků, jako je tamilština a galicijština. Nechybí mezi nimi ani latina a esperanto. Text k překladu můžete napsat pomocí klávesnice i dotykovým perem na dotykovém displeji, namluvit nebo vyfotografovat. Překladač Google můžete přepnout i do režimu Konverzace. V tomto režimu se z telefonu stane tlumočník: Každý mluví svým jazykem, program s využitím technologie rozpoznání řeči a překladače text přeloží a přehraje překlad ve druhém jazyce. Odpověď pak přeloží zpátky do prvního jazyka a tak dále. Pro využití těchto funkcí je nutné připojení k internetu. Off-line funguje jen překlad psaného textu mezi jazyky, jejichž jazykové balíčky předem stáhnete do paměti telefonu (každý jazyk zabere cca 150 MB místa). Nebude-li vám vyhovovat překladač od Googlu, můžete si nainstalovat některý z mnoha dvojjazyčných či vícejazyčných slovníků. Výběr je široký.

NĚCO PRO ZÁBAVU

Na delší cesty vlakem nebo autobusem, případně na zabavení dětí v autě je vhodné mít po ruce nějakou hru. Pro dospělé to mohou být třeba šachy (například **Chess Free** nebo **Classic Chess**) nebo pasiáns (**Solitaire**), děti zabaví spíše populární hra **Angry Birds**, případně hra **Fruit Ninja Free**.

■ IVAN HEISLER

info

CENY APLIKACÍ

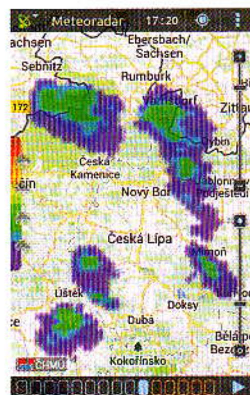
Řada aplikací je k dispozici ve dvou různých verzích – ve verzi bezplatné a ve verzi placené. Bezplatná verze většinou obsahuje nějaké omezení (např. zobrazuje reklamu), placená verze naopak nabízí nějaké funkce navíc. Pokud si některou aplikaci oblíbíte, vyplatí se zakoupit její placenou verzi. Stojí zpravidla několik desetikorun.

PUMPDROID vám ukáže, kde za kolik natankujete.

YR.NO nabízí spolehlivou předpověď počasí.

METEOR ukazuje mapu s aktuálními srážkami.

PŘEKLADAČ GOOGLE v režimu Konverzace

ŠACHOVÝ SIMULÁTOR Chess Free

info

NABÍJEČKY A AKUMULÁTORY

Akumulátor telefonu se musí pravidelně nabíjet (zejména tehdy, když používáte energeticky náročné určování polohy pomocí GPS). Nezapomeňte tedy přibalit na cestu příslušnou nabíječku. Cestujete-li autem, hodí se nabíječka do auta (zpravidla jde o kabel se zástrčkou do 12V zásuvky zapalovače). Na delší pobyt v přírodě budete potřebovat buď nabíječku solární, nebo externí napájecí akumulátor (tzv. powerbanku), jehož kapacita vystačí na několikeré dobití telefonu.

ANDROID A GOOGLE PLAY

Aplikace, které představujeme v tomto článku, jsou určeny pro nejrozšířenější mobilní operační systém Android a můžete si je stáhnout z obchodu Google Play. Máte-li ve svém telefonu nebo tabletu jiný operační systém, hledejte podobné aplikace v příslušném obchodě, tedy v App Store (v případě iOS) a ve Windows Marketplace (v případě OS Windows). Velká část aplikací je pod stejným jménem k dostání v několika verzích určených pro různé operační systémy.

Příslušenství nejen k ultrabooku

Přinášíme tipy na kvalitní vyzkoušené doplňky nejen k ultrabooku, ale i k dalším typům přenosných počítačů: od klasických notebooků až po miniaturní netbooky.

Elegantní vypalovačka na cesty

Většina ultrabooků a netbooků obětovala své mobilitě optickou mechaniku. Kdo ji alespoň občas stále potřebuje, může si za cca 700 Kč pořídit externí vypalovačku **Transcend Extra Slim Portable DVD Writer.** Menší mechaniku schopnou číst všechny klasické typy médií CD/DVD, zapisovat na ně a data na nich přepisovat snad ani nelze vyrobit, protože její rozměry téměř kopírují rozměry optických médií. Při hmotnosti 246 g se určitě nepronese. Mechanika se k ultrabookům hodí i svým elegantním designem: tenkým provedením (13,9 mm), oblými tvary a lesklým černým povrchem.

Vypalovačka podporuje všechny běžné formáty médií CD/DVD a navíc také formát DVD-RAM. Maximální rychlost čtení CD je 24násobná a rychlost čtení DVD je 8násobná. Stejné jsou i rychlosti zápisu dat na média CD a DVD. K počítači se vypalovačka připojuje prostřednictvím rozhraní USB, přes které se zároveň napájí. Pro zajištění dostatku energie vyžaduje připojení ke dvěma portům. K mechanice se dodává balíček nástrojů CyberLink Media Suite 10 (pro práci s multimédii a pro vypalování dat).

▸ *www.transcend-info.com*

Více než jen chladicí podložka

Přenosné počítače často trpí přehříváním, které snižuje životnost jejich komponent. Ultrabooky díky moderním procesorům či SSD diskům sice tolik tepla negenerují, ale přinejmenším v letních vedrech prospěje chladicí podložka i jim. Doporučit můžeme multifunkční podložku **Zalman ZM-NC3500 Plus**, určenou pro všechny typy přenosných počítačů s úhlopříčkou displeje do 17 palců. Stojí cca 1 300 Kč.

Podložka využívá velký, 22cm ventilátor, který díky velikosti lopatek poskytuje efektivní chlazení i při relativně malém počtu otáček za minutu. Výkon ventilátoru a jeho hlučnost lze manuálně regulovat. Lze jej též i zcela vypnout. Podložka totiž neslouží jen k chlazení. Má i ergonomický přínos, protože počítač směrem od uživatele přizdvihuje, takže se na jeho klávesnici lépe píše. K počítači se podložka připojuje prostřednictvím rozhraní USB, ale sama nabízí další čtyři porty USB. U levných přenosných počítačů pak mohou přijít vhod stereofonní 2,5W reproduktory s dobrým zvukem. Podložka totiž funguje i jako samostatné zvukové USB zařízení.

▸ *www.zalman.com*

Sluchátka pro náročné

Ultrabooky nabízejí dostatečný výkon pro hraní atraktivních herních titulů, ale zvukový požitek, resp. prožitek často pokulhává za tím vizuálním. Hodit se tedy mohou sluchátka **Creative Sound Blaster Recon3D Omega Wireless**, která dobře poslouží nejen při hraní her či sledování filmů, ale díky odnímatelnému mikrofonu se skvělým potlačením okolních ruchů i při volání přes internet.

Sluchátka plně nahradí zvukový adaptér přenosného počítače svým vlastním. Ten se připojuje prostřednictvím rozhraní USB a nabízí hardwarovou akceleraci na bázi technologií THX Surround a THX Crystalizer. Sluchátka udržují s adaptérem bezdrátové spojení bez komprimace zvuku, takže nabízejí volnost pohybu při zachování kvalitního zvuku. Podporován je efekt prostorového zvuku (5.1 a 7.1) a navíc sluchátka perfektně izolují okolní zvuky, takže vás vtáhnou do děje hry či filmu. Díky masivnímu měkkému polstrování mají perfektní přilnavost, ale zároveň vůbec netlačí. Na druhou stranu bohužel v letních dnech působí stejně jako zimní čepice. Na jedno nabití vydrží až šest hodin a dobíjet je lze i přímo z USB portu počítače.

Creative Sound Blaster Recon3D Omega Wireless jsou sice drahá sluchátka (cca 4 400 Kč), ale vedle počítačů podporují i herní konzole PlayStation 3 a Xbox 360 a libovolné zařízení s optickým digitálním výstupem, takže se uplatní nejen u přenosného počítače.

▸ *cs.creative.com*

Spolehlivý rozbočovač USB 3.0

Již takřka běžnou součástí moderních přenosných počítačů je alespoň jeden vysokorychlostní port USB 3.0. Co když ale přes USB 3.0 potřebujete např. doma nebo v práci připojit více zařízení? Jako velmi spolehlivý se během testů ukázal rozbočovač **Transcend HUB3** za cca 500 Kč. Poskytuje celkem čtyři porty USB 3.0. Na cestách postačí připojit rozbočovač k portu USB 3.0. Máte-li však po ruce volnou elektrickou zásuvku, můžete využít přibalený napájecí adaptér, který umožní připojení i energeticky náročnějších zařízení. Navíc se jeden port s vyšším napětím zužitkuje pro až čtyřikrát rychlejší dobíjení zařízení, jako je např. populární tablet iPad.

▸ *www.transcend-info.com*

Úložiště pro zálohu dat

Zálohovat data je samozřejmě potřeba i z přenosného počítače. Vlastně v jejich případě je zálohování ještě důležitější. Časté otřesy při přenášení klasickému pevnému disku nesvědčí, navíc v případě přenosného počítače je větší riziko ztráty nebo odcizení. Je proto vhodné mít důležitá data zálohována v bezpečí domova či kanceláře, a to třeba na externím pevném disku **WD MyBook Essentials 3.0**.

Aktuálně jsou v prodeji modely s kapacitou od 1 TB do 4 TB (verze s kapacitou 1 TB stojí cca 2 200 Kč), takže problémem není ani záloha kompletního obsahu pevného disku počítače. WD MyBook Essentials 3.0 dovede využít vysokorychlostní rozhraní USB 3.0 moderních přenosných počítačů a umožňuje tak rychleji uložit zálohu nebo z ní obnovit data. K disku je dodáván program WD SmartWare pro rychlé, jednoduché a hlavně automatické zálohování dat. Obsah disku je možné chránit díky spolehlivému hardwarovému šifrování (přístup k obsahu je možný jen za pomoci hesla). Oproti srovnatelným modelům zaujme WD MyBook Essentials 3.0 nezvyklou kombinací tichého provozu s dobrým odvodem tepla.

▸ *www.wdc.com/cz*

Myš s podporou pro gesta

Sebelepší touchpad nenahradí komfort, který poskytuje kvalitní myš. V prostředí domova či kanceláře můžete svůj přenosný počítač ovládat například myší **Logitech Touch Mouse T620** (cca 1 700 Kč), dodávanou s cestovním pouzdrem. Jak prozrazuje název, jedná se o moderní dotykovou myš bez klasických hardwarových tlačítek, na jejímž povrchu je možné vykonávat dotyková gesta. Hodí se tedy k nejnovějším počítačům s Windows 8, a to nejen přenosným. Myš je rovněž kompatibilní s Windows RT a se staršími Windows 7.

Myš padne dobře do ruky levákům i pravákům. Lze ji používat s jednou AA baterií až tři měsíce nebo se dvěma AA bateriemi až šest měsíců. Můžete si tedy vybrat mezi dlouhou výdrží a nižší hmotností. K propojení s počítačem slouží miniaturní přijímač Logitech Unifying, určený pro rozhraní USB, přes který lze najednou připojit více kompatibilních zařízení – pro připojení myši a klávesnice není tedy třeba obsazovat hned dva porty, které jsou na přenosných počítačích zpravidla nedostatkové.

▸ *www.logitech.com/cs-cz*

info

CO JE TO ULTRABOOK?

Jako ultrabooky se označují notebooky, které jsou snadno přenosné (lehké, s vysokou výdrží při provozu na energii z akumulátoru atp.) a nabízejí vysoký výkon i pro náročné činnosti (střih videa, práce s grafikou aj.). Za tuto kombinaci ovšem zájemce zaplatí poměrně vysokou pořizovací cenu. Rozhodně však nejde o žádný nový typ počítačů, ultrabook je jen marketingový termín pro notebook splňující určité nároky.

USB 3.0

Nová verze rozhraní USB (někdy též označovaná jako SuperSpeed USB) přináší až desetkrát vyšší rychlost než její předchůdce. Rozumí si i se staršími USB, ovšem pak je rychlost limitována jejich výkonem. Rozhraní USB 3.0 poznáte snadno podle toho, že vevnitř konektoru je díl v modré barvě.

Point Of View Mobii 825

TABLET NA DOMA I NA CESTY

Point Of View Mobii 825 je tablet s 8palcovým displejem a s poměrem stran 4 : 3. Na displeji se zobrazuje obraz v rozlišení 1 024 × 768 bodů. Rychlý chod operačního systému Android 4.1 a spuštěných aplikací zajišťuje dvoujádrový procesor Cortex A9, 1 GB operační paměti a grafický čip Mali-400. Přední kamera je určena pro videohovory a snímá obraz v rozlišení 0,3 Mpx, zadní kamera s rozlišením 2 Mpx slouží i k pořizování snímků. Interní paměť má velikost 8 GB a přítomen je i slot pro paměťovou kartu micro SD. Pro připojení k internetu je tablet vybaven modulem Wi-Fi a adaptér Bluetooth 3.0 využijete pro připojení externí klávesnice, myši, sluchátek nebo třeba herního ovladače. Tělo tabletu je vyrobeno z hliníku, takže je zaručena mechanická odolnost. Tablet váží 420 g a jeho rozměry jsou 200 × 155 × 9,2 mm.

▸ **CENA S DPH:** 3 390 Kč ▸ *www.point-of-view.cz*

TIP Martina Semráda

Joby GorillaPod

UNIVERZÁLNÍ STATIV

TIP Ivana Heislera

Stativ Joby GorillaPod je ideálním pomocníkem při fotografování na cestách. V terénu je totiž zřídkakdy k dispozici vhodná rovná plocha, na kterou by bylo možné fotoaparát bezpečně umístit tak, aby zabíral požadovanou scénu. Pružná, kloubová „chapadla" tohoto stativu však můžete upevnit na větev stromu, na zábradlí nebo třeba na bicykl. Stativ je vybaven rychloupínací destičkou se standardním, čtvrtpalcovým upínacím šroubem. V nabídce jsou čtyři velikosti stativů, lišící se nosností. Nejmenší z nich, GorillaPod Original (499 Kč), je vysoký 15 cm, váží 46 g a je určen pro kompaktní fotoaparáty do hmotnosti 325 g. Největší stativ GorillaPod Focus (3 990 Kč), určený pro velké zrcadlovky a videokamery, unese až 5 kg.

▸ **CENA S DPH:** od 499 Kč ▸ *www.joby.com, www.lowepro.cz*

Eltrinex RayLED

LED LAMPIČKA S USB NABÍJEČKOU

Elegantní lampička s masivním, a tudíž velmi stabilním podstavcem je osazena několika LED diodami s různou teplotou světla. Podle zvoleného režimu pak jednotlivé segmenty vypíná a zapíná, případně kombinuje teplotu jejich světla. V každém režimu můžete navíc po krocích přidávat nebo ubírat na intenzitě světla. Za zmínku stojí i možnost lampičku po šedesáti minutách automaticky vypnout – to se hodí zejména v kombinaci s režimem nočního světla (pro děti). Lampička se ovládá pomocí elegantního dotykového panelu a díky LED diodám nabízí nízkou spotřebu a dlouhou životnost. Milým bonusem je USB port pro nabíjení přenosných zařízení (smartphonu, MP3 přehrávače apod.). Škoda jen, že cena produktu je poměrně vysoká.

▸ **CENA S DPH:** 2 490 Kč (bílá), 2 590 Kč (černá) ▸ *www.empei.cz*

TIP Aleše Havlase

Fotobatoh Case Logic SLRC206

ZÁRUKA 25 LET

Na delším výletu se fotografická výbava pěkně pronese. Pokud tedy máte zrcadlovku s více objektivy, stativ, karty, blesk a další příslušenství a rádi chodíte na delší výšlapy, vyplatí se investovat do fotobatohu. Takový nabízí např. společnost Case Logic. Konkrétně model SLRC206 má místo i pro notebook, obsahuje závěsný systém a má flexibilní stěny. Potěší i skořepinové vodotěsné dno. Vnější rozměry jsou 31 × 22,5 × 47,5 cm, hmotnost je 1,22 kg a netradiční je 25letá záruka.

▸ **CENA S DPH:** 3 000 Kč ▸ *www.caselogic.cz*

TIP Davida Dee Nesiby

Nejlepší přenosné pevné disky

na co se zaměřit

- na kapacitu pro uložení dat
- kolik stojí 1 GB úložného prostoru
- doporučujeme rychlé rozhraní USB 3.0
- ujistěte se, zda je součástí dodávky kabel pro připojení k počítači

Přenosné 2,5palcové pevné disky jsou velmi lehké a nabízejí kapacitu ve výši až 2 TB. Modely s rozhraním USB 3.0 navíc umožňují velmi rychlé kopírování dat.

Produkt	Cena s DPH	Celkové hodnocení	Mobilita	Výkon	Hlučnost	Spotřeba energie	Výbava	Max. rychlost čtení/zápisu (MB/s)	Přístupová doba při čtení / při zápisu (ms)	Hlučnost – klid/provoz (sony)	Kapacita (GB)	Cena za 1 GB (Kč)	Hmotnost (g)
1. Freecom Mobile Drive XXS Leather 56056	2 100 Kč	**87,1**	92	94	97	**81**	**53**	83,0/82,2	16,7/19,1	**0,2**/0,6	500	4,20	140
2. A-Data Elite HE720	1 700 Kč	85,3	92	**99**	93	76	41	**87,9/87,7**	18,1/23,8	0,3/0,5	500	3,40	168
3. Toshiba Stor.E Slim	1 400 Kč	84,9	**100**	95	94	71	29	83,8/83,7	17,5/20,9	0,3/**0,4**	500	2,80	**114**
4. Seagate Slim Portable STCD500400	2 000 Kč	84,2	92	87	94	75	**53**	77,2/76,5	17,9/23,9	0,3/**0,4**	500	4,00	160
5. Seagate BackUp Plus Portable STBU500203	1 500 Kč	83,2	80	95	**98**	76	**53**	83,9/83,1	16,8/15,1	**0,2**/0,5	500	3,00	224
6. Freecom Mobile Drive XXS 3.0 56007	2 400 Kč	82,7	88	92	89	79	41	81,1/80,6	16,7/15,7	0,4/0,5	1 000	2,40	155
7. WD My Passport Edge (WDBK6Z5000ATT-EESN)	1 700 Kč	81,2	90	95	88	71	35	83,5/82,7	**16,3**/17,3	0,4/0,6	500	3,40	135
8. Seagate BackUp Plus Portable STBU1000200	2 000 Kč	80,8	80	98	87	74	**53**	86,2/85,5	16,6/16,1	0,4/0,7	1 000	2,00	224
9. Verbatim Executive 53059	3 300 Kč	80,3	81	98	88	74	41	86,6/85,6	17,2/17,1	0,4/0,6	1 000	3,30	165
10. Freecom ToughDrive 3.0 56057	3 000 Kč	80,0	76	94	94	74	47	82,7/82,0	17,0/17,0	0,3/**0,4**	1 000	3,00	200
11. Freecom Mobile Drive Mg 56129	3 000 Kč	78,9	88	93	89	60	41	82,0/81,2	16,8/15,8	0,4/0,5	1 000	3,00	150
12. A-Data Nobility NH13 (ANH13-750GU3-CBK)	1 600 Kč	78,3	84	91	88	72	29	81,3/79,7	17,3/23,1	0,4/0,6	750	2,13	165
13. WD My Passport WDBY8L0020BBK-EESN	3 500 Kč	77,6	76	96	90	71	35	85,6/85,3	17,6/23,0	0,4/**0,4**	**2 000**	**1,75**	230
14. Verbatim Traveller 53064	3 000 Kč	77,4	82	94	72	80	35	82,7/82,1	17,0/16,7	0,7/0,8	1 000	3,00	165
15. Transcend StoreJet 25A3 (TS750GSJ25A3K)	1 700 Kč	76,3	81	87	78	71	47	77,0/76,5	17,7/21,7	0,6/0,7	750	2,27	182
16. A-Data Superior SH14 (ASH14-750GU3-CBK)	1 600 Kč	75,4	76	92	83	72	29	81,7/81,0	17,0/23,4	0,5/0,6	750	2,13	210
17. Buffalo MiniStation (HD-PCT500U3/B-EU)	1 600 Kč	75,2	86	73	75	81	35	63,4/61,7	18,5/**12,1**	0,6/0,9	500	3,20	165

V hodnocení je nejvyšší počet bodů 100. Nejlepší hodnoty v dané kategorii jsou zvýrazněny tučně.

hodnocení

★★★★☆

rychlý přenos dat, tichý provoz, nízká spotřeba energie, nízká hmotnost, elegantní design

vyšší cena za 1 GB

Freecom Mobile Drive XXS Leather 56056

Tento přenosný disk upoutá pozornost již na první pohled – má totiž obal z černé kůže. Úložný prostor má kapacitu 500 GB a pro připojení k počítači se používá rychlé rozhraní USB 3.0. V testech jsme u tohoto modelu naměřili vysoké přenosové rychlosti, přesahující při čtení dat i při jejich zápisu rychlost 80 MB/s. Rychlý je také přístup k vyhledávaným datům. Líbila se nám i malá hmotnost (140 g) a nízká spotřeba (disk se při činnosti spokojí s příkonem 2,3 W), cena za 1 GB je však vyšší: 4,20 Kč.

A-Data Nobility NH13 (ANH13-750GU3-CBK)

I když disk A-Data Nobility NH13 za 1 600 Kč není v našem přehledu nejlevnějším modelem, získal ocenění Cenový tip. Oproti nejlevnějšímu zařízení v tabulce (tím je disk Toshiba Stor.E Slim s kapacitou 500 GB, který stojí 1 400 Kč) má větší kapacitu (750 GB) a příznivější je i cena za 1 GB (2,13 Kč). Pro připojení k počítači se používá rychlé rozhraní USB 3.0 a v provozu je tento disk velmi tichý (naměřili jsme 0,6 sonu). Přenosové rychlosti se pohybují kolem 80 MB/s.

hodnocení

★★★★☆

nízká cena, rychlý přenos dat, nízká hlučnost, cena za 1 GB

pomalejší přístupová doba při zápisu dat

Jak zašifrovat disk

Disk USB používáme velmi často na přenášení nejrůznějších souborů. Chcete-li zabránit zneužití těchto souborů například v případě ztráty disku, použijte šifrovací program, třeba program Rohos Mini Drive. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

www.rohos.com

Rohos Mini Drive

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: čeština

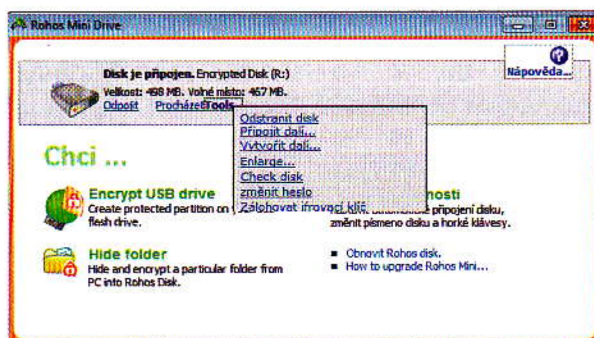
PPK CD: 15/2013

Bezplatný program Rohos Mini Drive slouží k zašifrování souborů na USB flash disku: Dokáže na něm vytvořit speciální oddíl a zašifrovat jej. Bezplatná verze obsahuje omezení v podobě maximální velikosti šifrovaného diskového oddílu (8 GB) a k dispozici je i přenosná verze, kterou není třeba instalovat.

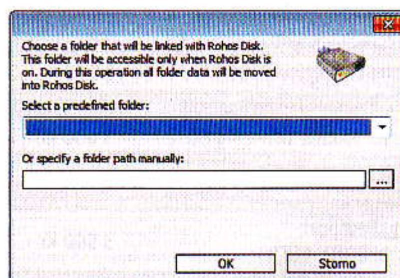
1 JAK ZAŠIFROVAT DISK USB

Klikněte na položku **Encrypt USB** na hlavní obrazovce, a zobrazí se další okno, kde zjistíte, zda byl disk USB vybrán automaticky. Pokud tomu tak nebylo, klikněte na položku **Vybrat** a disk vyhledejte ručně. Pak klikněte na položku **Podrobnosti o disku** a ve stejnojmenném okně určete, pod kterým písmenem se zašifrovaný disk bude zobrazovat. Dále určete velikost disku a klikněte na tlačítko **OK**; tím se vrátíte zpět do okna s výběrem disku. Nyní vepište heslo pro přístup k zašifrovanému disku, heslo zopakujte a klikněte na tlačítko **Vytvořit disk.** Po nějaké době budete o vytvoření disku informováni v samostatném okně.

2 JAK UMÍSTIT NA DISK SOUBORY

O tom, že je disk vytvořen a připojen, jste informováni v hlavním okně programu, případně klikněte na tlačítko **Připojit**, vepište heslo a disk připojte. Nyní se zobrazí nabídka týkající se procházení disku a jeho odpojení. Klikněte na položku **Procházet**, a zašifrovaná část disku se zobrazí v okně průzkumníku. Do tohoto okna můžete přemístit libovolné soubory, které chcete zašifrovat a znepřístupnit tomu, kdo nebude znát heslo. Po kliknutí na možnost **Tools** se zobrazí nabídka dalších akcí (vymazání disku, vytvoření dalšího disku, změna hesla a uložení šifrovacího klíče).

3 JAK SKRÝT SLOŽKU

Program Rohos můžete použít také ke skrytí obsahu jednotlivých složek. Chcete-li, aby se některá složka zobrazovala pouze tehdy, když je připojen USB disk se zašifrovaným oddílem, klikněte na možnost **Hide Folder**. Zobrazí se okno a v něm buď klikněte na rozbalovací seznam a vyberte některou z přednastavených složek, nebo klikněte na tlačítko se třemi tečkami a složku vyberte ručně. Nakonec klikněte na tlačítko **OK.** Složka se přesune do šifrovaného oddílu na USB disku a na původním místě se vytvoří její zástupce.

info

PLACENÝ PROGRAM

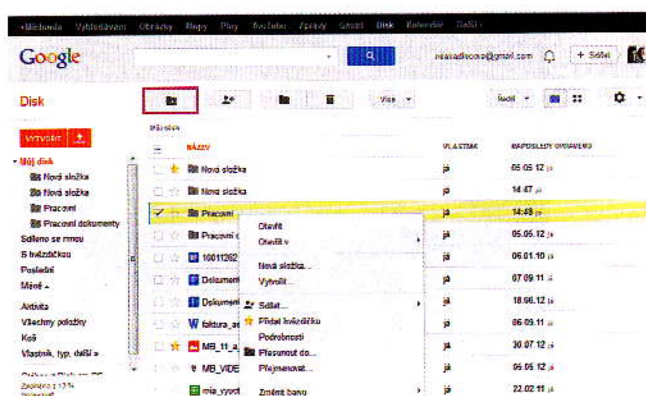
Plná (placená) verze tohoto programu se jmenuje Rohos Disk Encryption a kromě neomezené velikosti šifrovaného oddílu nabízí i některé funkce navíc. Dokáže například vytvořit šifrovaný oddíl i na pevném disku počítače, velikost tohoto oddílu dodatečně měnit, bezpečně skartovat soubory a vytvořit takový USB disk, který poslouží jako fyzický klíč k přístupu ke všem zašifrovaným datům, aniž byste museli zadávat heslo.

JAK ZAŠIFROVAT TEXT ON-LINE

Pokud budete chtít rychle zašifrovat text, můžete využít třeba službu na adrese *http://infoencrypt.com*. Služba je velmi jednoduchá. Stačí vložit do prázdného pole text, který si přejete zašifrovat. Dále vepište heslo a zopakujte jej. Klikněte na tlačítko **Encrypt**, a vzápětí obdržíte zašifrovanou zprávu. Až budete potřebovat tento text rozšifrovat, vložíte text zašifrovaný, vepíšete heslo a kliknete na tlačítko **Decrypt**.

Sdílení dokumentů on-line

Spoustu aplikací dnes můžete s klidem oželet a místo nich použít on-line službu. Například již není nutné instalovat kancelářský balík; místo něj můžete používat plnohodnotnou internetovou službu Google Disk. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

1 JAK VYTVÁŘET SLOŽKY

Pro svoje dokumenty máte v Google Disku standardně k dispozici hlavní složku **Můj disk.** Právě sem se všechny dokumenty automaticky uloží. Můžete je však roztřídit do dalších složek, které sami vytvoříte. Klikněte na tlačítko se symbolem složky a se znaménkem plus, a otevře se okno **Nová složka.** Do něj vepište název nové složky a klikněte na tlačítko **Vytvořit.** Chcete-li do složky přesunout stávající soubor, klikněte na něj a do vybrané složky jej přetáhněte myší.

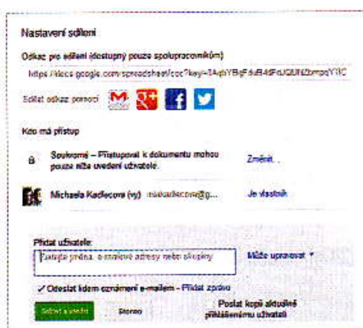
Google Disk

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

www.drive.google.com

Službu Google Disk má zdarma k dispozici každý, kdo se zaregistruje ve službě Gmail. Google Disk zahrnuje textový editor, tabulkový procesor, grafický editor a programy na přípravu prezentací a databází.

2 JAK SOUBOR SDÍLET

Určitý soubor nebo složku můžete sdílet s ostatními. Vyhledejte soubor (popř. složku) na disku a na soubor (popř. na složku) klikněte pravým tlačítkem myši. Zobrazí se nabídka, která bude zahrnovat příkaz **Sdílet.** Pokud jej vyberete, v případě souborů máte ještě na výběr, zda chcete soubor poslat e-mailem jako přílohu, nebo zda chcete ostatním uživatelům poslat pouze odkaz na sdílený soubor. Zvolíte-li položku **Sdílet**, zobrazí se okno **Nastavení sdílení**. V něm získáte odkaz pro sdílení konkrétní složky nebo souboru. Odkaz můžete zkopírovat a poslat třeba e-mailem nebo jej sdílet prostřednictvím sociálních sítí. Na výběr je Facebook, Twitter, Google+ a Gmail.

3 PRÁVA PRO SDÍLENÍ

Vždy je třeba nastavit přístup pro sdílení. V okně **Nastavení sdílení** klikněte na příkaz **Změnit** vedle položky **Soukromé.** Tím se otevře další okno a v něm zvolte, zde má být soubor veřejně dostupný, nebo zda k němu mají mít přístup jen ti, kteří znají odkaz, anebo zda mohou k souboru přistupovat jen ti uživatelé, které označíte. Takové uživatele můžete v původním okně **Nastavení sdílení** vepsat do kolonky **Přidat uživatele**. Nakonec klikněte na položku **Hotovo**.

info

JAKÝ PROSTOR MÁTE K DISPOZICI?

Tato služba je v základní variantě bezplatná. Zdarma máte k dispozici 15 GB volného prostoru, kam se ukládají vaše soubory na Google Disku, vaše e-maily ve schránce Gmailu a vaše fotografie uložené prostřednictvím služby Google+ Fotky. Další prostor lze přikoupit: například 100 GB stojí 4,99 dolaru (cca 100 Kč) měsíčně. Maximální velikost jednotlivých souborů závisí na jejich formátu: textový dokument může být velký cca 2 MB, tabulka 20 MB a prezentace 50 MB. Ostatní soubory (ty, které na Google Disk jen zkopírujete, ale které nepřevádíte do formátů dokumentů Googlu) mohou být velké až 10 GB.

JAK UKLÁDAT SOUBORY

Pokud chcete uložit dokument, který jste na Google Disku vytvořili, nenajdete zde standardní příkaz **Uložit.** Místo něj je zde k dispozici příkaz **Sdílet.** Ten umožňuje sdílet soubor s ostatními nebo si jej ponechat jako čistě soukromý, aniž by k němu měl přístup kdokoliv jiný. Stačí pouze ponechat v okně **Nastavení sdílení** nastavenou možnost **Soukromé.**

Televize po internetu

Na přiloženém CD najdete program Super Internet TV, který vám umožní sledovat stovky televizí z celého světa. Kromě toho vám umožní také poslouchat internetové rádio. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

www.ahusoft.com/super-internet-tv

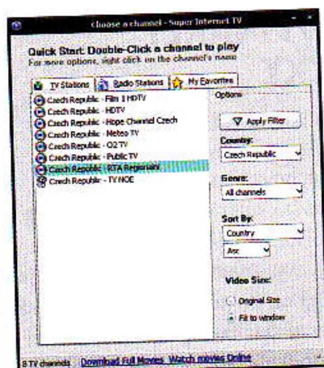
Super Internet TV

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: angličtina

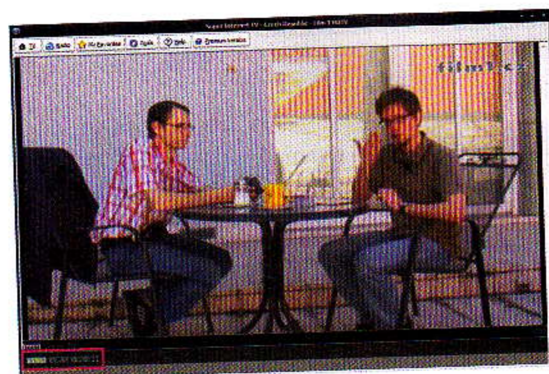
PPK CD: 15/2013

Program Super Internet TV dokáže přehrávat internetové vysílání televizních a rozhlasových stanic a spravovat seznam oblíbených stanic. Placená verze dokáže přehrávané pořady uložit na disk.

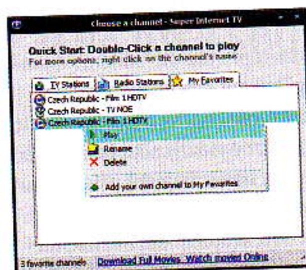
1 JAK SI VYBRAT PROGRAM

Po spuštění programu se zobrazí okno **Choose a channel.** Na výběr máte televizní a rozhlasové stanice a seznam **My Favorites**, do něhož můžete ukládat odkazy na stanice, které jste si oblíbili a k nimž chcete mít snadný přístup. Ze seznamu stanic můžete vybírat pomocí filtru. Vybrat si můžete konkrétní zemi (**Country**) a žánr (**Genre**) a můžete nastavit velikost videa – video se zobrazí buď v původní velikosti (**Original Size**), nebo tak, aby se vešlo do okna programu (**Fit to Window**). Po kliknutí na tlačítko **Apply Filter** se zobrazí stanice, které vašemu výběru vyhovují.

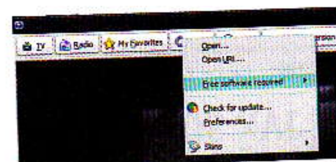
2 JAK PROGRAM PŘEHRÁVAT

Klikněte na konkrétní stanici, a její vysílání se začne přehrávat v okně programu. Přehrávání můžete přerušit kliknutím na tlačítko se dvěma čárkami, nebo jej zcela vypnout, a to tak, že kliknete na tlačítko s čtverečkem. Kliknete-li na tlačítko se čtyřmi šipkami, obraz videa se roztáhne přes celou obrazovku.

3 SEZNAM OBLÍBENÝCH STANIC

Chcete-li určitou stanici přidat na seznam oblíbených, v seznamu stanic na ni klikněte pravým tlačítkem myši. Z místní nabídky vyberte položku **Add to My Favorites**, a stanice se zařadí do seznamu **My Favorites**. Jestliže ji chcete přejmenovat, klikněte na ni pravým tlačítkem, z místní nabídky vyberte položku **Rename** a stanici přejmenujte.

4 JAK SI PŘEHRÁT STREAM

Pomocí programu můžete také přehrávat jakékoliv streamované video. Odkaz na toto video zkopírujte do schránky, v okně programu klikněte na položku **Tools** a na položku **Open URL** a vložte adresu. Pod položkou **Tools** najdete odkaz na stažení aktualizací programu (**Check for update**).

info

POTŘEBNÉ PŘEHRÁVAČE

Některá vysílání vyžadují, aby byl v počítači nainstalován buď přehrávač Windows Media Player, nebo přehrávač RealPlayer. Pokud nemáte nainstalován ani jeden z nich, klikněte na tlačítko **Tools** a pak na položku **Free software required**. Pak si vyberte, zda chcete nainstalovat Windows Media Player, nebo RealPlayer. Oba tyto programy jsou bezplatné.

ČESKÉ TELEVIZE NA WEBU

Naše tři největší televizní stanice nabízejí rozsáhlý videoarchiv. On-line vysílání však nabízí pouze Česká televize. Na jejích stránkách můžete sledovat veškerou původní tvorbu, ke které má potřebná práva, dále zpravodajství a sportovní přenosy. Mediální skupina Cet 21 (TV Nova a spol.) provozuje službu Voyo. Do ní je třeba se zaregistrovat a platit měsíční poplatek. Takto získáte přístup i k on-line vysílání zpravodajství, které jinak můžete sledovat pouze s denním zpožděním. Kromě toho zde můžete přehrávat filmy, seriály nebo sportovní přenosy. Televize Prima provozuje archiv svých pořadů se zcela volným přístupem, ale oproti běžnému vysílání vždy se zpožděním.

Tlumočník do kapsy

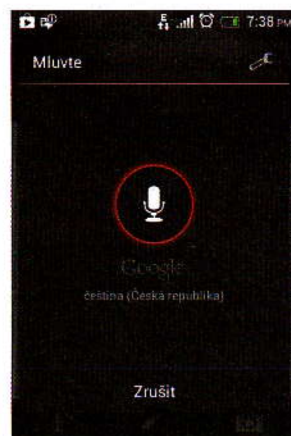
Léto je tady a s ním cestování do cizích zemí, při kterém se vám jistě bude hodit slovník. Mobilní telefony s operačním systémem Android vám umožní využívat bezplatnou aplikaci Překladač Google. ■ MICHAELA KADLECOVÁ

1 PŘEKLAD NAPSANÉHO TEXTU

Výraz, který chcete přeložit, můžete vepsat a aplikace se postará o překlad. Spusťte aplikaci Přeložit, v horní části obrazovky vyberte zdrojový a cílový jazyk a do modře podtrženého řádku dole vepište text, který chcete přeložit. Klikněte na šipku, a text se přeloží. U každého přeloženého výrazu najdete (v případě vybraných jazyků) tlačítko se symbolem reproduktoru, které slouží k přehrání výrazu. Jsou tu i tlačítka pro zkopírování výrazu do schránky a pro jeho sdílení prostřednictvím sociálních sítí.

2 MLUVENÉ SLOVO A TEXT PŘED KAMEROU

Díky rozpoznávání hlasu umí aplikace přeložit i to, co jí nadiktujete. Klikněte na tlačítko se symbolem mikrofonu. Program vás vybídne, abyste hovořili. Poté, co výraz vyslovíte, provede analýzu vašeho hlasu a výraz zobrazí na displeji. Jestliže vám program porozuměl a správně zobrazil to, co jste řekli, klikněte na šipku vedle výrazu, a výraz se automaticky přeloží. Pokud zobrazil něco jiného, klikněte na křížek nalevo od textu a text namluvte znova. Chcete-li přeložit text, který vidíte třeba na vývěsce nebo v jídelním lístku, klikněte na tlačítko se symbolem fotoaparátu. Tím se otevře okno a aktivuje se kamera – její záběr uvidíte v okně programu. Zobrazte text, který chcete přeložit, a ťukněte na něj prstem. Chvíli počkejte, zda se aplikaci podařilo text správně rozpoznat, a klikněte na šipku. Potom se výraz přeloží.

3 REŽIM KONVERZACE

Nejzajímavější je režim konverzace – telefon nahradí tlumočníka. Chcete-li hovořit s cizincem, aktivujte konverzaci výběrem z nabídky v horním řádku. Pak nastavte oba jazyky. Kliknutím v dolní části vždy zvolte ten jazyk, kterým bude jeden z vás hovořit, a řekněte větu. Po potvrzení, že program řeč správně rozpoznal, se vyslovený výraz přeloží do druhého jazyka a přehraje se. Pak klikněte na druhý jazyk a nahrajte odpověď druhého účastníka rozhovoru; program ji přeloží do prvního jazyka a tak dále.

Překladač Google

play.google.com

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Aplikace Překladač Google umožňuje překládat nejen výrazy, které napíšete, ale také mluvené slovo a texty, které vyfotografujete. Je k dispozici pro cca 70 jazyků (včetně těch exotických, jako jsou hindština, vietnamština, velština nebo khmerština), je zdarma a v češtině.

info

ON-LINE I OFF-LINE

Má-li fungovat zpracování textů zadávaných hlasem nebo prostřednictvím kamery a jejich překlad, musí být telefon připojen k internetu. Rozpoznávání hlasu totiž stejně jako rozpoznávání textu v obrazu probíhá na serverech Googlu, nikoli v telefonu. Sice lze do paměti telefonu stáhnout jazykové balíčky pro jednotlivé jazyky a používat je i off-line (bez připojení k internetu), ale v tomto případě funguje jen překlad textu zapsaného prostřednictvím klávesnice – tento překlad je zpravidla navíc méně přesný. Pro případ nouzového překladu bez přístupu k internetu si tedy ještě před cestou stáhněte do paměti telefonu balíček pro češtinu a balíček pro hlavní jazyk té země, kam jedete.

JAK PŘEKLAD SDÍLET

Přeložený výraz můžete několika způsoby sdílet s ostatními. Překlad můžete odeslat prostřednictvím technologie Bluetooth nebo prostřednictvím Gmailu, ale také do sociálních sítí Facebook a Google+, uložit jej na Dropbox nebo poslat běžnou zprávou elektronické pošty.

Skryté řádky v tabulkách

Poradíme vám, jak ručně skrýt konkrétní řádky a jak postupovat v případě, že potřebujete sečíst hodnoty pouze v zobrazených řádcích. Dozvíte se také to, jak postupovat, chcete-li data ze zobrazených řádků kopírovat jinam. ■ **MIROSLAV ZIEGLER**

www.microsoft.cz

MS Excel 2013

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Excel nabízí jednoduché nástroje pro filtrování dat, tedy pro skrytí řádků, které nesplnily danou podmínku. Ale zkopírování jen těch dat, která podmínkou prošla, nebo jejich zpracování pomocí vzorce už tak jednoduché není.

1 SKRYTÍ/ZOBRAZENÍ ŘÁDKŮ

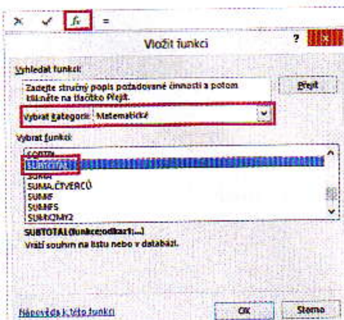
Chcete-li jeden nebo více řádků skrýt, označte je. Pak klikněte pravým tlačítkem myši na záhlaví kteréhokoliv z označených řádků a z místní nabídky vyberte příkaz **Skrýt**. Skrytí řádků poznáte podle skoku v číslech zobrazených řádků. Chcete-li skryté řádky obnovit, označte řádky nad skrytými řádky i pod nimi, klikněte na některý z označených řádků pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Zobrazit**. Na obrázku jsou skryty řádky číslo **3** až **6**.

B13 =SUBTOTAL(109;B2:B8)

	A	B	C	D	E
1		Praha	Strakonice	Brno	
2	Po	12	11	12	
7	So	11	12	10	
8	Ne	12	12	12	
9					
10	fce SUMA	87	84	81	
11	fce SUBTOTAL	35	35	34	
12					

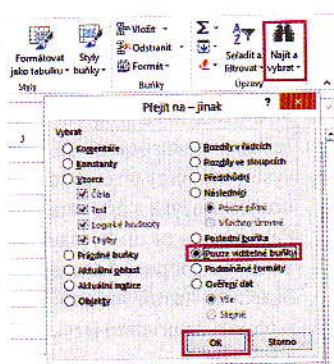
2 SOUČET DAT V TABULCE

Funkce **SUMA()** pracuje se zobrazenými i se skrytými řádky. Excel nabízí funkci **SUBTOTAL(funkce;oblast)**, která umí skryté řádky rozlišit. Parametr **funkce** je celé číslo od **1** do **11** nebo od **101** do **110** a ovlivňuje typ výpočtu (pro součet má tento parametr hodnotu **9** nebo **109**). Parametr **oblast** popisuje oblast buněk, které funkce zpracovává. Zadáte-li **9**, bude funkce sčítat hodnoty v řádcích zobrazených i skrytých. Zadáte-li hodnotu **109**, bude funkce pracovat pouze s buňkami v těch řádcích, které jsou zobrazeny.

3 VLOŽENÍ FUNKCE SUBTOTAL()

Klikněte do buňky, do které chcete umístit vzorec, a klikněte na ikonu **Vložit funkci** (má symbol **fx**). V okně **Vložit funkci** vyberte ze seznamu **Vybrat kategorii** hodnotu **Matematické** a poté ze seznamu **Vybrat funkci** vyberte hodnotu **Subtotal** a klikněte na tlačítko **OK**. V dalším okně **Vložit funkci** zapište do pole **Funkce** hodnotu **109**. Do pole **Odkaz1** zadejte oblast buněk, jejichž hodnoty chcete sečíst.

4 KOPÍROVÁNÍ OBLASTI BUNĚK SE SKRYTÝMI ŘÁDKY

Potřebujete-li zkopírovat oblast buněk, ve které jsou některé řádky skryté, pravděpodobně bude výsledkem kopírování to, že se v cílové oblasti zobrazí buňky jak z řádků zobrazených, tak z řádků skrytých. Chcete-li kopírovat pouze zobrazené řádky, označte požadované řádky tahem myší. Poté klikněte na záložku **Domů** a ve skupině **Úpravy** klikněte na nástroj **Najít a vybrat**. Z jeho nabídky vyberte položku **Přejít na – jinak** a v pravé části okna **Přejít na – jinak** vyberte položku **Pouze viditelné buňky**. Poté zkopírujte označené buňky do schránky a vložte je na požadované místo.

info

PARAMETR FUNKCE SUBTOTAL

Parametr funkce určuje ve funkci **SUBTOTAL()** to, jaký výpočet proběhne. Hodnota **1** znamená výpočet průměru, hodnoty **2** a **3** znamenají zjištění počtu, hodnota **4** zajistí určení nejvyšší hodnoty a hodnota **5** určení nejnižší hodnoty. Funkce **SUBTOTAL()** zahrne do uvedených výpočtů i skryté řádky. Zvýšíte-li hodnotu parametru o číslo **100** (z **1** uděláte **101**), zahrne funkce **SUBTOTAL()** do výpočtu pouze viditelné řádky.

FILTROVÁNÍ

Došlo-li ke skrytí řádků nástrojem **Filtr**, bude funkce **SUBTOTAL()** pracovat pouze se zobrazenými řádky, a to i v případě, že hodnota parametru funkce bude **9**. Pro filtrování dat klikněte do libovolné buňky tabulky a klikněte na záložku **Data**. Ve skupině **Seřadit a filtrovat** klikněte na nástroj **Filtr**. V záhlaví tabulky klikněte na tlačítko, které je v záhlaví sloupce, jehož hodnoty chcete filtrovat, a zrušte zaškrtnutí u těch položek, které chcete skrýt. Chcete-li skryté položky zobrazit, klikněte u nich na stejné tlačítko a zaškrtnutí obnovte.

Kolik a za kolik

Ukážeme vám, jak využít funkce, které tabulkový procesor Calc nabízí pro zjištění počtu buněk, jež splňují určitou podmínku, a jak zjistit součet hodnot z těch řádků tabulky, které danou podmínku splnily. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 ZJISTĚTE POČET OSOBNÍCH AUTOMOBILŮ

Použijte funkci **CountIf(oblast;kritéria)**. Parametr **oblast** určuje to, které buňky funkce zpracovává, a parametr **kritéria** určuje, jaká hodnota má v daných buňkách být. Klikněte na tlačítko **Průvodce funkcí** a v okně **Průvodce funkcí** vyberte kategorii **Matematické**. Ze seznamu **Funkce** vyberte položku **COUNTIF** a klikněte na tlačítko **Další**.

2 ZADEJTE PARAMETRY FUNKCE COUNTIF

Klikněte do pole **oblast**. Ukazatel myši přemístěte do tabulky a tahem myší označte ty buňky, které má funkce CountIf zpracovat. V poli se objeví zápis označeného úseku, např. **A2:A65**. Klikněte do pole **kritéria** a zapište to, jaká hodnota má v daných buňkách být, např. **"osobní"**. Pozor, zapisujete-li text, musíte jej uzavřít do uvozovek. Pro vložení vzorce do buňky klikněte na tlačítko **OK**.

3 KOLIK KILOMETRŮ NAJELY OSOBNÍ VOZY

Na otázku položenou v nadpisu odpoví funkce **SumIf(oblast;kritéria;oblast_součtu)**. Data jsou uspořádána do sloupců; v jednom sloupci vybírá funkce řádky, jež splňují podmínku (parametry **oblast** a **kritéria**), a ve sloupci **oblast_součtu** sčítá hodnoty z řádků, které podmínku splnily. Klikněte do buňky, v které má být výpočet, a podle popisu v kroku 1 zobrazte okno **Průvodce funkcí** a seznam matematických funkcí. V seznamu **Funkce** klikněte na položku **SUMIF** a potom na tlačítko **Další**.

4 ZADEJTE PARAMETRY FUNKCE SUMIF

V druhém okně průvodce funkcí zadejte hodnoty do polí **oblast** a **kritéria** tak, jak je popsáno v kroku 2, protože máte zjistit to, kolik kilometrů najely osobní automobily. Do pole **oblast_pro_součet** zadejte oblast buněk, ve kterých je počet najetých kilometrů v případě jednotlivých automobilů. Postup je stejný jako při zadávání parametru **oblast**, liší se jen v tom, že označujete data ve sloupci **Najeto km**. Po zadání posledního parametru klikněte na tlačítko **OK**.

LibreOffice Calc

OBTÍŽNOST: střední

JAZYK: čeština

PPK CD: 15/2013

www.libreoffice.org

Kolik a za kolik? To znamená, že potřebujete zjistit, kolik buněk v tabulce splňuje zadanou podmínku, a také to, jaký je součet hodnot z buněk či řádků, které danou podmínku splňují. Tabulkový procesor Calc nabízí pro zjištění takových údajů jednoduché funkce. Pracovat budeme s jednoduchou tabulkou Autopark.

info

POZNÁMKY K VÝPOČTU

Z tabulky Autopark jsme při výpočtech použili sloupce **Typ vozu** (obsahuje hodnoty **osobní, nákladní, mikrobus, autobus**) a **Najeto km**. Začátek tabulky vidíte na připojeném obrázku.

	A	B	C	D	E	F
1	Typ vozu	Značka	SPZ	Vyrobeno	Barva	Najeto km
2	osobní	Ford Orion	ALE-27-61	1986	bílá	99900
3	osobní	Tatra 613	AOP-45-46	1978	stříbrná	149000
4	osobní	Renault 25GTS	ANN-11-10	1986	modrá met	80000

Rozdíl mezi funkcí **CountIf()** a funkcí **SumIf()**: Funkce **CountIf()** zjistí to, kolik buněk ze zadané oblasti zadanou podmínku splňuje. Podmínka znamená to, že buňka zadanou hodnotu obsahuje, případně hodnota v buňce je větší nebo menší než zadané číslo apod. Funkce **Sumif()** vychází z toho, že data jsou uspořádána do sloupců tak, že každý sloupec je určen pro určitý typ dat (typ vozu, SPZ atd.). To dovoluje vyhodnotit podmínku v jednom sloupci tabulky a sčítat hodnoty z jiného sloupce. Proto má funkce **SumIf()** ještě třetí parametr, který udává to, jaké hodnoty se mají sčítat. Funkce vyhodnocuje postupně podmínku pro každý řádek tabulky, a byla-li podmínka splněna, hodnotu z daného řádku zahrne do součtu.

Zarovnávání obrázků

Ukážeme vám, jak do textu vložit grafický tvar a jak nastavit obtékání tohoto tvaru textem. Dozvíte se také to, jak upravit rozměry obrázku, jeho barvu a obrysovou čáru. ■ LUBOMÍR STŘED

www.microsoft.cz

MS Word 2013

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Texty lze oživit jednoduchou grafikou. Jednou z možností, jak vložit do textu obrázek, je použít tvary, které Word nabízí.

1 VLOŽTE GRAFICKÝ TVAR

Klikněte na záložku **Vložení** a vyhledejte skupinu **Ilustrace**. Klikněte na nástroj **Obrazce** a z jeho nabídky vyberte požadovaný tvar. Klikněte do toho místa dokumentu, do kterého chcete obrázek vložit, a do tohoto místa se požadovaný tvar vloží. V některých případech vložený obrázek překryje stávající text.

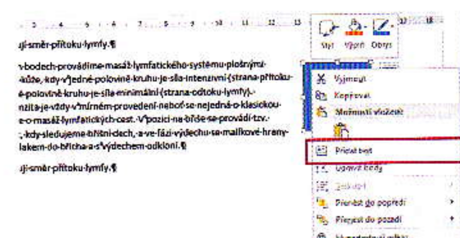
2 UPRAVTE OBTÉKÁNÍ TEXTU

Vedle levého horního rohu vloženého tvaru je ikona, která umožňuje nastavit to, jakým způsobem bude text vložený tvar obtékat. Věnujte pozornost dolní části nabídky, kde můžete zvolit to, zda se bude obrázek přesouvat spolu s textem, nebo zda zůstane na místě. Zatažením za body, vyznačené na obvodu obrazce, můžete upravit jeho rozměry.

3 UPRAVTE VZHLED TVARU

Na vybraný tvar klikněte pravým tlačítkem myši. Zobrazí se místní nabídka a současně s ní také malý panel nástrojů se třemi ikonami: **Styl**, **Výplň** a **Obrys**. Kliknutím na daný nástroj vyvolejte nabídku a z ní vyberte nejen barvu, ale také typ a tloušťku čáry. Jestliže se daný nástroj nezobrazuje, z pravé části pásu karet vyberte dočasnou záložku s názvem **Formát**. Pro změnu barvy výplně na tuto záložku klikněte a ve skupině **Styly obrazců** klikněte na pravou část nástroje **Výplň obrazce**. Chcete-li upravit vzhled obrysové čáry tvaru, klikněte ve stejné skupině na pravou část nástroje **Obrys obrazce**.

4 VLOŽENÍ TEXTU DO TVARU

Text můžete zapsat do většiny tvarů, není nutné vkládat textové pole. Na tvar, do kterého chcete vložit text, klikněte pravým tlačítkem myši, z místní nabídky vyberte příkaz **Přidat text** a text zapište. Pro jeho formátování použijte nástroje na záložce **Domů**.

info

ZAROVNÁNÍ VÍCE TVARŮ

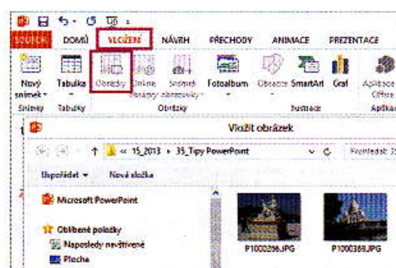
Je-li na stránce zobrazeno několik tvarů a chcete je zarovnat např. doprava, označte všechny tvary, kterých se zarovnání týká, a přesuňte je do levé části stránky. Potom přesuňte jeden tvar doprava, a to na místo, kde chcete tvary zarovnat. Označte zbývající tvary a klikněte na záložku **Formát**. Ve skupině **Uspořádat** klikněte na nástroj **Zarovnat objekty** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Zarovnat doprava**. Nakonec označení objektů zrušte.

SESKUPOVÁNÍ OBJEKTŮ

Složitější obrázky můžete složit z několika tvarů. Chcete-li s takto vytvořeným obrázkem manipulovat jako s celkem, označte všechny části obrázku. Poté klikněte na záložku **Formát** a ve skupině **Uspořádat** klikněte na nástroj **Seskupit**. Z jeho nabídky vyberte příkaz **Seskupit**. Potřebujete-li složený obrazec rozdělit na původní části, na tento obrazec klikněte a poté ještě na nástroj **Seskupit**. Z jeho nabídky vyberte příkaz **Oddělit** a zrušte označení jednotlivých tvarů.

Prolínání obrázků

Poradíme vám, jak do snímku prezentace vložit obrázek a jak jej upravit, aby se při zobrazení snímku ukázal jako černobílý. Dozvíte se také to, jak zařídit, aby tento obrázek postupně získal plné barvy. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 VLOŽTE PRVNÍ OBRÁZEK

Klikněte na záložku **Vložení** a ve skupině **Obrázky** klikněte na nástroj **Obrázky**. V okně **Vložit obrázek** vyhledejte obrázek, který chcete vložit, a klikněte na tlačítko **Vložit**. Podle potřeby upravte polohu a velikost obrázku.

2 UPRAVTE OBRÁZEK

Tento obrázek bude zobrazen při zobrazení snímku. Proto nyní použijte efekty PowerPointu tak, aby obrázek získal požadovaný úvodní vzhled. Ujistěte se, že obrázek je vybraný (na jeho obvodu jsou úchopové body), na pravém okraji pásu karet klikněte na dočasnou záložku **Nástroje obrázku / Formát**. Ve skupině **Upravit** klikněte na ikonu **Barva** a z její nabídky vyberte možnost, která nejlépe splňuje vaše představy.

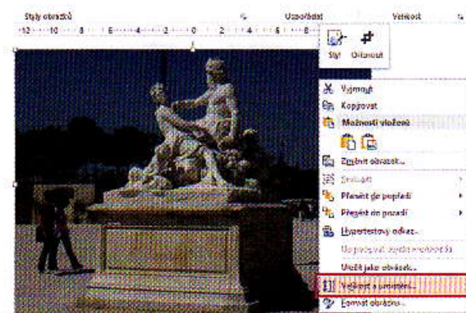
PowerPoint 2013

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Vytváříte-li prezentaci, která zobrazuje snímky krajiny, budov, obrazů apod., můžete použít efekt, který nejprve zobrazí obrázek např. obarvený do odstínů šedé a poté z něj vytvoří obrázek v plných barvách.

www.microsoft.cz

3 VLOŽTE DRUHÝ OBRÁZEK A UPRAVTE JEJ

Stejným způsobem, jakým jste vložili první obrázek, vložte teď do snímku tentýž obrázek ještě jednou. Po skončení úvodního prolínání bude tento obrázek ve snímku trvale zobrazen. Opět podle potřeby upravte jeho velikost a vzhled na snímku upravte tak, aby se přesně kryl s dříve vloženým obrázkem.

4 NASTAVTE ANIMACI

Ujistěte se, že obrázek je vybraný, a klikněte na záložku **Animace.** Z galerie animací vyberte některou z úvodních animací (hvězda před jejich jménem je zelená); v našem příkladu to je animace **Prolnutí**. Ve skupině **Časování** nastavte v seznamu **Začátek** hodnotu **S předchozím** a v poli **Doba trvání** nastavte dobu trvání animace ve vteřinách. Chcete-li, aby animace (prolnutí) snímků začala s malým zpožděním, nastavte toto zpoždění ve vteřinách v poli **Zpoždění**. Nastavení animace zkontrolujte kliknutím na nástroj **Náhled** (skupina **Náhled**).

info

USTAVENÍ OBRÁZKU

Potřebujete-li vložit do snímku dva obrázky tak, aby měly stejné rozměry a aby byly přesně nad sebou, můžete využít nástroj **Vodítka**. Tento nástroj zobrazíte tak, že na záložce **Zobrazení** ve skupině **Zobrazit** zaškrtnete položku **Vodítka**. Tím zobrazíte vodorovné a svislé vodítko (čáru). Vodítka přesuňte na požadované místo tahem myší, a to tak, aby se vodítka kryla s horním a levým nebo s dolním a pravým okrajem obrázku. Vodítka využijete při přesouvání druhého vloženého obrázku – jeho obrysy se musí krýt s prvním obrázkem. Chcete-li, aby druhý obrázek vyplnil celou plochu obrázku prvního, přesuňte jej tak, aby se jeho levý horní roh kryl s levým horním rohem obrázku prvního, a poté upravte jeho velikost: Myší přesuňte jeho pravý dolní roh tak, aby se kryl s pravým dolním rohem prvního obrázku. V okamžiku, kdy jsou oba rohy nad sebou, na obrysu obrázků se zobrazí červená čárkovaná čára.

Popis fotografií

Poradíme vám, jak v programu Zoner Photo Studio přiřadit k fotografiím klíčová slova, jak přidat do seznamu klíčových slov nové položky, a dozvíte se také to, jak využít klíčová slova při vyhledávání fotografií. ■ MIROSLAV ZIEGLER

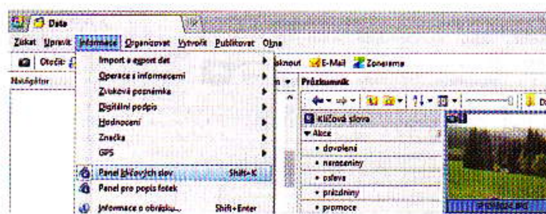
www.zoner.cz

Zoner Photo Studio

OBTÍŽNOST: snadné

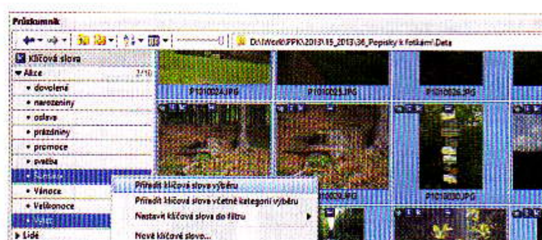
JAZYK: čeština

Klíčové slovo popisuje obsah obrázku nebo jeho důležitý detail. K obrázku může být přiřazeno více klíčových slov. Klíčová slova slouží k vyhledávání obrázků, k nimž je dané slovo (nebo slova) přiřazeno. Klíčové slovo má být stručné a výstižné a mělo by danou vlastnost jednoznačně vystihovat.

1 ZOBRAZENÍ PANELU KLÍČOVÝCH SLOV

V okně programu Zoner Photo Studio klikněte na nabídku **Informace** a ze zobrazeného seznamu vyberte položku **Panel klíčových slov**. Vedle levého okraje podokna **Průzkumník** se zobrazí panel..

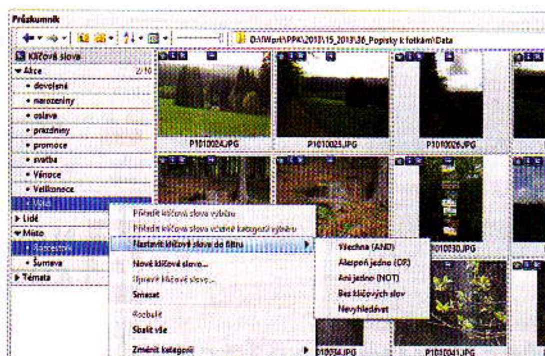
2 PŘIŘAZENÍ KLÍČOVÝCH SLOV K OBRÁZKŮM

Označte ty obrázky, ke kterým chcete klíčové slovo přiřadit. V panelu klíčových slov vyberte hledané klíčové slovo. Chcete-li přiřadit více klíčových slov, označte je pomocí klávesy **Shift** nebo **Ctrl**. Klikněte na některé z označených slov pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vyberte příkaz **Přiřadit klíčová slova výběru**.

3 VYTVOŘENÍ NOVÝCH KLÍČOVÝCH SLOV

Na panelu klíčových slov (krok 1) klikněte pravým tlačítkem myši na název kterékoliv kategorie nebo na kterékoliv klíčové slovo a z místní nabídky (obrázek krok 2) vyberte příkaz **Nové klíčové slovo.** V okně Klíčové slovo zapište název klíčového slova a podle potřeby nastavte to, do které kategorie klíčové slovo patří. Podle vlastního uvážení zapište popis klíčového slova a klikněte na tlačítko **OK**. Chcete-li vytvořit novou kategorii, v dolní části okna zaškrtněte položku **Klíčové slovo je kategorií.**

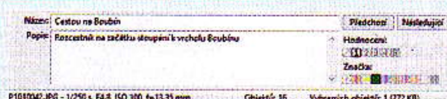
4 FILTROVÁNÍ PODLE KLÍČOVÝCH SLOV

Na panelu klíčových slov označte jedno nebo více hledaných klíčových slov. Na označené klíčové slovo klikněte pravým tlačítkem myši a vyberte příkaz **Nastavit klíčová slova do filtru.** Z následující nabídky vyberte to, zda se k obrázku mají přiřadit všechna vybraná klíčová slova (možnost **AND**), nebo pouze jedno (možnost **OR**).

info

JAK POPSAT FOTOGRAFIE

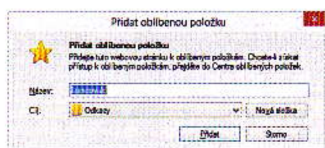
Pro popis fotografií použijte panel k tomu určený. Zobrazíte jej tak, že z nabídky **Informace** vyberete příkaz **Panel pro popis fotek.** Tento panel se zobrazí v dolní části podokna **Průzkumník.** Do editačních polí **Název** a **Popis** zapište podle uvážení text. V pravé části panelu můžete ohodnotit kvalitu fotografie na stupnici od jedné do pěti (pro zrušení tohoto hodnocení klikněte na červeně přeškrtnutý čtverec na začátku této stupnice). Pod stupnicí pro ohodnocení můžete k fotografii

přiřadit barevný kód, a to tak, že kliknete na některou z nabízených barev. Barevný kód zrušíte kliknutím na přeškrtnutý čtverec na začátku barevné palety. Stupeň ohodnocení a barevný kód se zobrazují v pravém dolním rohu náhledu obrázku.

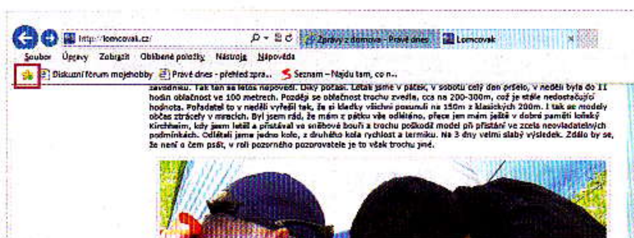
Oblíbené odkazy v prohlížeči

Dozvíte se, jak v Internet Exploreru přidat adresu stránky do oblíbených odkazů, jak to je se zobrazováním odkazů na panelu oblíbených odkazů a jak oblíbené odkazy organizovat. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 PŘIDÁNÍ STRÁNKY DO OBLÍBENÝCH POLOŽEK

Chcete-li právě zobrazenou stránku přidat do oblíbených položek, vyberte z nabídky **Oblíbené položky** příkaz **Přidat k oblíbeným položkám**. Zobrazí se okno **Přidat oblíbenou položku** a v poli **Název** se zobrazí název stránky. Podle potřeby jej upravte, ze seznamu **Cíl** vyberte v rámci oblíbených položek tu složku, do které chcete odkaz umístit, a klikněte na tlačítko **Přidat**.

2 PŘIDÁNÍ ODKAZU DO PANELU OBLÍBENÉ POLOŽKY

Jednou ze složek v seznamu oblíbených položek je složka **Panel oblíbené položky.** Obsah této složky je zobrazen na panelu oblíbených položek. Chcete-li do této složky přidat odkaz, máte dvě možnosti. Buď postupujte podle kroku 1, ale ze seznamu **Cíl** vyberte položku **Panel oblíbených položek**, nebo máte-li panel oblíbených položek zobrazen, klikněte na ikonu **Přidat na panel oblíbených položek** (symbol žluté hvězdičky se zelenou šipkou na levé straně panelu oblíbených položek).

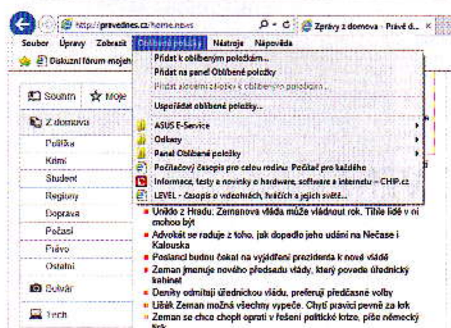
Internet Explorer 10

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

www.microsoft.cz

Některé stránky stačí navštívit jednou, na jiné stránky se chcete vracet a sledovat novinky. Prohlížeče WWW stránek nabízejí možnost odkazy na vybrané stránky uložit a pomocí těchto odkazů se pak na dané stránky vracet.

3 POUŽITÍ OBLÍBENÝCH ODKAZŮ

Máte-li zobrazen panel oblíbených odkazů, jsou zde některé oblíbené odkazy k dispozici. Všechny oblíbené odkazy jsou v nabídce **Oblíbené položky** – jsou zobrazeny v její dolní části.

4 ZOBRAZENÍ PANELU OBLÍBENÉ POLOŽKY

Pro zobrazení nebo skrytí panelu oblíbených položek klikněte pravým tlačítkem myši do horní části okna Internet Exploreru (tedy nad zobrazenou WWW stránku). Pro zobrazení nebo skrytí panelu oblíbených položek vyberte ze zobrazené místní nabídky příkaz **Panel oblíbené položky.**

info

ORGANIZACE OBLÍBENÝCH ODKAZŮ

Z nabídky **Oblíbené položky** vyberte příkaz **Uspořádat oblíbené položky.** Zobrazené okno zahrnuje seznam složek, které jste vytvořili v rámci složek oblíbených. Obsah konkrétní složky v tomto okně zobrazíte tak, že na název složky kliknete (jde o jedno kliknutí, ne o kliknutí dvojité). Chcete-li vybranou položku přesunout, klikněte na tlačítko **Přesunout**. V zobrazeném okně vyhledejte cílovou složku a klikněte na tlačítko **OK**. Chcete-li položku přejmenovat, danou položku označte a klikněte na tlačítko **Přejmenovat.** Název vybrané položky se přesune do editačního režimu, aby mohl být změněn. Stejného výsledku dosáhnete tím, že na danou položku kliknete a stisknete klávesu **F2.** Potřebujete-li již při vkládání nového odkazu do oblíbených složek vytvořit pro tento odkaz novou složku, v okně **Přidat oblíbenou položku** klikněte na tlačítko **Nová složka.** V zobrazeném okně **Vytvořit složku** zapište do pole **Název složky** jméno složky a ze seznamu **Cíl** vyberte tu složku, ve které má být nová složka vytvořena.

Tipy pro Office

Nabízíme vám několik tipů pro práci s programy kancelářského balíku MS Office, konkrétně pro Word, Excel a PowerPoint. Dozvíte se o novinkách pro práci s pásem karet, o různých možnostech vkládání obrázků i o tom, jak nastavit jejich výslednou kvalitu. ■ MIROSLAV ZIEGLER

www.microsoft.cz

PowerPoint 2013, Excel 2013, Word 2013

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

Kancelářský balík MS Office 2013 nabízí několik drobností, které vám mohou ulehčit práci. Jedná se například o nenápadnou ikonu Možnosti zobrazení pásu karet a o volbu toho, jakým způsobem vložit objemné obrázky.

1 ZOBRAZOVÁNÍ PÁSU KARET

V Office 2007 a 2010 bylo možné skrýt/zobrazit nástroje pásu karet dvojitým kliknutím na některou ze záložek tohoto pásu. Office 2013 nabízí v pravé horní části okna vedle tlačítek pro změnu velikosti okna nástroj **Možnosti zobrazení pásu karet.** Vedle skrytí a zobrazení pruhu s nástroji můžete pomocí nabídky **Automaticky skrývat pás karet** skrýt i pruh se záložkami. Pás karet je i v tomto případě dostupný, stačí přesunout myš od horního okraje okna.

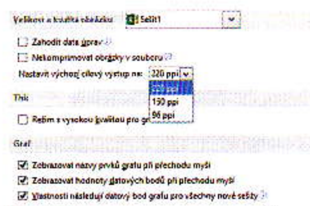
2 PÁS KARET V ÚZKÉM OKNĚ

Je-li okno programu příliš úzké, není možné zobrazit všechny záložky pásu karet. Program v takovém případě zobrazí za záložkou **Soubor** a na konci okna tlačítka se šipkami, pomocí kterých lze řádek se záložkami přesunovat tak, aby bylo možné na požadovanou záložku kliknout.

3 VKLÁDÁNÍ OBRÁZKŮ

Pro vkládání obrázků, které jsou uloženy na disku v samostatných souborech, zobrazuje program okno **Vložit obrázek**. V pravém dolním rohu okna je tlačítko **Vložit**. Toto tlačítko má na svém pravém okraji tlačítko se šipkou. Kliknutím na šipku rozbalíte nabídku příkazů. Příkazem **Vložit** zajistíte to, že se obrázek stane součástí dokumentu. Příkazem **Připojit k souboru** vložíte do textu obrázek. Ten ale není součástí dokumentu, v dokumentu je na něj pouze odkaz. Příkazem **Vložit a propojit** dosáhnete toho, že obrázek se stane součástí dokumentu, ale současně si ponechá propojení s originálem a je možné jej aktualizovat.

4 NASTAVENÍ KVALITY VLOŽENÝCH OBRÁZKŮ

Toto nastavení je možné měnit pro každý dukument/tabulku/ /prezentaci. Programy balíku MS Office nabízejí možnost vybrat výchozí kvalitu obrázků. Volba vhodné kvality může vést ke snížení velikosti výsledného souboru. Klikněte na záložku **Soubor** a ze zobrazené nabídky vyberte příkaz **Možnosti**. V levém pruhu okna **Možnosti** klikněte na položku **Upřesnit** a v pravé části okna vyhledejte sekci nadepsanou **Velikost a kvalita obrázku**. Ze seznamu **Nastavit výchozí cílový výstup na** vyberte možnost **220ppi**, určenou pro dokument, který se bude tisknout, a možnost **150ppi** nebo **95ppi** pro dokumenty, se kterými budete pracovat pouze na obrazovce.

info

DALŠÍ TIPY

PowerPoint – volba formátu prezentace: PowerPoint 2013 nabízí dva formáty snímků: Jeden má poměr stran 4 : 3 a druhý má poměr stran 16 : 9. Mezi formáty přepnete tak, že kliknete na záložku **Návrh** a ve skupině **Přizpůsobit** kliknete na nástroj **Velikost snímku**. Z nabídky tohoto nástroje vyberte požadovaný formát snímku.

Minipanel nástrojů se přestal zobrazovat: Minipanel se automaticky zobrazuje při označování části dokumentu. Jeho automatické zobrazení lze nastavit: Zobrazte okno **Možnosti**. V části **Možnosti uživatelského rozhraní** vyhledejte položku **Při výběru zobrazovat minipanel nástrojů** a ověřte si, že je tato položka zaškrtnutá.

Převod dat do formátu Office 97-2010: Při převodu z formátu Office 2013 do některého z formátů starší verze zkontrolujte, zda se dokument převede bez problémů. Pro kontrolu klikněte na záložku **Soubor**. V kartě **Informace** vyhledejte tlačítko **Zjistit možné problémy** a z jeho nabídky vyberte příkaz **Zkontrolovat kompatibilitu**.

Dolaďte si uvítání

Ukážeme vám, jaké možnosti nabízejí Windows 8 pro změnu vzhledu obrazovek, které vidíte při spouštění Windows, a dozvíte se také to, jak změnit svoji profilovou fotografii. ■ MIROSLAV ZIEGLER

1 NASTAVENÍ POČÍTAČE

Přejděte na úvodní obrazovku (někdy se také nazývá obrazovka **Start**), v jejím pravém horním rohu klikněte na ikonu obrázku uživatele a z její nabídky vyberte příkaz **Změnit obrázek účtu.** Windows zobrazí obrazovku s názvem **Nastavení počítače.** Ujistěte se, že v levé části obrazovky je barevným pruhem označena položka **Přizpůsobení.**

Zamykací obrazovka Úvodní obrazovka Obrázek účtu

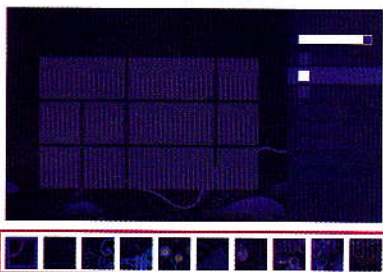

Procházet

2 ZMĚNA OBRÁZKU ÚČTU

Obrázek účtu je zobrazen v pravém horním rohu obrazovky **Start.** V pravé horní části obrazovky **Nastavení počítače** klikněte na odkaz **Obrázek účtu.** Pod náhledem obrázku klikněte na tlačítko **Procházet** a v dalším okně vyberte obrázek, který chcete u svého účtu použít.

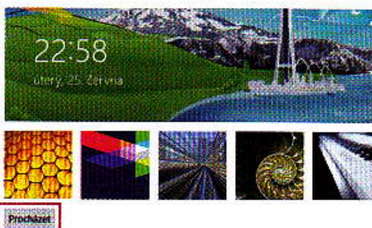
Zamykací obrazovka Úvodní obrazovka Obrázek účtu

3 ZMĚNA ÚVODNÍ OBRAZOVKY

Úvodní obrazovka nabízí dlaždice jednotlivých aplikací. Můžete změnit motiv, který je na pozadí, a upravit jeho barevné ladění. Na obrazovce **Nastavení počítače** klikněte na odkaz **Úvodní obrazovka.** Ve spodní části obrazovky se zobrazí nabídka motivů, které můžete použít na pozadí úvodní obrazovky. Pod nabídkou motivů je barevná paleta, ve které můžete upravit barvu motivu. Výsledek zkontrolujte v náhledu.

Zamykací obrazovka Úvodní obrazovka Obrázek účtu

Procházet

4 ZMĚNA ZAMYKACÍ OBRAZOVKY

Zamykací obrazovka se zobrazuje při startu počítače. Chcete-li změnit její motiv, klikněte na obrazovce **Nastavení počítače** na odkaz **Zamykací obrazovka.** Pod náhledem jsou obrázky, které můžete na zamykací obrazovce zobrazit. Chcete-li použít vlastní obrázek, klikněte na tlačítko **Procházet** a obrázek vyhledejte. V dolní části obrazovky je možné nastavit seznam aplikací, které budou na úvodní obrazovce zobrazovat informace.

Windows 8

OBTÍŽNOST: snadné

JAZYK: čeština

www.microsoft.cz

Při startu počítače nebo při jeho probuzení ze spánku počítač postupně zobrazí zamykací obrazovku (po kliknutí na tuto obrazovku jste vyzváni k zadání hesla) a úvodní obrazovku s dlaždicemi aplikací. Tyto obrazovky si můžete přizpůsobit.

info

DALŠÍ MOŽNOSTI NASTAVENÍ

V dolní části obrazovky určené pro nastavení zamykací obrazovky (krok 4) je řada tlačítek. Některá z nich jsou obsazena určitou aplikací, jiná jsou volná. Ta zobrazují znak +. Chcete-li změnit aplikaci, která má zobrazovat informace o svém stavu, klikněte na libovolné z popisovaných tlačítek. Windows nabídnou seznam dostupných aplikací a z něj vyberte požadovanou aplikaci. Chcete-li, aby dané tlačítko žádné informace nezobrazovalo, vyberte položku **Nezobrazovat tady rychlý stav.**
Obrazovka **Nastavení počítače** (postup zobrazení najdete v kroku 1) umožňuje další nastavení vlastností počítače; pozorně si prohlédněte možnosti nabízené na pravé straně této obrazovky.

Operační systém do kapsy

Jednoduchý operační systém spustitelný z CD/DVD nebo z flash disku je skvělým pomocníkem zejména pro případ poruchy počítače. Díky němu můžete zachránit z disku nepřístupná data nebo si třeba ověřit kondici hardwaru. ■ ALEŠ HAVLAS

www.slax.org/cs/

Slax Linux

OBTÍŽNOST: náročné

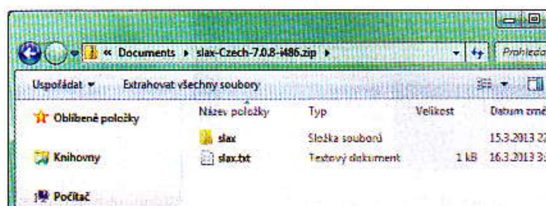
JAZYK: čeština

Slax Linux je tzv. live systém, který lze spustit z CD/DVD nebo z flash disku. Je k dispozici zdarma, komunikuje česky a nabízí přehledné uživatelské rozhraní.

Slax Chinese (Traditional)	7.0.8	226 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax Croatian	7.0.8	217 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax Czech	7.0.8	218 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax Danish	7.0.8	218 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax Dutch	7.0.8	219 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax English (UK)	7.0.8	217 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP
Slax English (US)	7.0.8	216 MB	32 bit ISO 64 bit ISO	32 bit ZIP 64 bit ZIP

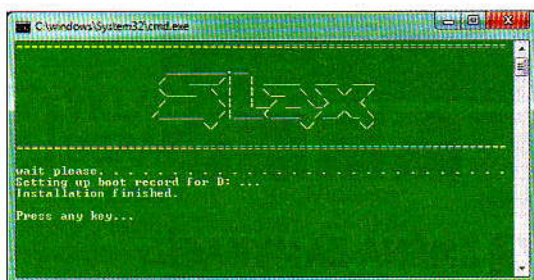
1 STAŽENÍ SYSTÉMU

Systém lze stáhnout ze stránek *www.slax.org/cs/*. V horní části stránek klikněte na odkaz **Download** a po načtení stránky vyhledejte zhruba ve třetině stránky položku **Slax Czech**. Chcete-li systém nainstalovat na flash disk, klikněte na variantu **32 bit ZIP**, resp. na variantu **64 bit ZIP**; chcete-li systém vypálit na CD, zvolte variantu **32 bit ISO**, resp. **64 bit ISO**. Stáhnout je třeba balík velký cca 220 MB, zprovozněný systém nezabere o mnoho více (vejde se tedy na CD nebo na 512MB flash disk).

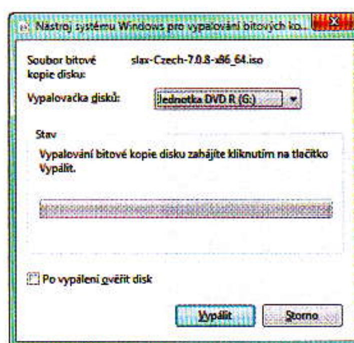
2 ROZBALENÍ NA FLASH DISK

Stažený ZIP archiv otevřete v průzkumníku a klikněte na tlačítko **Extrahovat všechny soubory.** V otevřeném průvodci vyhledejte pomocí tlačítka **Procházet** připojený flash disk a zvolte jeho kořenový adresář (např. *E:*). Klikněte na tlačítko **Extrahovat.**

3 ÚPRAVA FLASH DISKU

Na flash disku otevřete adresář **slax\boot**. V tomto adresáři vyhledejte soubor **bootinst.bat** a dvojitým kliknutím jej spusťte. Vyčkejte, než se v zobrazeném zeleném okně objeví text **Press any key...** Poté stiskněte libovolnou klávesu, a okno se zavře. Flash disk je nyní připraven.

4 VYPÁLENÍ NA CD/DVD

Dvojitě klikněte na stažený soubor s příponou **.iso**, a zobrazí se rozhraní systému pro vypalování obrazů disků. Po výběru správné mechaniky klikněte na tlačítko **Vypálit**. (To platí pro Windows Vista a novější, ve Windows XP je třeba použít speciální vypalovací program, například CDBurnerXP – viz *cdburnerxp.se*.) Po vypálení je CD/DVD připraveno.

info

32 VS. 64 BITŮ

Slax Linux je k dispozici ve dvou variantách: ve variantě 32bitové a 64bitové. Univerzálnější volbou je varianta 32bitová. Ta bude fungovat i na starších počítačích, avšak její výkon na modernějších strojích bude slabší. Pokud jste si jisti, že „záchranný systém" budete používat jen v moderním stroji, zvolte variantu 64bitovou.

CD VS. FLASH DISK

Slax Linux je k dispozici jak pro vypálení na CD/DVD, tak pro instalaci na flash disk. Systém vypálený na CD/DVD bez problémů spustíte na libovolném počítači s optickou mechanikou, ale neumožní nainstalovat programy, uložit žádná nastavení ani nic jiného. Oproti tomu může být spouštění systému z USB disku problémem na starším počítači (na novém přenosném počítači bez optické mechaniky je to však jedinou možnou volbou) – systém na USB disku lze dále dovybavovat a upravovat. Zvolíte-li disk s dostatečnou kapacitou, můžete jej rovnou použít též k případné záchraně dat z nefunkčního počítače (CD ani DVD to neumožňují).

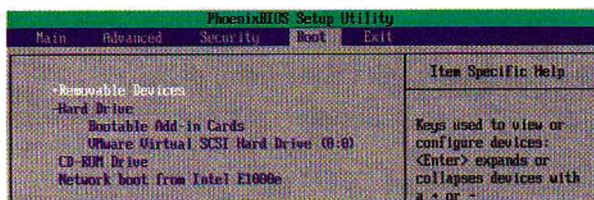
Nouzové použití live systému

V návodu na předchozí straně jste se dozvěděli, jak zprovoznit CD/DVD nebo flash disk s tzv. live systémem. Nyní vám ukážeme, jak systém spustit. ■ ALEŠ HAVLAS

1 OTEVŘENÍ ROZHRANÍ BIOS

Aby počítač spustil operační systém z CD/DVD nebo z flash disku, musí být systém příslušným způsobem nastaven v rozhraní BIOS. BIOS je (zjednodušeně řečeno) ovládací software základní desky a k úpravě jeho nastavení se dostanete tak, že po startu počítače stisknete klávesu **Del**, **F2**, **Esc**, **F9** nebo **F12**. (O kterou klávesu jde, to poznáte z věty *„Press [název klávesy] to enter setup...“*, která se objeví po startu počítače.)

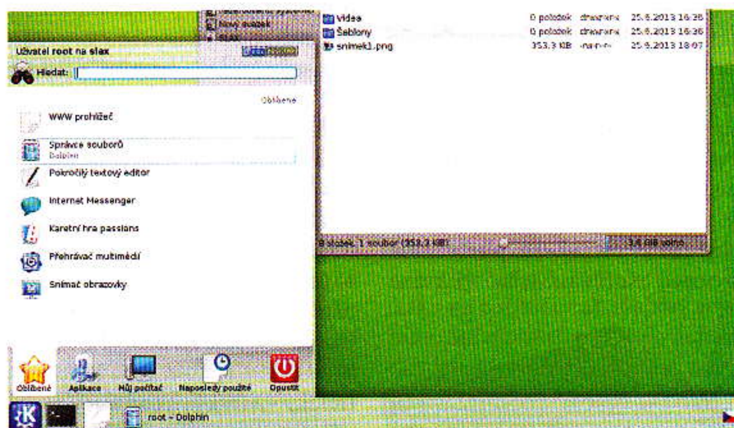
2 ÚPRAVA NASTAVENÍ BIOS

V rozhraní BIOS vyhledejte obrazovku/nabídku **Boot**, resp. **Boot Priority**. (Pohybujte se na ní pomocí kurzorových kláves a kláves **Enter** a **Esc**.) Je potřeba, aby položka označující **CD/DVD** mechaniku, resp. položka označující flash disk (**Removable drive**, **USB drive** atp.) byla v seznamu úplně první. Jednotlivé položky lze přesouvat buď stisknutím klávesy se znaménkem **+**, nebo stisknutím klávesy **Enter** a výběrem požadované položky.

3 START SYSTÉMU

To, že se systém Slax Linux začíná úspěšně spouštět, poznáte podle toho, že se na obrazovce objeví obrázek zeleného čtyřlístku. Nyní stačí jen vyčkat. Nelekejte se vypisování různých textových příkazů; systém je spuštěn, až když se zobrazí pracovní plocha se spodní lištou.

4 OVLÁDÁNÍ SYSTÉMU

Ovládání systému Slax Linux nebude činit uživatelům Windows žádné potíže. V levém dolním rohu okna naleznou obdobu tlačítka Start, jehož prostřednictvím se snadno dostanou k jednotlivým nástrojům. Zejména jde o **správce souborů Dolphin**, pomocí něhož lze spravovat obsah disků.

Slax Linux

OBTÍŽNOST: náročné

JAZYK: čeština

www.slax.org/cs/

Slax Linux je systém, který se ideálně hodí k „záchranným pracím“ na havarovaném počítači. Musíte jej však spustit z CD/DVD nebo z USB flash disku, což není úplně triviální.

info

PŘIPOJENÍ MÉDIA

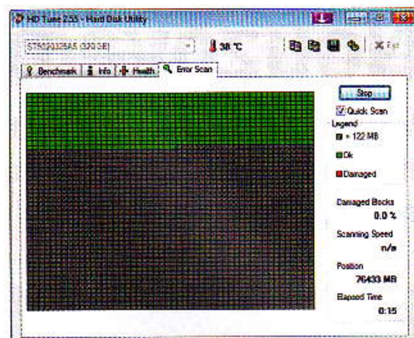
V případě flash disku je postup jednoduchý – připojte flash disk k USB portu počítače a PC spusťte. V případě systému na CD/DVD je třeba počítač spustit a počkat, než vám dovolí otevřít optickou mechaniku. Poté vložte do mechaniky CD/DVD a počítač restartujte. To lze provést kliknutím na příslušné tlačítko nebo pomocí klávesové zkratky **Ctrl+Alt+Del** anebo vypnutím PC (podržte stisknuté zapínací tlačítko počítače) a jeho opětovným zapnutím.

BEZ KONFIGURACE ROZHRANÍ BIOS

V některých případech může být počítač nastaven tak, aby se před spuštěním operačního systému z pevného disku pokusil spustit systém z případně vloženého CD/DVD nebo z připojeného USB disku. Než tedy začnete nastavení softwaru BIOS upravovat, vyzkoušejte, zda systém Slax Linux nenastartuje po pouhém připojení média. Teprve v případě neúspěchu (počítač zahlásí *„No operating system...“*, *„System is missing...“*, *„No system disk or disk error...“* apod.) postupujte podle bodů **1** a **2**.

NESPOLÉHEJTE NA PEVNÝ DISK

Stále nevěříte, že pravidelné zálohování důležitých dat je nezbytné? Snad vás přesvědčí zcela reálné příklady selhání pevného disku, s nimiž se většina uživatelů dříve či později potká.

POMOCÍ UTILITY HD Tune můžete disk otestovat, zda neobsahuje vadné sektory.

info

DISK JAKO OBĚŤ
Pevný disk je někdy obětí selhání jiného hardwaru. Neplechu může napáchat špatně fungující řadič pevných disků na základní desce počítače a také vadný napájecí zdroj, který do disku dodává příliš mnoho elektřiny nebo který svým selháním způsobí náhlou ztrátu napájení. Jedinou ochranou před těmito eventualitami je pravidelné a ideálně automatické zálohování dat.

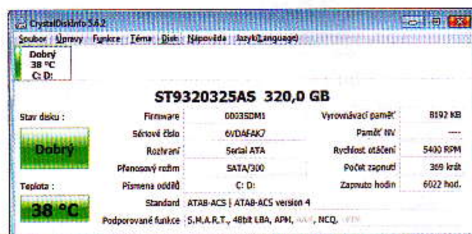
Data se v počítači ukládají na pevný disk, přičemž teoretická životnost aktuálních modelů by měla dosahovat 20 let. Jak už to tak ale bývá, praxe a teorie se liší. V reálných podmínkách je naopak pevný disk nejporuchovější komponentou současných počítačů. Odhaduje se, že pětina až čtvrtina všech prodaných disků selže ještě během dvouleté záruční lhůty.

Obvykle není otázkou, jestli pevný disk selže, ale kdy se tak stane. Častým problémem jsou tzv. vadné sektory (nečitelné oblasti a nepoužitelné oblasti na diskových plotnách). Vadné sektory jsou vnímány jako opotřebení disku, ale zatímco u jednoho disku se objeví třeba po roce, u jiného disku se vyskytnou po pěti letech, přestože jde o modely totožné a obdobně využívané.

V NADCHÁZEJÍCÍM LÉTĚ nezapomínejte na dostatečné chlazení, zejména v případě notebooků.

Při prvním výskytu vadných sektorů ještě není situace kritická. Automaticky dojde k jejich označení a poté se namísto nich využívá rezervní část disku. Jenže to nejde donekonečna. Větší množství vadných sektorů už je problém. Zrádné je, že uživatel jejich přítomnost na disku pozná až při problémech s otevíráním nebo ukládáním souborů či při nestabilitě nebo „zamrzání" počítače.

NÁSTROJ CRYSTALDISKINFO poskytne srozumitelné informace o kondici disku.

ZTRÁTA NAPÁJENÍ

Disk může selhat během okamžiku bez předchozího varování (žádné preventivní testy nepomohou). Pevným diskům nesvědčí náhlá ztráta napájení při úplném vybití baterie v přenosném počítači nebo při výpadku elektřiny u počítače stolního. Může dojít k poškození motoru nebo řídicí elektroniky – a disk je na odpis.

Přenosné počítače zpravidla mají nastavenu ochranu, aby se včas řádně vypnuly, než se baterie zcela vyčerpá, a potom již nedovolí zapnutí. Důrazně nedoporučujeme tyto ochrany vypínat kvůli získání několika minut provozu k dobru. Stolní počítač ochraňte zdrojem záložního napájení (UPS).

PŘEHŘÍVÁNÍ DISKU

Pevný disk se může poškodit i v důsledku přehřívání. Optimální teplota by se měla pohybovat mezi 30 °C a 40 °C. Kritická teplota začíná od 50 °C výše. To jsou obecná čísla. Některé modely jsou o něco odolnější, ale obecně platí, že dlouhodobý provoz disku při vyšší teplotě výrazně zkracuje jeho životnost.

Extrémní přehřátí pak může disk vyřadit okamžitě, a to bez varování. V běžných stolních počítačích je obvykle dost prostoru pro doplnění ventilátoru, aby se přehřívající se disk ochladil. U přenosných počítačů doporučujeme alespoň za letních veder využívat chladicí podložku. Zatím bez svého vlastního řešení jsou stolní počítače all-in-one, naštěstí jim však lze ulevit běžným stolním ventilátorem.

■ JIŘÍ MACICH ml.

info

HD TUNE: KONTROLA VADNÝCH SEKTORŮ

Není na škodu disk občas zkontrolovat. Test na přítomnost vadných sektorů nabízí utilita HD Tune (*hdtune.com/download.html*; program je k dispozici na PPK CD 15/2013), která je pro nekomerční použití zdarma. Rychlý preventivní test je hotový do několika minut. Důkladnější test má smysl spouštět jednou za delší dobu anebo již při podezření, že disk obsahuje vadné sektory. Dále je vhodné sledovat kondici pevného disku, tedy míru celkového opotřebení.

CRYSTALDISKINFO: INFORMACE O DISKU

Pevný disk poskytuje tzv. S.M.A.R.T. informace, z nichž lze rozpoznat jeho aktuální stav. Do formy srozumitelné pro každého uživatele je umí převést bezplatný program CrystalDiskInfo (*crystalmark.info/?lang=en*; program je k dispozici na PPK CD 15/2013). Jednoduše napíše, jestli stav disku je stále výborný, nebo už jen dobrý, což je ještě přijatelný stav, a samozřejmě upozorní i na již existující problémy a indikuje, kdy se k problémům schyluje.

DATA V OHROŽENÍ

I kdyby počítač fungoval spolehlivě jako švýcarské hodinky, domácí videa, rodinné fotografie, pracovní dokumenty a veškerá další data uložená v počítači čelí permanentním hrozbám. Jak jim odolat?

Záškodnické programy (malware) představují reálnou hrozbu pro data uložená v počítači. Opravdu nejde (jen) o prodejní argument tvůrců antivirů. Časy záškodnických programů, které mazaly data čistě ze zlomyslnosti, jsou již sice pryč, ale nahradily je vážnější a rozšířenější hrozby. Jednou z těch novějších a nejpalčivějších je tzv. ransomware.

Ransomware je termín pro vyděračské záškodnické programy, které od uživatele vyžadují pod různými záminkami platbu. Velmi nebezpečné jsou ty vyděračské programy, které v napadeném počítači zašifrují data na pevném disku. Zaměřují se na souborové formáty dokumentů, tabulek, prezentací, fotografií, videí či hudby. Uživatel pak k těmto datům nemá přístup – vyděračský program mu nabídne obnovení přístupu, ovšem až po provedení platby.

Naštěstí ransomware není pro antivirové programy žádnou neznámou, takže není nutná speciální ochrana. Vedle řádné aktualizace operačního systému a všech používaných programů postačí pravidelně aktualizovaný antivirový program s aktivní ochranou v reálném čase a eventuálně naplánovanými preventivními testy.

NEFUNKČNÍ POČÍTAČ

Používané techniky záškodnických programů pro napadení systému a pro překonání antivirové ochrany mohou jako vedlejší efekt způsobit problémy s funkčností počítače. Pokud dojde k takovému poškození operačního systému, že jej nelze spustit, zároveň není možný přístup k datům.

Jednou z možností řešení je vyjmout pevný disk a připojit jej k jinému počítači. Jenže vyjmutí disku (zejm. u přenosných a all-in-one počítačů) může znamenat ztrátu záruky. Řada uživatelů pak nezná přesný postup anebo nemá k dispozici druhý počítač. Často také chybí vybavení potřebné např. pro externí připojení interního pevného disku k notebooku. Proto je zajímavější alternativní (tzv. live) systém, který lze spustit z CD/DVD nebo z flash disku. Doporučujeme bezplatný česky komunikující systém Slax Linux (*slax.org/cs/*). Po jeho spuštění z CD/DVD nebo z flash disku je možné přistupovat k datům na pevném disku a zkopírovat je např. na disk externí.

ŠKŮDCEM SÁM SOBĚ

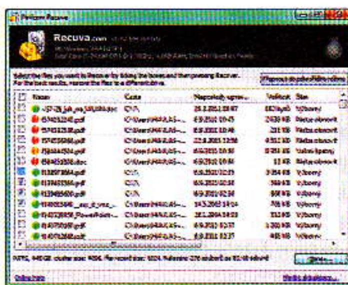
Příčinou selhání hardwaru nemusí být jen záškodnický program. Chybovat je lidské, takže většina uživatelů si dříve či později omylem smaže důležité soubory. Pokud nejsou zálohovány, lze je obnovit za použití šikovného bezplatného programu Recuva (*piriform.com/recuva*).

Recuva umí obnovit jak soubory smazané z pevného disku či flash disku na počítači, tak soubory smazané např. z paměťové karty v digitálním fotoaparátu. Úspěšnost obnovy však není stoprocentní, takže program Recuva nelze chápat jako náhradu zálohování. Pravděpodobnost úspěšnosti obnovy klesá, když se po nechtěném smazání ukládají na dané paměťové médium další data. Je tedy vhodné pokusit se o obnovu nezálohovaných smazaných dat co nejdříve.

JIŘÍ MACICH ml.

ZÁŠKODNICKÉ PROGRAMY se už dávno přizpůsobily českému prostřední, ransomware nevyjímaje.

DO OBNOVY dat smazaných omylem se pusťte co nejrychleji.

info

HLAVNĚ ZÁLOHUJTE! Přestože v článku nabízíme několik možností, které mohou pomoci zachránit i nezálohovaná data, pamatujte, že prevence v podobě pravidelné zálohy důležitých dat je jediným stoprocentním a ve výsledku i nejpohodlnějším řešením.

info

RANSOMWARE – HLAVNĚ NIC NEPLAŤTE!

Platit „výpalné" vyděračským programům v žádném případě nedoporučujeme. Není znám případ, kdy by se někdo po zaplacení dočkal obnovení přístupu k datům. Navíc se situace může opakovat, pokud se nepodaří vyděračský program z počítače odstranit. Dále je tu značné riziko při platbě. Ransomware často zavede své oběti na web určený pro platbu kartou – podvodníci tak sbírají informace, aby mohli kartu zneužít. Aby mohla být karta zneužita, není nutné, aby ji měl útočník v držení nebo znal PIN. Postačí znát číslo karty, datum exspirace a kontrolní kód CVC2/CVV2, tedy údaje běžně zadávané při platbě kartou on-line.

BEZPLATNÍ OCHRÁNCI

Ze současné nabídky lze doporučit Avast Free Antivirus (*avast.com/cs-cz*) nebo AVG Antivirus Free (*free.avg.com/cz-cs*). Oblíbený antivirový program Microsoft Security Essentials za poslední rok selhal hned v několika nezávislých testech a ve výkonu jej konkurence dohnala. Odvozený Windows Defender z Windows 8 si vede ještě hůře.

PORADNA SPECIÁL: SSD DISKY

V minulých číslech PPK jsme se věnovali výkonným diskům typu SSD. Nyní přinášíme odpovědi na velmi časté otázky zájemců o tuto novou generaci disků.

SSD DISKY s vysokou kapacitou jsou velmi drahé.

info

PŘÍSTUPOVÁ DOBA
Přístupová doba je čas, za který jsou požadovaná data na disku nalezena, resp. za kterou je nalezeno místo, kam se budou data zapisovat. Čím delší přístupová doba, tím celkově pomalejší disk.

V čem jsou SSD disky rychlejší oproti diskům běžným?

Nabízejí výrazně vyšší rychlost čtení a zápisu dat, která u nich přesahuje 500 MB/s. Rychlost běžných disků se přinejlepším blíží k 150 MB/s a SSD disky je porážejí i nízkou přístupovou dobou.

Má výkon SSD disků skutečně tak velký vliv na výkon PC?

Ano. Ovlivňují nejen rychlost startu systému, spouštění programů, otevírání souborů nebo načítání levelu ve hře. Chod PC, v němž je operační systém s dalšími programy nainstalován na SSD disk, je celkově svižnější. Podívejte se na svém PC na kontrolku indikující činnost disku, jak často bliká a svítí. To vždy výkonnější komponenty musí čekat na pomalý disk.

MNOHO SSD disků obsahuje v balení též redukci pro instalaci do stolního PC. Samozřejmostí to však není.

Mají SSD disky ještě nějaké další výhody?

Díky absenci pohyblivých částí jsou bezhlučné, netrpí přehříváním, mají vyšší odolnost proti otřesům a výrazně nižší energetickou spotřebu (baterie v notebooku vydrží déle).

Vyplatí se SSD disky vzhledem k jejich špatnému poměru ceny ke kapacitě a ceně obecně?

Klady převyšují zápory, ale existují výjimky. SSD disk nelze doporučit uživatelům, kteří potřebují v počítači skladovat větší objem dat (nad 500 GB) a nemohou do svého počítače nainstalovat více disků. Pak je relevantním řešením hybridní SSHD disk, který kombinuje technologii disků klasických a disků SSD. Z hlediska ceny je nesmyslné investovat do SSD disku či do SSHD disku tam, kde je důležitá co největší kapacita, ale výkon disku není až tak důležitý. Máme na mysli chytré domácí úložiště (NAS) nebo přídavný disk ve stolním počítači.

Lze SSD disk instalovat do každého PC?

Většina SSD disků se vyrábí pro rozhraní SATA III (6 Gb/s). Jsou zpětně kompatibilní i se starším řadičem SATA II (3 Gb/s), ale tak se zužitkuje jen část potenciálu SSD disku. Výkonnostní zlepšení je sice stále patrné, ale jedině rozhraní SATA III vytěží z SSD disku maximum. Existují i SSD disky i pro zastaralý typ řadiče PATA. I k němu připojený SSD disk poskytuje o něco lepší výkon. Avšak PC, které disponuje jen řadičem PATA, již po všech stránkách dosluhuje či přesluhuje, takže nejde o rozumnou investici.

Odlišují se od sebe SSD disk pro stolní PC a SSD disk pro přenosné PC?

Ano, stolní a přenosné PC mají jiné konektory SATA pro připojení disku. Některé SSD disky jsou navíc tlustší než běžný, 2,5" disk pro přenosný počítač, takže takový SSD disk se do vyhrazeného prostoru nevejde.

■ JIŘÍ MACICH ml.

SSD DISKY nemají pohyblivé části, tudíž jsou bezhlučné a odolné proti otřesům.

info

CO JE TO TRIM?

SSD disk po delší době používání ztrácí výkon. TRIM je technologie, která tento jev minimalizuje. Laicky řečeno, umožňuje poslat SSD disku příkaz, aby provedl svou vlastní údržbu. Většina SSD disků uvedených na trh v posledních třech letech již běžně TRIM podporuje. K využití této technologie je však často potřeba speciální utilita od výrobce disku. Právě jejím prostřednictvím je vyslán příkaz k údržbě disku.

CO JE TO AHCI MÓD?

Jde o režim fungování řadiče disku, který podporuje pokročilé diskové technologie. Při nastavení základního režimu IDE sice SSD disk funguje, ale jeho výkon je nízký. Přepnutí z IDE na AHCI je možné, avšak pro většinu uživatelů doporučujeme obrátit se na uživatele, který počítačům dobře rozumí. Přepnutí se totiž provádí v prostředí BIOS, kde neodborný zásah může učinit počítač nefunkčním či nestabilním. Windows 7 a Windows 8 je navíc třeba na přepnutí připravit zásahem do registru. Starší systémy je nutné po přepnutí režimu řadiče znovu nainstalovat.

DISKOVÁ POLE V DOMÁCNOSTI

Diskové pole může ochránit uživatelská data před selháním pevného disku anebo citelně zvýšit výkon počítače. Podívejme se na disková pole alias RAID z pohledu koncových uživatelů v domácnostech.

POLE RAID se často využívají též v čím dál oblíbenějších NAS úložištích.

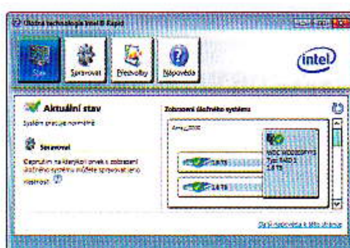
RAID je označení pro skupinu spolupracujících pevných disků tvořících diskové pole. V prostředí domácnosti lze RAID využívat zejména ve stolním počítači. Rostoucí popularitě se ovšem těší také různá chytrá síťová úložiště (NAS servery). Do dražších modelů lze totiž nainstalovat více než jeden pevný disk.

RAID 0 A RAID 1

Pole RAID 0 slouží ke sloučení kapacity dvou pevných disků. Dva samostatné pevné disky pak vystupují jako jeden, což zaručuje i vyšší výkon, než jaký by poskytl každý disk samostatně.

MOŽNOST SNADNÉHO vytvoření pole RAID je jednou z mnoha výhod stolního počítače.

PODPORA PRO pole RAID je pro moderní základní desky samozřejmostí, stačí dokoupit patřičný počet pevných disků.

RAID 0 nechrání uložená data na pevných discích před selháním některého z nich. Naopak RAID 1 přináší mírné snížení výkonu, avšak data jsou chráněna před selháním jednoho z dvojice disků tvořících pole RAID 1. Data se totiž ukládají souběžně na oba disky, takže při selhání jednoho disku jsou nadále dostupná na druhém. Celková kapacita pole odpovídá kapacitě nejmenšího disku. Pokud jsou použity disky shodné kapacity, což doporučujeme, kapacita pole je stejná jako kapacita jednoho disku.

Navíc pole RAID 1 je funkční i po selhání jednoho disku. Až do výměny vadného disku se data ukládají jen na zbylý funkční disk. Výměnu vadného disku se však nevyplatí zbytečně odkládat. Jakmile je vadný disk vyměněn za nový, automaticky dojde k opětovnému sestavení pole a existující data se přenesou na nový disk v poli.

Během toho lze počítač (zařízení) používat, ale opětovné sestavování pole způsobuje určitou ztrátu výkonu (anebo naopak používání počítače uživatelem prodlužuje dobu nutnou pro opětovné sestavení pole), protože počítač většinu svého výkonu poskytuje uživateli. Záleží na nastavení pole.

SOFTWAROVÝ RAID

Diskové pole může být vytvořeno a spravováno řadičem pevných disků, který je běžnou součástí základní desky. Výsledkem je hardwarový RAID. Úlohu řadiče však může převzít operační systém a výsledkem je softwarový RAID. Ten se o něco lépe nastavuje, ale má zpravidla nižší výkon.

Navíc podpora pro softwarově řešená disková pole je ve Windows chabá. Systém špatně informuje o stavu diskového pole, a v krajních případech se dokonce stává, že se uživatel nedozví o selhání pevného disku! Softwarový RAID v podání MS Windows má smysl snad jen tehdy, když řadič hardwarový RAID nepodporuje, což se ale u současných základních desek pro stolní PC nestává. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

STRIPE A MIRROR
Pole RAID 0 a RAID 1 se někdy označují též anglickými termíny stripe ([strajp], RAID 0), resp. mirror ([miror], RAID 1). Do češtiny bychom mohli tyto termíny přeložit jako „proužkování" (data se ukládají střídavě na dva disky po částech – proužcích), resp. „zrcadlení" (na dvou discích jsou stejná data).

info

RAID 5

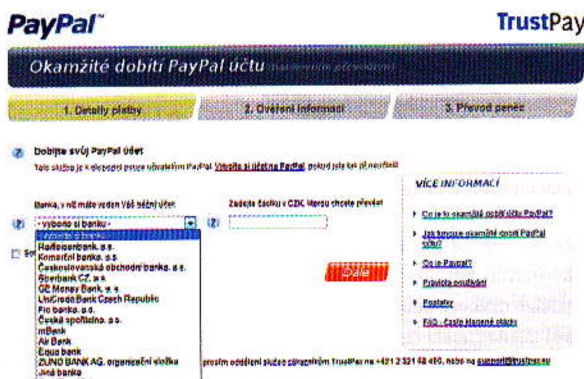
Pole typu RAID 5 je obvykle tvořeno třemi pevnými disky, přičemž RAID 5 kombinuje výhody polí RAID 0 a RAID 1. Zvyšuje výkon (jako RAID 0), ale zároveň chrání data před selháním jednoho z disků (jako RAID 1). K ochraně dat se nepoužívá jejich zrcadlení, ale opravný kód, ze kterého je možné data opět obnovit na nový disk, jenž v poli nahradí disk poškozený. Pro uživatele je k dispozici kapacita odpovídající kapacitě dvou disků tvořících pole RAID 5.

RAID 6 A DALŠÍ

Pole RAID 6 se příliš neliší od pole typu RAID 5. Klíčový rozdíl je v tom, že RAID 6 vyžaduje alespoň čtyři disky, ale poskytuje ochranu před selháním až dvou pevných disků. Toto řešení však není příliš rozšířeno – převládá totiž názor, že postačí ochrana před selháním jednoho disku v kombinaci s pravidelným zálohováním důležitých dat. Existuje mnoho dalších typů polí, ale řada z nich je koncepčně přežitá a zbytek nenajde v domácnosti, resp. v osobních počítačích smysluplné uplatnění.

BEZPEČNÉ ON-LINE PLATBY

V PPK jsme psali o řadě zajímavých služeb umožňujících zaplatit prostřednictvím systému PayPal. Jak ale funguje, nakolik je bezpečný a co je potřeba k jeho využívání?

ČEŠTÍ UŽIVATELÉ mohou službu PayPal používat i bez platební karty s povolenými on-line transakcemi.

info

VÍCE KARET
S jedním uživatelským účtem u služby PayPal lze propojit více karet. Jednu si nastavíte jako výchozí, ale při každé platbě můžete sáhnout po jiné.

V zahraničí rozšířený platební systém PayPal si pozvolna nachází cestu i k českým uživatelům. Jeho prostřednictvím lze zaplatit např. za nákup v e-shopu a hradit různé poplatky. Bohužel stále nebyl lokalizován do češtiny, ale k dispozici je alespoň česká nápověda (viz *paypal-europe.com/cesky*).

S PLATEBNÍ KARTOU

Na stránkách služby si lze zdarma založit uživatelský účet, který můžete propojit s platební kartou. Z té PayPal čerpá prostředky pro platby. Podporuje též karty MasterCard a Visa (u nás nejvydávanější). Nesejde na tom, jestli jde o kartu debetní, či kreditní, a nezáleží ani na tom, která banka či úvěrová společnost kartu vydala.

PAYPAL JE (mimo jiné) jednoduchý a bezpečný nástroj pro platby v zahraničních e-shopech.

Nutná je ale karta s povolenými internetovými platbami. Takové karty se běžně vydávají, případně lze internetové transakce povolit dodatečně nebo zažádat o vydání karty určené jen pro internetové platby. Pokud kartu s povolenými on-line platbami máte, můžete ji propojit se svým uživatelským účtem.

Stačí opsat z karty do webového formuláře její číslo, datum exspirace, jméno držitele a kód CVC2 či CVV2 (trojčíslí na zadní straně karty vedle pole pro podpis). PayPal jako prevenci před zneužitím vyžaduje ověření karty, a proto z ní strhne 50 Kč. V nejbližším výpisu transakcí kartou nebo v historii plateb kartou v internetovém bankovnictví je pak třeba tuto platbu vyhledat. Je u ní uveden ověřovací kód, který stačí zadat na webu služby v sekci pro ověření karty. Poté vám je oněch 50 Kč vráceno.

PAYPAL BEZ PLATEBNÍ KARTY

Dnes již PayPal kartu nevyžaduje. Čeští uživatelé jsou mezi těmi, kteří mohou PayPal používat na principu virtuální peněženky bez propojení s kartou. Sami si rozhodnete, kolik do ní vložíte peněz ze svého běžného účtu. Okamžité dobití bez čekání na převod peněz je možné provést u dvanácti bank na českém trhu. Jde o peněžní ústavy Air Bank, Česká spořitelna, ČSOB, Equa Bank, Fio banka, GE Money Bank, Komerční banka, mBank, Raiffeisenbank, Sberbank, UniCredit Bank a ZUNO. Dobíjet lze v češtině na stránkách *paypal-dobijeni.cz*. PayPal umožňuje propojení s kartou kombinovat s funkcí virtuální peněženky.

PLATBA PŘES PAYPAL

Jednorázová platba např. v e-shopu je jednoduchá. Jako metodu platby zvolíte PayPal a hned jste přesměrováni na web služby – zde je nutné přihlásit se prostřednictvím e-mailové adresy a přístupového hesla. Po překontrolování platby ji stačí jen jedním kliknutím potvrdit. Platbu má obchodník potvrzenu v řádu minut. ■ **JIŘÍ MACICH ml.**

info

AUTOMATICKÉ PLATBY

PayPal umožňuje i automatické hrazení pravidelných poplatků. To se hodí hlavně v tom případě, kdy za určité služby platíte třeba každý měsíc. Postup je stejný jako u jednorázové platby, jen s tím rozdílem, že se povoluje automatické provádění transakce za daných podmínek. Je to de facto kombinace povoleného inkasa a trvalého příkazu z běžného účtu.

PAYPAL A BEZPEČNOST

Platby kartou na české internetové scéně probíhají přes platební bránu provozovanou některou z bank, takže údaje o kartě se k obchodníkům nedostanou. V západních zemích je ovšem obvyklé poskytovat údaje o kartě přímo obchodníkovi, čímž se výrazně zvyšuje riziko zneužití karty. Jako alternativní způsob platby je proto často nabízen PayPal, který hraje obdobnou roli jako platební brána českých bank. Při platbě přes PayPal se údaje o kartě též nedostanou k obchodníkovi, na druhou stranu pro ověření identity se používá jen e-mailová adresa a heslo. To je proto třeba zvolit opravdu silné.

ZAJÍMAVÉ MAPY

Do map lze zakreslovat různé informace. Google tuto možnost ve svých mapách umožnil a my vám v tomto článku představíme některé mapové aplikace.

www.cablemap.info

KABELY MEZI KONTINENTY

Zajímá vás, kde jsou položeny podmořské kabely, které zajišťují datová spojení mezi kontinenty? Na adrese Cablemap.info je aplikace vytvořená s využitím map Googlu a zobrazuje trasy hlavních datových kabelů. Pro získání dalších informací nastavte ukazatel myši na čáru představující daný kabel. Název kabelu a jeho základní technická data se zobrazují v rámečku v dolní části stránky. Nalevo od rámečku můžete nastavit filtr, zobrazující pouze aktivní kabely (**Active Cables**) nebo ty kabely, jejichž položení se plánuje (**Future Cables**).

www.cd.cz

ŽELEZNIČNÍ DOPRAVA

Na hlavní stránce Českých drah klikněte na odkaz Vlakem po ČR a v nabídce na levé straně stránky na odkaz Mapa sítě – poté klikněte na odkaz eMapa. Na mapě ČR jsou vyznačeny hlavní i regionální tratě. Polohy jednotlivých vlaků jsou vyznačeny trojúhelníčky: Barva označuje případnou délku zpoždění, velikost symbolu pak typ vlaku (osobní, rychlík, IC, EC atd.). Po kliknutí na symbol vlaku se u symbolu zobrazí číslo vlaku, směr jízdy a informace o tom, zda vlak vyjel z poslední zastávky včas. V mapě lze vyhledat název stanice nebo název vlaku.

MAPA ZOBRAZUJÍCÍ vlakové spoje ČD.

www.flightradar24.com

PROVOZ VE VZDUCHU

I tato aplikace využívá jako mapový podklad mapy Googlu. Používá je k vykreslení leteckého provozu. Po načtení map chvíli počkejte, než se zobrazí data o letovém provozu. Data se pravidelně aktualizují, a tak je možno sledovat letadla na jejich letových drahách. Číslo letu zobrazíte nastavením ukazatele myši na ikonu letadla; po kliknutí se na levé straně mapy zobrazí informace a daném letu a o letadlu. Stránky nabízejí také databázi letů a mezinárodních letišť. Po zvolení letiště se zobrazí mapa okolí letiště; pod ní najdete další informace, a to jak o letišti samém, tak o jednotlivých letech.

www.marinetraffic.com

PROVOZ NA MOŘI

Na adrese marinetrafic.com najdete mapu, která zobrazuje provoz na moři. Nejlépe je pokryta oblast u pobřeží; čím více se od něj vzdálíte, tím menší pokrytí lodním provozem bude. Při zobrazení velkého měřítka se v mapě zobrazí číslované obdélníky. Klikněte na některý z nich, a zobrazí se detailní mapa dané oblasti; v této mapě je zobrazen lodní provoz a legenda je zobrazena na levé straně mapy. Po kliknutí na zástupce lodi se zobrazí informace o ní a také její obrázek. V nabídce v horní části stránky můžete zobrazit databázi přístavů a galerii lodí. Vyberete-li si konkrétní přístav, můžete na jeho stránce najít nejen jeho fotografii, ale také seznam právě kotvících lodí a další informace.

HUSTOTA LODNÍ dopravy v kanálu La Manche podle stránek marinetraffic.com.

hisz.rsoe.hu

INFORMAČNÍ SLUŽBA

Po zobrazení stránky na adrese hisz.rsoe.hu klikněte na název oblasti, která vás zajímá. K dispozici jsou Globální mapa, Evropa, Severní Amerika, Asie, Indonésie, Austrálie / Nový Zéland, Pacifik, Jižní Amerika a Afrika. Na mapě oblasti jsou malé symboly a jejich tvar a barva znázorňují daný typ informace (např. zemětřesení nebo očekávaný výbuch sopky). Po kliknutí se zobrazí krátká informace, v jejíž dolní části je odkaz Details (detaily). Po kliknutí na něj se zobrazí stránka s dalšími informacemi.

■ MIROSLAV ZIEGLER

info

Na internetu již dávno neplatí, že mapy umožňují jen vyhledat určitá místa nebo trasu, která vede k danému cíli. Zejména ve spojení s mapami Google vznikají různé aplikace.

info

HUSTOTA SILNIČNÍHO PROVOZU

V mapě Googlu (maps.google.com) klikněte na ikonu **Vrstvy** a v její nabídce označte vrstvu **Provoz**. Sílu provozu poznáte v mapě podle barvy, kterou je komunikace zobrazena.

Dopravní informace můžete zobrazit také v mapách Seznamu (www.mapy.cz). V levém horním rohu mapy klikněte na tlačítko **Změnit mapu**. V horní části nabídky tohoto nástroje jsou čtyři zaškrtávací políčka. Zaškrtněte položku **Dopravní info**, a v mapě se zobrazí symboly výstražné dopravní značky. Každá značka představuje uzavírku nebo překážku v provozu – další informace o vybrané značce se zobrazují v informační bublině.

Eaton Protection Box 5 FR

OCHRANA PŘED BLESKEM

VAŠE VÝHRA
Deseti výhercům věnujeme přepěťovou ochranu Eaton Protection Box.

Přepěťová ochrana se hodí pro drahá a citlivá zařízení, jako jsou např. počítače a jejich periferie, televizory, domácí kina, telefony a modemy. Umožňuje připojit až pět zařízení. Zásuvky jsou rozloženy tak, aby si vzájemně nepřekážely ani rozměrnější síťové adaptéry. „Přepěťovku" o rozměrech 65 × 255 × 120 mm lze také snadno namontovat na stěnu (přívodní kabel je dlouhý 1 m) a pro pořádek v „drátech" jsou dodávány kabelové pásky a označovače. K dispozici je centrální vypínač a diody, signalizující zapojení do sítě a činnost ochrany. Výrobce poskytuje záruku na připojená zařízení v ceně do 25 000 eur. ***www.eaton.cz***

AKATO, ILDO, YMA, LAA, EA	LÉZT (NÁŘ.)	ESPERANTSKY OPAT	KLID ZBRANÍ	HLAVNÍ MĚSTO BELGIE	ČESKÝ SPISOVATEL 16. STOL. (MIKULÁŠ)	DIOVA DCERA		POKLÁDAT	HUDEBNÍ NÁSTROJ	LIST PAPÍRU	NEVOLNÍK (ZAST.)		UHRY	RAKOUSKÉ SÍDLO	ZKRATKA VELKÉ BRITÁNIE	2. DÍL TAJENKY	PROCHÁZET PUBERTOU
PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY							SPĚCH					ARGENTINSKÝ TENISTA (MARTÍN)					
OKRÁDAT							ITAL. ŘEKA / FR. ŘEKA					PRÁŠEK ZE SEMEN KAKAOVNÍKU / SPOJKA PODŘADICÍ					
1. DÍL TAJENKY															DOUŠKA V DOPISE / MUŽSKÉ JMÉNO		
ANGL. ONO			ITALSKY AND			MEZINÁRODNÍ KÓD ISLANDU				TO I ONO (ZŘÍDKA)				CITOSLOVCE BÁC (NÁŘ.) / SŮL KYSELINY JANTAROVÉ			
UKAZOVACÍ ZÁJMENO			KÓD SEYCHELSKÉ REPUBLIKY / 3. DÍL TAJENKY			BASKICKÁ TERORIST. ORGANIZACE				SPOJKA PODŘADICÍ			PATŘÍCÍ JÍ / POPĚVEK				
	OŠÁLITI	KÓD ČESKÉ KORUNY / ZADSTALEC										OBAL NA TEKUTINY					
OPOJENÝ						EATON						LÁHEVNÍKOVITÁ DŘEVINA					
HMYZOŽRAVEC (BÁSN.)				EVROPAN	AKKÁDSKÝ BŮH MOUDROSTI							ČESKÝ CYKLISTA	DRHNOUT / KRUH (KNIŽNĚ)				
CIBULOVITÁ ROSTLINA						KÓD NIZOZEMSKA	ŽENSKÉ JMÉNO		ÚPLNĚ	NÁŠ FOLKLORISTA	SPZ ČESKÉHO KRUMLOVA				DŮSLEDEK EMISÍ	DRAVÝ PTÁK	PRUDKÝ BĚH
HRDINA GRUZÍNSKÉHO EPOSU								OZNAČENÍ LETADEL PARAGUAYE / ŘEKA NA FILIPÍNÁCH			MINULÝ ČAS						
ŘÍMSKY 1004				KÓD NAMIBIE	SAMICE KRÁLE ZVÍŘAT / JMÉNO ZPĚVAČKY SUMAC						DRUH OZDOBNÉHO KAMENE / SPZ TACHOVA						
EVROPSKÁ METROPOLE						4. DÍL TAJENKY / ZN. HLINÍKU											
ZN. TITANU			DRUH TRHAVINY							MPZ KANADY				TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ			
ŘÍMSKY 4			ZNAČKA DEZERTNÍHO VÍNA							AMATÉRSKÁ ATLET. ASOCIACE				MĚKKÁ SVRŠKOVÁ USEŇ			

SOUTĚŽNÍ OTÁZKA:

K čemu slouží technologie PowerLine Communication (PLC)?

a) k přenosu dat po elektrické síti,

b) ke zjišťování, ze které elektrárny pochází elektřina, která v dané chvíli protéká zásuvkou,

c) k automatickému oznamování poruch vedení vysokého napětí.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 12. srpna 2013** na korespondenčním lístku označeným heslem **Křížovka PPK 15** na adresu Burda Praha, redakce PPK, Přemyslovská 2845/43, 130 00 Praha 3 nebo **e-mailem** na adresu *krizovka15@ppk.cz*. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v PPK č. 18/2013.

TAJENKA KŘÍŽOVKY Z PPK 12/2013 ZNÍ:
Pravidelný přísun užitečných informací.

SPRÁVNÁ ODPOVĚĎ NA SOUTĚŽNÍ OTÁZKU:
Česká verze časopisu Chip začala vycházet v roce 1991 (odpověď a).

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ NAŠICH ČASOPISŮ VYHRÁVAJÍ:
E. Slavkovská z Vrbna pod Pradědem, V. Kupsa z Bechyně, J. Kotásková z Vratimova, P. Kratina z Vizovic a A. Dýcka z Vlašimi (Chip); S. Hradiská z Černošic, S. Réba z Dačic, J. Svoboda z Prostějova, K. Jedlička z Českých Budějovic a L. Provazník ze Ždírce nad Doubravou (Počítač pro každého); L. Nepevný z Brna, S. Švestka ze Suché Lozi, J. Raclavský z Vážan, J. Barták z Prahy a K. Dvořáková z Dražiček (Autohit). Gratulujeme!

jedinečná nabídka

PŘEDPLATNÉHO

Jen **39,80 Kč** ~~69,99 Kč~~
za výtisk PPK s CD

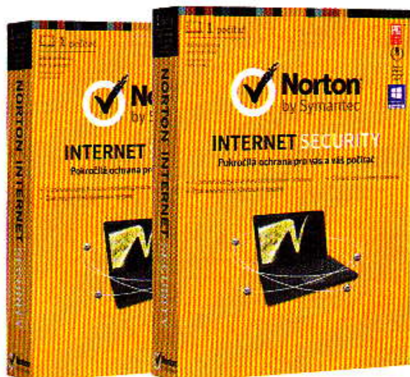
Roční předplatné 995 Kč

25× časopis PPK a 25× CD

Ušetříte 755 Kč na předplatném oproti stánkovému prodeji

+ DÁREK dle vlastního výběru

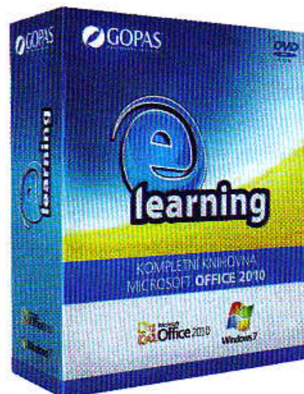
2× NORTON INTERNET SECURITY 2013cz
dárek v hodnotě 1 000 Kč

PAMĚŤOVÁ KARTA 32 GB SDHC + FLASH DISK 32 GB, USB 2.0
dárek v hodnotě 1 500 Kč

MS OFFICE 2010 – KNIHOVNA 15 VÝUKOVÝCH KURZŮ
dárek v hodnotě 1 900 Kč

Předplatné objednávejte:

A) tel.: **225 985 225** (ČR: pondělí–pátek 8–18 hod.)
B) internetová adresa: **www.ppk.cz** (sekce předplatné)
C) e-mail: **ppk@send.cz**

Nabídka platí pouze pro nové předplatitele a do vyčerpání zásob. Nabídka dárků platí v ČR i SR.
Více informací k produktům najdete na www.ppk.cz (sekce předplatné).

Příští číslo vyjde 29. července 2013

Turistické navigace

Běžné navigace v autech nebo v mobilních telefonech se hodí pro použití na silnici a ve městě, ale pokud máte vyrazit někam na výlet do přírody, jste s nimi často ztraceni, protože v nich nenajdete nezpevněné cesty ani pěší turistické cíle. Pak přicházejí na řadu turistické navigace, které jsou uzpůsobeny právě pro pohyb v přírodě, především co se mapového pokrytí týče.

Ozvučení počítače

Domácí počítač stále častěji plní úlohu multimediálního centra. Aby ji mohl plnit dobře, je třeba zajistit kvalitní zvukový výstup. Přineseme vám praktické rady, jak na to, a tipy na odpovídající softwarové nástroje a na hardwarové doplňky.

Nejlepší 27palcové monitory

Rubriku Rádce kupujícího tentokrát věnujeme monitorům. Monitory s 27palcovou (68,6cm) úhlopříčkou jsou k dispozici za cenu od cca 6 000 Kč. Modely uvedené v přehledu nabízejí kvalitní obraz a jeden z nich i TV tuner pro příjem televizního vysílání.

Odpovědi na nejčastější dotazy čtenářů

V hlavním tématu vydání vám opět nabídneme výběr padesáti jasných a užitečných odpovědí na nejfrekventovanější dotazy z naší redakční listárny. Odpovědi budou tradičně rozděleny podle oblastí, jichž se dotazy týkají.

PPK CD 16/2013

CDRWIN 9

Na příštím PPK CD najdete jako bonus plnou verzi vypalovacího nástroje CDRWIN 9. Program pochází od známé společnosti Engelmann, která se snaží o uživatelsky přívětivý a intuitivní software. Vypalovací nástroj zaujme především jednoduchým rozhraním, množstvím funkcí, kvalitou a spolehlivostí vypálených dat. Umí však také mazat disky, zjišťovat o nich potřebné informace, vypalovat videa, podporuje média CD/DVD/Blu-ray a z audionosiče dovede vytáhnout hudbu do formátu MP3/WAV nebo WMA. Hlavním softwarovým tématem příštího cédéčka bude rubrika Hudba v počítači, ve které najdete sbírku nejlepších programů pro správu, přehrávání a převod hudebních souborů. Kromě jiného zde najdete hudební přehrávače, programy pro ripování audio CD a pro zachytávání a ukládání zvukových stop a také balíky kodeků pro přehrávání hudebních souborů.

počítač PRO KAŽDÉHO

Toto číslo vyšlo: 8. 7. 2013
ISSN 1212-0723 MK ČR E 7931
Vydává: Burda Praha, spol. s r. o.
Managing Director: Petra Fundová
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Redakce (redakce@ppk.cz):
Aleš Havlas, Jan Jírovec, David Nesiba, Martin Semrád, Miroslav Ziegler
Foto: Martin Tryščuk
Ilustrační foto: Fotolia
Jazyková úprava: Richard Straberger
Externí spolupracovníci:
Michaela Kadlecová, Jiří Macich, Milan Pola, Lubomír Střed
Prepress: Burda Praha, spol. s r. o.
Tisk: Moraviapress, a. s.
Předplatné v ČR: SEND Předplatné, spol. s r. o., hala A3, Ve Žlíbku 1800/77, 193 00 Praha 9
Příjem objednávek a reklamace:
tel.: 225 985 225, ppk@send.cz, www.send.cz
Předplatné na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931, fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk
Marketingové oddělení:
Zuzana Polanská (ředitelka marketingu), tel. 221 589 123; Radek Benda (Marketing Manager), tel. 221 589 546
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Sokolovská 84/366, Praha 8
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice:
Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s. r. o.
Na Slovensku: Mediaprint – Kapa Pressegrosso, a. s.

Inzerce ČR:
Lukáš Polák (obchodní ředitel); Anna Punčochářová (ředitelka inzerce), tel. 221 589 640; Jaroslava Tajčmanová (Senior Media Consultant), tel. 724 111 282; Daniela Procházková (Traffic Manager), tel. 221 589 290
Obchodní zastoupení BCN:
Germany: Vanessa Noetzel, tel. +49 89 9250 3532, vanessa.noetzel@burda.com
Michael Neuwirth, tel. +49 89 9250 3629 michael.neuwirth@burda.com
Austria & Switzerland: Goran Vukota, tel. +41 44 81 02 146, goran.vukota@burda.com
France/Luxembourg: Marion Badolle-Feick, tel. +33 1 72 71 25 24, marion.badolle-feick@burda.com
Italy: Mariolina Siclari, tel. +39 02 91 32 34 66, mariolina.siclari@burda.com
UK+Ireland: Jeannine Soeldner, tel. +44 20 3440 5832, jeannine.soeldner@burda.com
USA+Canada+Mexico: Salvatore Zammuto, tel. +1 212 884 48 24, salvatore.zammuto@burda.com